

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

Filozofická fakulta

Katedra asijských studií

Bakalářská práce

FREKVENCE ČÍNSKÝCH IDIOMŮ V ČÍNSKÉ TELENOVELE „*KELA LIANREN*“

The Frequency of Chinese Idioms in Chinese Telenovela “Kela Lianren”

Markéta Březinová

vedoucí diplomové práce: Mgr. Kamila Hladíková, Ph.D.

OLMOUC 2016

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně a uvedla veškeré použité
prameny a literaturu.

V Olomouci dne 5.5. 2016

Podpis: .....

ANOTACE

Univerzita Palackého v Olomouci
Faculty of Arts
Akademický rok: 2013/2014

Studijní program: Human Studies
Forma: Full-time
Obor/komb.: Čínská filologie - Filmová věda (ČI-FV)

Podklad pro zadání BAKALÁŘSKÉ práce studenta

PŘEDKLÁDÁ:	ADRESA	OSOBNÍ ČÍSLO
BŘEZINOVÁ Markéta	U Sadu 351/28D, Vřesina	F12990

TÉMA ČESKY:

Frekvence čínských idiomů v čínské telenovele "Kela lianren" (Diamantový mileneček)

TÉMA ANGLICKY:

The Frequency of Chinese Idioms in Chinese Soap Opera "Kela Lianren" (Diamond Lover)

VEDOUCÍ PRÁCE:

Mgr. Kamila Hladíková, Ph.D. - ASH

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ:

Tato práce si klade za cíl analyzovat výskyt čínských idiomů (tzv. cheng yu) v čínských telenovelách (tzv. dian shi ju). Výsledným výstupem této frekvenční analýzy bude vypracování statistiky obsahující informace o celkovém počtu idiomů, jejich zasazení do kontextu, jejich překlad a pozadí, případný opakovaný výskyt idiomů a rovněž nejčastěji vyskytovaný idiom. Jako lingvistický korpus bude zvolena první série čínských telenovel Diamantový mileneček (Kela lianren), která čítá 68 dílů. Teoretická část práce se bude zabývat fenoménem čínského idiomu jako takového a bude jej definovat. Rovněž bude definován zvolený korpus k analýze, čínská telenovela, a to všeobecně čínská podoba telenovely a konkrétně zvolená telenovela Diamantový mileneček. Praktická část poté přistoupí k samotné analýze. Metoda zvolená k analýze bude poslech a následné zaznamenávání použitých idiomů. Tyto idiomy budou zasazeny do kontextu v rámci příběhu telenovely. Získané informace poté budou sloužit k provedení statistického shrnutí a sepsání závěru.

SEZNAM DOPORUČENÉ LITERATURY:

SUN Xiaoling. Xuesheng zhonghua chengyu cidian (Slovník čínských idiomů pro studenty). Di 1 ban. Yinchuan: Dingxiarenmin chubanshe, 2012. ISBN 9787227048558

BA Cheng. Zhonghua chengyu gushi daquanji (Příběh čínských idiomů) Chaozhi baijinban. Beijing: Huawen chubanshe, 2010. ISBN 9787507529937.

ČERMÁK, František. Frazeologie a idiomatika česká a obecná. Univerzita Karlova, Karolinum, 2007. ISBN: 9788024613710

CASEY, Bernadette. Television studies: the key concepts. (Studium televize: klíčové koncepty). 2nd ed. New York: Routledge, 2008, xiv, 345 p. ISBN 0415371503.

Podpis studenta: .....

Datum: .....

Podpis vedoucího práce: .....

Datum: .....

Poděkování: Tímto bych ráda poděkovala paní doktorce Mgr. Kamile Hladíkové, Ph.D. za odborné vedení práce, za všechny rady a připomínky k práci a za její velkou trpělivost a ochotu.

Ediční poznámka

Termíny, výrazy, názvy a jména v čínském jazyce jsou uvedeny ve zjednodušených znacích a doplněny standardní čínskou transkripcí 拼音 *pīnyīn*. Pinyinová transkripce je užitá s tóny s výjimkou vlastních jmen, u kterých jsme tóny vynechali.

1 OBSAH

ANOTACE	3
EDIČNÍ POZNÁMKA	6
SEZNAM OBRÁZKŮ A GRAFŮ	9
ÚVOD	10
1 TEORETICKÁ ČÁST	12
1.1 TEORIE JAZYKOVÉHO FENOMÉNU	12
1.1.1 <u>PODOBY JAZYKA OBECNĚ A PODOBY JAZYKA ČÍNSKÉHO</u>	12
1.1.2 <u>IDIOMY</u>	14
1.1.3 <u>ČÍNSKÁ IDIOMATIKA A JEJÍ SPECIFIKA</u>	17
1.1.4 <u>FENOMÉN CHÉNGYŮ</u>	21
1.1.5 <u>4-SLABIČNÁ CHÉNGYŮ</u>	28
1.1.6 <u>CHÉNGYŮ GÙSHÌ — CHÉNGYŮ S PŘÍBĚHY</u>	29
1.2 TEORIE ZÁKLADŮ TV STUDÍÍ	30
1.2.1 <u>TELEVIZNÍ OBSAH A SOUČASNÉ TRENDY</u>	30
1.2.2 <u>TELEVIZE V ČÍNĚ</u>	34
1.2.3 <u>TV DRAMA VS DIÀNSHÌJŮ</u>	37
1.2.4 <u>FENOMÉN DIÀNSHÌJŮ</u>	40
2 PRAKTICKÁ ČÁST	45
2.1 METODA VÝZKUMU	45
2.2 ZVOLENÝ TEXT K PROVEDENÍ VÝZKUMU	45
2.2.1 <u>PLATFORMA YOUKU.COM</u>	47
2.2.2 <u>MOTIVACE PRO VÝBĚR KONKRÉTNÍHO TEXTU</u>	49
2.2.3 <u>O SAMOTNÉM TEXTU: <i>DIAMANTOVÝ MILENEC</i></u>	49
2.2.4 <u>POČÁTEČNÍ OHLASY</u>	52
2.2.5 <u>CHARAKTERISTIKA TEXTU</u>	53
2.3 POSTUP	64
2.3.1 <u>ROZEZNÁVÁNÍ IDIOMŮ V TEXTU</u>	64
2.3.2 <u>PŘÍPRAVA K ANALÝZE</u>	65
2.3.3 <u>POUŽITÉ SLOVNÍKY</u>	66
2.4 ANALÝZA NALEZENÝCH FENOMÉNU	69
2.4.1 <u>PŘED ANALÝZOU</u>	69
2.4.2 <u>FREKVENTOVANOST CHÉNGYŮ V DANÉM TEXTU A JEJICH VARIABILITA</u>	70
2.4.3 <u>ITERACE</u>	72
2.4.4 <u>NEJČASTĚJI OPAKOVANÉ VÝRAZY</u>	73
2.4.5 <u>INTRIKY & CITY V CHÉNGYŮ</u>	77
2.4.6 <u>VARIACE CHÉNGYŮ</u>	77
3 ZÁVĚREČNÁ VYHODNOCENÍ	81
RESUMÉ	83
BIBLIOGRAFICKÁ CITACE	84
PRAMENY	84

LITERATURA	84
SEZNAM PŘÍLOH	93
PŘÍLOHA Č.1 BLIŽŠÍ POPIS SYŽETU DRAMATU <i>DIAMANTOVÝ MILENEC</i>	93
PŘÍLOHA Č. 2 HLAVNÍ POSTAVY A JEJICH PODROBNĚJŠÍ CHARAKTERISTIKA	103
PŘÍLOHA Č. 3 GRAF OPAKOVÁNÍ CHÉNGYŮ V PROCENTECH	106
PŘÍLOHA Č. 5 33 CHÉNGYŮ SOUVISEJÍCÍCH S CITY OD LÁSKY, PŘES SMUTEK AŽ PO NENÁVIST	110
PŘÍLOHA Č. 6 CHÉNGYŮ YE QI	112
PŘÍLOHA Č. 7 CHÉNGYŮ LIN ZILIANGA	114
PŘÍLOHA Č. 8 VYŘAZENÉ VÝRAZY	116
PŘÍLOHA Č. 9 ABECEDNÍ SEZNAM ZAZNAMENANÝCH CHÉNGYŮ BEZ OPAKOVÁNÍ V DRAMATU <i>DIAMANTOVÝ MILENEC</i>	123

SEZNAM OBRÁZKŮ A GRAFŮ

Obrázek č. 1 *Chéngyů a jejich příběhy*

Obrázek č. 2 *Graf vedoucích online video platforem v Číně k 21. březnu 2016*

Obrázek č. 3 *Západní oblek*

Obrázek č. 4 *Komiksová figurka Hulka*

Obrázek č. 5 *Obraz Audrey Hepburn*

Obrázek č. 6 *Tabulky počtu chéngyů v jednotlivých dílech pořadu*

ÚVOD

Každý jazyk odráží určitým způsobem kulturu svých mluvčích a její specifika. Jeden z takových jazykových fenoménů, který je úzce spjat právě s reflexí kultury je idiomatika. Naše práce se bude zabývat konkrétně idiomatikou čínského jazyka, a to jednou její částí zvanou *chéngyǔ* (成语).

Obecně se s jazykem můžeme setkat ve dvou formách – ve formě psané a ve formě mluvené. Čínská *chéngyǔ* jsou součástí obou forem. Najdeme je jak v psaném textu, tak i v mluvě. Podstatou naší práce bude záznam výskytu fenoménu *chéngyǔ* v televizním dramatu *Kèlā liànrén 克拉恋人 (Diamantový milenec)*. Tento typ textu stojí na pomezí formy psané a formy mluvené. Jedná se o text konstruovaný, zachycený ve scénáři v podobě dialogů mezi jednotlivými aktéry, ty jsou pak zpodobněny v titulcích. Zároveň je však tento text následně převeden do podoby mluvené, interpretované herci a působící dojmem běžné mluvy.

Chéngyǔ jsou struktury mající původ v jedněch z nejstarších knih a mouder čínské civilizace. Tyto struktury byly udržovány a zakořenily se v čínském jazyce a kultuře natolik, že přežívají v převážně nezměněné podobě dodnes.

Na jedné straně tedy stojí dnešní moderní popkultura postihující i jazykovou rovinu. Na druhé straně stojí tento jazykový fenomén jako archaický prvek. Naším cílem bude zjistit, zda se v této moderní popkultuře stále nachází místo pro *chéngyǔ*. Jako jeden z odrazů modernity a popkultury jsme zvolili žánr televizního dramatu. Televizní drama je textem těšícím se obrovské popularitě v čínském prostředí (a nejen tam). Konkrétní drama námi zvolené, *Diamantový milenec*, je prototypem moderního dramatu současné doby aspirujícího na inovativnost a kreativitu a odrážejícího současnou populární kulturu. Z hlediska jazykového je tato populární kultura reflektována užíváním moderních výrazů, anglicismů, slangu a dalších. Dalo by se tedy předpokládat, že v něm *chéngyǔ* budou figurovat, pokud vůbec, v minimálním počtu.

My však přicházíme s hypotézou, že čínská *chéngyǔ* i v této modernitě zaujímají své místo. Že jsou pevnou složkou jazyka, která v průběhu několikaset letého jazykového vývoje stále ještě nezanikla a udržuje si svou pozici. Předpokládáme tedy jejich výskyt v daném textu. Tento výskyt zároveň musí převyšovat minimálně jedno *chéngyǔ* na jeden díl, aby naše hypotéza mohla být potvrzena. Na základě naší hypotézy předpokládáme výskyt dostatečný na zkoumání výsledků. Toto zkoumání se bude zabývat tím, jakou pozici v tomto textu *chéngyǔ* zaujímají a jak je tento text ovlivňuje.

V následujících kapitolách části teoretické nejprve představíme fenoménem *chéngyǔ*. Následně teoreticky vymežíme rovněž zvolený typ textu. Přitom se budeme podrobněji zabývat projevem modernity a populární kultury na poli televizního dramatu a zvoleného textu. V praktické části se zaměříme na interakci těchto dvou fenoménů: moderního TV dramatu a těchto archaických jazykových struktur.

Naše práce se bude pohybovat na poli dvou oborů, a to oboru televizních a filmových studií a oboru sinologie s orientací na vazbu fenoménu *chéngyǔ* s kulturou.

1 TEORETICKÁ ČÁST

1.1 TEORIE JAZYKOVÉHO FENOMÉNU

1.1.1 Podoby jazyka obecně a podoby jazyka čínského

Jazyk je produktem společenství a společně se společenstvím se také vyvíjí. Když pohlédneme na hierarchii, která byla přítomna již v těch nejprimitivnějších lidských společenstvech, musíme nutně také pohlédnout na hierarchii jazyka všeobecně v daném společenství. S příchodem písma se rozdíl mezi jazykem společensky vysoce postavených vrstev a společensky nízkých vrstev ještě prohloubil. Písmo se stalo dovedností gramotné elity. Nebylo tomu tak výlučně v jednom či v menšině společenství, ale ve všech kulturách od staroegyptské, přes staročínskou až po národy v době středověku a dokonce i v době novověké. Ne každý uměl psát, ne každý uměl spisovně mluvit.

Čínština je jazyk se silnou literární tradicí. Po staletí představovala prestižní jazyk těch, kteří uměli psát – jazyk *wényán*. Ten byl standardizovaný a měl svá pravidla. Tento jazyk však s hovorovou mluvou neměl nic společného. Texty, které byly napsány, již byly čteny v každé oblasti zcela jinak. Pouze ve sféře administrativy existovala zřejmá potřeba dorozumět se, proto mezi sebou úředníci zvaní mandaríni¹ užívali standardizovanou úřednickou mluvu *guānhuà*, která korespondovala s mluvou vzdělaných v Pekingu, na severu.²

U čínštiny obzvláště platí de Saussurovo tvrzení, že jazyk a písmo jsou dva odlišné systémy.³ Prvním důvodem je fakt, že čínské písmo je písmo znakové, tudíž nemá žádnou spojitost s fonetickou stránkou jazyka. Mimo tuto základní skutečnost však také stále ještě existuje znatelná propast mezi jazykem psaným a jazykem

---

¹ v čínštině 官 *guān* – odtud poté jejich jazyk (mandarínština) 官话 *guānhuà*

² RAMSEY, Robert S.. *The Languages of China*. United Kingdom: Princeton University Press, 1987. s. 4, 5.

³ DE SAUSSURE, Ferdinand. *Kurs obecné lingvistiky*. Přeložil František ČERMÁK.. Praha: Akademia, 2007. s. 59-66.

hovorovým. Je možno o nich uvažovat jako o dvou samostatných systémech.⁴

V rámci čínského jazyka, a to jak mluveného, tak psaného, můžeme pozorovat tři zásadní události, které proměnily nenávratně jeho podobu.

S příchodem nové doby a hlavně s příchodem západních vlivů začala pronikat do Číny novátorská myšlenková vlna. Vzdělanci si začali uvědomovat, že je třeba modernizovat po staletí nezměněnou Čínu a odklonit se od zpátečnických tradic, které se již více nemohly slučovat s počátky nového věku. Mezi ony zásadní inovace patřila také změna jazyka a potřeba vytvoření jazyka nacionálního, stejného pro všechny (jak psaného, tak mluveného). Prvním výrazným mezníkem tak bylo Májové hnutí (1919). Druhým významným mezníkem se stalo zjednodušení čínských znaků započaté nástupem Mao Zedonga a KSČ k moci r. 1949. Jako třetí mezník poté můžeme označit zavedení pǔtōnghuà – standardizované mluvy. Již v r. 1913 proběhla první významná konference se snahou dospět k plánu na unifikaci výslovnosti. Po nástupu KSČ k moci se stala důležitým problémem k vyřešení otázka normalizace čínského jazyka. Přítomnost znaků v čínštině a s tím spojená vysoká míra negramotnosti existující před reformou nutně vedla k otázce, zda nedojde v budoucnu k nahrazení čínských znaků klasickým hláskovým písmem. Od r. 1949 se však začala rozvíjet myšlenka mírnější varianty – reforma zjednodušující čínské znaky. Tato reforma byla prvním plodem programu KSČ, která se týkala normalizace jazyka. Mělo se jednat o přechodný stav, který měl lid připravit na případný přechod na alfabertický systém.⁵ Přípravy a uvedení reformy do praxe trvalo několik let. V r. 1964 pak byl vydán komplexní seznam zjednodušených znaků (Jiǎnhuà zì zǒngbiǎo⁶) – tento seznam představoval první „konečný“ list modernizovaných znaků. Stal se zásadní příručkou distribuovanou po celé zemi.

Plán jazykové reformy byl koncipován do tří základních bodů:

- zjednodušení čínského znakového písma
  - redukováním počtu tahů
  - redukováním celkového počtu znaků

---

⁴LI, Rolong. *Guānzhù hànǔ kǒuyǔ cǐhuì yǔ shūmiànyǔ cǐhuì de yánjiū* (Výzkum slovní zásoby čínského hovorového a knižního jazyka). [online]. 2007nian, 3yue, di36 juan, di2 qi., s. 110-116 [cit. 2016-03-28]. Dostupné z:

<http://www.xisu.cn:8080/kyc/NewsFiles/200806250905599230.pdf>

⁵ RAMSEY, Robert S. *The Languages of China*. s. 143-146.

⁶简化字总表

- schválením standardizovaných zjednodušenin některých důležitých radikálů a fonetik

- propagace pekingské výslovnosti severních dialektů
- nahrazení znakového písma latinizovaným fonetickým systémem

Ke třetí fázi prozatím doposud nedošlo úplně. Dnes vedle sebe koexistují jak pinyinová transkripce tak znakové písmo, kdy znakové písmo má prozatím stále přednost.

Hlavní cíle byly spatřovány v redukování rozdílů mezi psanou a mluvenou podobou jazyka, národní jednotě a směřování k modernizaci skrze gramotnost. Tato reforma představovala technicky velmi náročný počín, a to jak ze stránky vytvoření standardní normy, tak ze stránky jejího rozšíření a uplatňování. Do propagace byly zahrnuty všechny kulturní instituce, v první řadě školy, dále také rádio, tisk a další média, která mají velký dopad na populaci.⁷

Důležité pro fázi fonetizace bylo ustanovit společnou *běžnou* mluvu pro celý národ – pǔtōnghuà. Od r. 1955 začalo rozšiřování pekingského dialektu. Pojem „standardizovaný jazyk“ zahrnoval fonetické, gramatické sjednocení a také sjednocení slovní zásoby.

V r. 1958 poté začala být užívána romanizovaná transkripce *pīnyīn zìimǔ* odrážející standardní výslovnost založenou na pekingském dialektu. Pinyinová transkripce byla vytvořena Qu Qiubaiem ve spolupráci se sovětskými lingvisty⁸ zahrnující tóny, iniciály a finály. Vznikl tak fonetický systém psaní. Zavedení fonetického systému mělo mimo jiné také význam pro transkripci jazyka minorit, začaly se v něm přepisovat cizí výrazy, pro které dosud neexistovalo žádné zpodobnění v čínštině, doplňoval znaky v učebnicích základních škol, slovníků, užíval se u vlastních jmen, jmen míst, ve vědeckých termínech a dalších.⁹

1.1.2 Idiomy

Idiomy jsou speciálními jednotkami jazyka. Čermák je zařazuje mezi stereotypy jazyka:

---

⁷ MILLS, Harriet C.. *Language Reform in China: Some Recent Developments*. [online]. 1956, Aug., Vol. 15, No. 4, s. 517-533 [cit. 2016-03-14]. DOI: 10.2307/2941922. Dostupné z: http://www.jstor.org/stable/2941922?seq=1#page_scan_tab_contents

⁸ RAMSEY, Robert S.. *The Languages of China*. s. 41.

⁹ RAMSEY, Robert S.. *The Languages of China*. s.143.

„...stereotyp budí dojem povědomosti, navozuje často jistý typ situace či chování a jazykově usnadňuje, urychluje i automatizuje tvorbu textu; ten v těchto částech ztrácí svou originalitu a jeho autor tak i svou kreativní možnost se vyjádřit originálně.“¹⁰

Idiomy jsou anomálními strukturami, které se vymykají klasické stavbě jazyka a klasickým pravidlům jazyka. Jsou tvořeny z více komponentů. K idiomům je však nutno přistupovat jako k sémantickým celkům. Nelze je na jejich konstituční komponenty rozdělovat a na základě tohoto oddělení analyzovat.¹¹

Znalost idiomů a umění je správně používat vypovídá o vysoké jazykové úrovni člověka, který není roditelým mluvčím. A to zejména proto, že idiomy odrážejí kulturní specifika daného národa, vyžadují navíc užívání v konkrétních situacích, které jsou dány konvencí a ustáleností.

Každý jazyk se vyznačuje specifickými znaky. Každý jazyk je v prvé řadě nástrojem mluvčích, se kterým dle svého jazykového citu zacházejí a aktivně jej používají. Jazyk je tedy zároveň pod vlivem kultury, která k daným mluvčím náleží. V případě čínských idiomů se často setkáme s *tygrem* (虎 *hǔ*), v české idiomatice *tygr* nefiguruje téměř vůbec, rovněž *Žlutou řeku* (黄河 *huáng hé*) nemůžeme v naší frazeologii očekávat. Vymezit všechny vlastnosti idiomu, které by byly aplikovatelné na každý konkrétní jazyk tak není možné.

Přesto zde můžeme uvést výčet několika obecných vlastností idiomů¹²:

- spojení minimálně dvou prvků
- anomálie
- sémantická integrálnost
- spojitost s lidovou kulturou, orální tradicí
- konvencionalita
- rigidnost
- funkce komunikativní, estetická, ekonomická, evaluativní, metajazyková¹³ ...

---

¹⁰ ČERMÁK, František. *Frazeologie a idiomatika česká a obecná: Czech and general phraseology*. Vyd. 1. Praha: Nakladatelství Karolinum, 2007. s. 24.

¹¹ Tamtéž, s. 26.

¹² SIMPSON, Rita a Dushyanthi MENDIS. *A Corpus-Based Study of Idioms in Academic Speech*. [online]. 2003, Vol. 37, No. 3, s. 419-423 [cit. 2016-02-10]. DOI: 10.2307/3588398. Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/3588398>

¹³ ČERMÁK, František. *Frazeologie a idiomatika česká a obecná: Czech and general phraseology*. s. 61.

Publikace *Oxfordský slovník anglických idiomů* hovoří o formování idiomů. Idiomy se zformovaly posunutím doslovného výrazu užití fráze do vyšší roviny¹⁴. Tímto vznikla polysémie charakteristická pro idiomy. *Oxfordský slovník anglických idiomů* dále uvádí: „Mnoho idiomů je starých a obsahuje slova, která již mimo tyto fráze nejsou užívána.“¹⁵ Stejně tak u českých idiomů jsou některé z nich natolik ustálené, že již neznáme původ jeho či některých jeho komponentů a neznáme ani jeho či jejich význam – jak uvádí Čermák příklad *číst někomu levity*, idiom, jehož etymologie sahá do středověku, kdy se vězňům předčítala pravidla správného chování z *Třetí knihy Mojžíšovy (Leviticus)*.¹⁶

Idiomy bychom tak mohli považovat za archaismy s přihlédnutím k jejich neměnnosti a dlouhodobé ustálenosti. Avšak přirozeností jazyka je vytváření stále nových a nových forem. Mimo to, že vznikají idiomy nové, některé idiomy také přecházejí z jednoho jazyka do druhého, jiné idiomy variují, transformují se, až nakonec přechází do pravidelného jazyka úplně.

Zásadním společným znakem všech idiomů světa je právě jejich univerzálnost. Idiomy jako vyjadřovací prostředky jazyka se vytvořily ve všech kulturách a národech. Ať už mezi jazyky a konkrétními jazykovými prvky existují jakékoli odlišnosti, spojuje je jejich původce – lidstvo a civilizace. V mnoha jazycích tak najdeme idiomy týkající se lidského těla, zvířat, zemědělských prací. V některých kulturách často také najdeme idiomy, které jsou totožnými ekvivalenty idiomu kultury jiné.

Příklady somatických idiomů:

- AJ lend somebody a hand¹⁷ - ruka
 ČJ co na srdci, to na jazyku
 ČJ 笨手笨脚 *bèn shǒu bèn jiǎo*¹⁸ – ruce, nohy
 FJ prendre ses jambes à son cou¹⁹ - nohy, krk

¹⁴ COWIE, A, Ronald MACKIN a I MCCAIG. *Oxford dictionary of English idioms*. Oxford: Oxford University Press, c1993.s. S2.

¹⁵ Tamtéž, s. S6.

¹⁶ ČERMÁK, František. *Frazeologie a idiomatika česká a obecná: Czech and general phraseology*. s. 15.

¹⁷ pomoci někomu, dosl. „poskytnout někomu ruku“

¹⁸ nemotorný(-ně), neobratný(-ně)

¹⁹ Odpovídá českému *vzít nohy na ramena*, místo *ramen* však francouzština užívá slova *krk*.

Ekvivalent mezi čínštinou a angličtinou:²⁰

Think before you act.²¹

→

*sān sī ér hòu xíng*²²

三思而后行

1.1.3 Čínská idiomatika a její specifika

Čínská idiomatika je velmi bohatá. Má své nenahraditelné místo v jazykovém lexikonu. Výraz „idiom“ je pouze obecný výraz představující hyponymum shrnující všechny subkategorie pod jeden obecný pojem. V čínštině existuje pro slovo „idiom“ pojem 熟语 *shúyǔ*. Naše práce se však týká pouze konkrétního výřezu idiomů - 成语 *chéngyǔ*.

Encyklopedický slovník *Cihai* k pojmu *shúyǔ* řadí tyto subkategorie: 谚语 *yànyǔ*, 格言 *géyán*, 惯用语 *guànyòngyǔ*, 歇后语 *xiēhòuyǔ* a 成语 *chéngyǔ*. Po výčtu těchto tří však následuje slovíčko „atd.“, které naznačuje neukončenost tohoto výčtu.²³ Čínská wikipedie *baidu.baikē.com* do výčtu zahrnuje tyto: 成语 *chéngyǔ*, 谚语 *yànyǔ*, 歇后语 *xiēhòuyǔ* a 惯用语 *guànyòngyǔ*²⁴. Publikace *Lexikologie současné čínštiny* pod čínské idiomy řadí *chéngyǔ*, *xiēhòuyǔ* a *guànyòngyǔ*²⁵. Uveďme ještě jednu publikaci pojednávající o čínských idiomech, *O původu často užívaných idiomů*, která zahrnuje úplně všechny výše zmíněné: *chéngyǔ*, *yànyǔ*, *xiēhòuyǔ*, *xíguànyǔ* 习惯语 (odpovídající *guànyòngyǔ*) a *géyán* a dodává ještě 俗语 *súyǔ*²⁶.

V rámci čínských idiomů se však můžeme setkat s dalšími pojmy jako například 典故

---

²⁰ XIN, Diana. *10 Chinese Idioms Also Used in English*. [online]. 2015-07-21 [cit. 2016-03-02]. Dostupné z: <http://www.yoyochinese.com/blog/10-Chinese-Idioms-Also-Used-English>

²¹ Mysli před tím, než jednáš.

²² Totožný význam s výrazem anglickým – viz. pozn. 14

²³ *Cihai*. Diyiban. Shanghai: Shanghai cishu chubanshe, 1984. s. 1572.

²⁴ *Shúyǔ*. In: Baidu baikē [online]. ©2016 [cit. 2016-03-13]. Dostupné z: <http://baike.baidu.com/view/666.htm>

²⁵ LU, Yingshun. *Xiàndài hànyǔ yǔhuì xué (Lexikologie současné čínštiny)*. Shanghai: Fudan daxue chubanshe, 2007. s. 131.

²⁶ LI, Peng a Mingxin ZHANG. *Chángyòng shúyǔ yóulái (O původu často užívaných idiomů)*. Beijing: Jindun chubanshe, 2013.. s. 3.

diǎngù či 成语故事 chéngyǔ gùshì, které se rovněž týkají problematiky.

Nyní představíme stručnou charakteristiku výše uvedených kategorií:

- **yànyǔ**

Tyto idiomy se zabývají všemi stránkami života. Jsou široce rozšířené v hovorovém jazyce. Jsou to hovorová lidová rčení, někdy nazývána také jako *slang* (俚语 lǐyǔ). Jsou flexibilní a umožňují změny ve struktuře.

小时偷针，大时偷金²⁷

Xiǎo shí tōu zhēn, dà shí tōu jīn

Dítě, které ukradlo jehlu, vyrostе ve zloděje zlata. (Je důležité napravit špatné návyky dítěte, ať už jakkoli zanedbatelné, jinak by z něj mohl vyrůst kriminálník.)

有缘千里来相会，无缘对面不相逢²⁸

Yǒu yuán qiān lǐ lái xiānghuì, wú yuán duìmiàn bù xiāngféng

Osud lidí svede dohromady nehledě na to, jak daleko od sebe jsou.

- **xiēhòuyǔ**

Jedná se o idiomický výraz tvořený dvěma částmi. První polovina je označována za alegorickou, druhá polovina je označována za vysvětlující. Druhá část tedy vysvětluje význam první části, význam samotný tudíž nese ona.

Xiēhòuyǔ mají svůj původ v každodenním životě společnosti, ten popisují z různých stránek. Lidé prostřednictvím těchto struktur shrnuli určitou skutečnost o životě.²⁹

癞蛤蟆想吃天鹅肉 ——痴心妄想³⁰

Làihámá xiǎng chī tiān'é ròu ——chīxīnwàngxiǎng

Ropucha toužící po labutím mase – nepraktický sen

---

²⁷ *100 pearls of Chinese wisdom: Yan yu 100*. Editor Binyong, YIN. Beijing: Sinolingua, 1999. s. 153,154.

²⁸ Tamtéž. s. 183

²⁹ LU, Yingshun. *Xiàndài hànyǔ yǔhuì xué (Lexikologie současné čínštiny)*. s. 144-151.

³⁰ *100 Chinese two-part allegorical sayings*. Editor Binyong YIN. Beijing: Sinolingua, 1999. s. 77.

鸡蛋里挑骨头——故意找错³¹

Jīdàn lǐ tiāo gútóu——gùyì zhǎo cuò

Hledat kosti ve vejci – záměrně hledat chyby.

- **guànyòngyǔ**

Tyto idiomatické výrazy jsou charakteristické svou 3-slabičnou strukturou. Nejedná se o všechny zástupce, pro většinu však jde o typickou formu. Na rozdíl od chéngyǔ jsou guànyòngyǔ orientovány směrem k hovorové mluvě, jelikož mají svůj původ v každodenním životě. Vyznačují se svou citovou zabarveností – většina je zabarvena negativně nebo nese ironický či humorný nádech. Jsou stručné a výstižné. Mimo svůj doslovný význam skrývají rovněž vrstvu alegorického či rozšířeného významu.³²

背黑锅³³

Bēi hēi guō

být obětním beránkem

咬耳朵³⁴

Yǎo'ěrduǒ

Šeptat někomu do ucha. (dosl. kousat ucho)

- **súyǔ (příslloví)**

Súyǔ jsou idiomatické výrazy, které bychom mohli přirovnat k příslovím. Jedná se o kategorii, která je úzce spjata s hovorovou stránkou jazyka, většina súyǔ má svůj původ v lidových vrstvách. Jedná se tedy o moudra, která odráží skutečnosti každodenního života běžného lidu. Většinou mají podobu víceslabičných frází či celých vět a jejich význam často přesahuje význam jejich komponentů.³⁵

---

³¹ 100 Chinese two-part allegorical sayings. Editor Binyong YIN. s. 63.

³² LU, Yingshun. *Xiàndài hànyǔ yǔhuì xué (Lexikologie současné čínštiny)*. s. 139-144.

³³ Tamtéž, s. 144.

³⁴ LI, Peng a Mingxin ZHANG. *Chángyòng shúyǔ yóulái (O původu často užívaných idiomů)*. s.4.

³⁵ JIAO, Liwei a Benjamin M. STONE. *500 Common Chinese Proverbs and Colloquial Expressions: An annotated frequency dictionary*. London and New York: Routledge, 2014. s. viii-ix.

吃着碗里看着锅里

Chīzhe wǎnlǐ kànzhe guōlǐ

Dosl. jíst z misky a dívat se do hrnce → být nenasytný

- **géyán**

Tato kategorie představuje aforismy mající výchovný účel vytvořené rukou významného člověka. Vyznačují se poučným, filosofickým a knižním charakterem.

Patří zde například moudro přejaté od F. Bacona:

知识就是力量³⁶

Zhīshì jiù shì lìliàng

Ve vědění je síla.

- **diǎngù**

Jedná se o citáty či aluze klasických příběhů.

坐山观虎斗³⁷

Zuò shān guān hǔ dòu

Sedět na kopci a pozorovat tygry, jak spolu zápasí → čekat v bezpečí a pozorovat, jak spolu bojují druzí, následně vylézt z jejich oslabení po boji

V určování rozdílů mezi těmito kategoriemi idiomů však mohou nastat nesrovnalosti. Definice uvedených pojmů se mohou často zdát podobné, a tak jsou kategorie idiomů na základě definic těžko odlišitelné. Touto problematikou se zabývá článek akademika a výzkumného pracovníka deníku Nanchangské univerzity, Wu Zhixionga: „*V šíři jazyka existuje mnoho „rodin“, rozdíly mezi nimi splývají, je třeba se jimi zabývat.*“³⁸.

Súyǔ. In: Baidu baike [online]. ©2016 [cit.2016-03-27]. Dostupné z:

<http://baike.baidu.com/view/43372.htm>

³⁶ LI, Peng a Mingxin ZHANG. *O původu často užívaných idiomů Chángyòng shúyǔ yóulái 常用熟语由来*. s. 4.

³⁷ ZHOU, Lingzhong a Zeren HE. *The stories behind 100 Chinese idioms: Dian gu 100*. s. 46.

³⁸ WU, Zhixiong. *Yúhǎi zhī hōng “jiāzú ”duō qūbié “róngtōng ”yīng tànsuǒ (V šíři jazyka existuje mnoho „rodin“, rozdíly mezi nimi splývají, je třeba se jimi zabývat)*. [online]. 2003nian, 11yue, di34 juan, di6 qi, s. 124-129. [cit. 2016-03-14]. Dostupné z: <http://wenku.baidu.com/view/3643bce9aeaad1f346933f9d.html?re=view>

Autor pojednává o ne vždy přesně vymezené hranici, která existuje mezi diǎngù, chéngyǔ, sùyǔ, yànyǔ a xiēhòuyǔ. „U diǎngù, chéngyǔ, sùyǔ, yànyǔ, xiēhòuyǔ a dalších se někdy může vyskytnout jev „první obsahuje druhé, druhé obsahuje první“.“³⁹ Uvádí rovněž několik příkladů slovníkových publikací, které rozdílně nakládají s kategorizací daného idiomu, kdy například slovník diǎngù⁴⁰ jej považuje za diǎngù, slovník yànyǔ⁴¹ pak tento totožný výraz však považuje za yànyǔ. Třebaže definice se snaží tyto hranice vymezit, jazyk se vyvíjí a pohled na něj se vyvíjí spolu s ním.

Na tento problém správného určení jsme narazili v rámci našeho výzkumu. V průběhu záznamu jsme se setkali se strukturami odpovídajícími idiomatickému výrazu, avšak jeho zařazení již nebylo pro nás možné určit jednoznačně na základě definice. Některé slovníkové zdroje se rovněž u určení kategorie daného chéngyǔ rozcházely.

1.1.4 Fenomén chéngyǔ

Nyní se dostáváme k fenoménu, který nás zajímá přednostně. Pro jeho označení bychom mohli nadále užívat všeobecného termínu „idiom“. Avšak považujeme za vhodnější používat nadále pinyinovou transkripci s přihlédnutím k jedinečnosti tohoto termínu.

1.1.4.1 Formální struktura chéngyǔ

Z hlediska formálního se jedná o víceslabičnou strukturu. 4-slabičná forma působí jako jedna z nejviditelnějších charakteristik čínských chéngyǔ. Většina chéngyǔ 4-slabičná uskupení opravdu představují. Přesto se nejedná o určující faktor. Můžeme se totiž

---

³⁹WU, Zhixiong. *Yúhǎi zhī hōng “jiāzú ”duō qūbié “róngtōng ”yīng tànsuǒ (V šíři jazyka existuje mnoho „rodin“, rozdíly mezi nimi splývají, je třeba se jimi zabývat)*. [online]. 2003nian, 11yue, dì34 juan, dì6 qī s. 124 [cit. 2016-03-14]. Dostupné z: <http://wenku.baidu.com/view/3643bce9aeaad1f346933f9d.html?re=view>

„面对典故，成语，俗语，谚语，歇后语等有时会出现“你中有我，我中有你”的现象.“

⁴⁰ 古书典故辞典 Gǔshū diǎngù cídiǎn, Jiangsu renmin chubanshe, 1984.

⁴¹ 常用谚语词典 Chángyòng yànyǔ cídiǎn, Shanghai cishu chubanshe, 1990.

setkat i s⁴²:

- 3-slabičnými chéngyǔ
- 5-slabinčými chéngyǔ *hé là ér bú wéi*
- 6-slabičnými *yǐ bù biàn yīng wàn biàn*
- 7-slabičnými *bú dào huáng hé, xīn bú sǐ*
- a dále více-slabičnými *chéngyǔ*, která mají formu regulérní věty *bǐ shàng bù zú, bǐ xià yǒu yú*⁴³

Charakteristikou chéngyǔ je jejich fixnost a rigidní struktura.

- Fixnost spočívá ve dvou aspektech:
  - v nemožnosti svévolného vynechávání či přidávání konstitučních prvků (znaků)
  - nemožnosti nahrazení konstitučního znaku jiným znakem synonymického významu (i kdyby se jednalo o synonymum absolutní)
- Rigidní struktura poté spočívá ve valenčním vztahu mezi jednotlivými konstitučními znaky. Většinou jsou na sebe pevně vázány a tento vazebný vztah tak vylučuje jakoukoli transformaci. Avšak v některých případech lze prvky se vzájemným vztahem koordinace zaměnit:

→ *sān gēng bàn yè* v. *bàn yè sān gēng* (hluboká noc (okolo půlnoci), 三更半夜)

Obě dvě formy jsou kodifikovány a je možné je užívat. Na takovýchto příkladech je patrná vzájemná vazba dvou znaků, které jsou od sebe neoddělitelné a mohou být přeskupeny leda společně. Nemůžeme tedy například z výrazu *sān gēng bàn yè* vytvořit *sān bàn gēng yè*.

Zároveň však takto není možno činit ve všech případech. Například u chéngyǔ 见异思迁 *jiàn yì sī qiān* (na základě nového pohledu na věc změnit myšlení) není možno zaměnit pořadí, protože se jedná o akce, které jsou určeny svou následností. Nejprve jsme něco spatřili v odlišném světle, teprve na základě toho jsme změnili své

---

⁴² Výše uvedené příklady (mimo 3-slabičná chéngyǔ) všechny pochází z korpusu našeho výzkumu. Jelikož jsme nezaznamenali žádná 3-slabičná chéngyǔ, neuvádíme ani jejich příklad.

⁴³ *Chéngyǔ 成语*. In: Baidu baike [online]. ©2016 [cit. 2016-03-13]. Dostupné z: <http://baike.baidu.com/subview/2990/11091069.htm>.

myšlení. Záměna obou akcí by alternovala rovněž význam.⁴⁴

→ Výjimky z imperativu rigidnosti a fixnosti

Výše bylo řečeno, že se jedná o fixní výrazy s rigidní strukturou, neznamena to však, že je jakákoli změna nemožná. Chénygü se na základě vývoje jazyka také mohou měnit.

Jedná se o změnu spojenou s aspektem časovým:

- Některá chénygü pocházející ze staré čínštiny mohla přijmout znak novodobým uživatelům významově bližší.

- Stejně tak mohlo dojít na základě vývoje jazyka k výslovnostní změně, kdy se některé znaky čtou již jinak, než v dřívější době. (Naopak některé znaky, které prošly změnou výslovnosti v moderní době, si však uvnitř daného chénygü zachovaly starou výslovnost.)

叶公好龙

yè gōng hào lóng 一》 původní výslovnost znaku 叶 (dnes yè) byla shè

(Prohlašovat lásku k něčemu/někomu, ale ve skutečnosti se toho bát.)

- Dojít ke změně může rovněž ve významu, který se postupem času posunul do jiné roviny

- Dále je také možná změna v pořadí kompozičních znaků, jak jsme uváděli již výše. Často je jedna forma užívána více než forma druhá.

- Poslední změnou může být změna dočasná, která vychází z kontextového užití chénygü.⁴⁵

望洋兴叹 ——》 望书兴叹

Wàng yáng xīng tàn → Wàng shū xīngtàn

Cítit se bezmocný (lamentovat nad svou maličností před velkým oceánem) → Když si velmi chci koupit knihu, která však je drahá a nemůžu si ji dovolit..

U nového chénygü je „oceán“ nahrazen „knihou“, protože se v tomto kontextu jedná o knihu, kterou si nemohu koupit. Nový význam by byl tento - přeneseně: Lamentovat nad svou špatnou finanční situací, která mi neumožňuje koupit tak drahé knihy.

---

⁴⁴ LU, Yingshun. *Xiàndài hànyǔ yǔhuì xué (Lexikologie současné čínštiny)*. Shanghai: Fudan daxue chubanshe, 2007. s. 131-151.

⁴⁵ LU, Yingshun. *Xiàndài hànyǔ yǔhuì xué (Lexikologie současné čínštiny)*. Shanghai: Fudan daxue chubanshe, 2007. s. 131-151.

1.1.4.2 Sémantický aspekt chéngyǔ

Další charakteristika chéngyǔ spočívá v jejich významu. Ze sémantického hlediska tedy existují dva typy chéngyǔ:

- chéngyǔ, jejichž význam nemůže ani rodilý mluvčí odvodit a nemůže mu plně porozumět, nezná-li jeho původ
- chéngyǔ, jejichž význam lze odvodit z jednotlivých znaků⁴⁶

→ První typ chéngyǔ naznačuje nutnost předchozí znalosti. Chéngyǔ jakožto jedna ze specifik národního jazyka, jsou předmětem výuky. Mluvčí se tomuto národnímu kulturnímu bohatství ve školách musí naučit (minimálně části z nich). Znalost *chéngyǔ* je také nezbytnou dovedností během skládání jedné z nejvýznamnějších zkoušek v životě mladého Číňana, gāokǎo 高考⁴⁷ (*Celonárodní vstupní zkoušky k vyššímu vzdělání*).⁴⁸

→ Druhý typ poněkud vybočuje z všeobecné vlastnosti idiomů – neodvoditelnost významu skrze rozdělení na jednotlivé komponenty, idiom dává smysl jako celek.

Například v českém jazyce se můžeme setkat s případem, že jeden z komponentů idiomu nemusí nést žádný význam, toto slovo poté dává smysl pouze v rámci toho daného idiomu:

- *nechat někoho na holičkách*

- *vydat všanc*

Naopak čínský jazyk je tvořen znaky, které, až na výjimky, nesou určitý význam. Většinou tedy čínská chéngyǔ bývají tvořena znaky význam samy o sobě nesoucí. Existují však výjimky. Jednou z těchto výjimek je skupina znaků, které čínština označuje jako 虚词 xūcí – znaky mající gramatickou funkci, avšak postrádající

---

⁴⁶ *Cihai*. s. 1654.

⁴⁷ *Pūtōng gāoděng xuéxiào zhāoshēng quánguó tǒngyī kǎoshì* 普通高等学校招生全国统一考试

⁴⁸ *Linián yǔwén gāokǎo zhēntí fēnlè jiěxī: Chéngyǔ tí huìbiān*. In: Gaokao [online]. 2009-11-03 [cit. 2016-03-20]. Dostupné z:

<http://www.gaokao.com/e/20091103/4b8bd483ccaef.shtml>.

Jedná se o zkušební list zkoušek gaokao obsahující úkoly týkající se znalosti chéngyǔ.

význam⁴⁹:

- 大[而]无当⁵⁰ dà [ér] wú dāng (funkce vztažného zájmena *avšak*)

- 八拜[之]交 bā bài [zhī] jiāo (funkce atributivní)

S těmito se tedy v idiomech často můžeme setkat, obzvláště když se jedná o chéngyǔ s prvky wényánu (pro něž je užívání těchto znaků charakteristické⁵¹).

1.1.4.3 Chéngyǔ jako větný člen

Pevnost struktury a dlouhodobá ustálenost chéngyǔ (často i více než 2000 let)⁵² vypovídá o nemožnosti libovolně do této struktury zasahovat. Díky tomu, že fungují jako jeden celek, je možné s nimi gramaticky nakládat různým způsobem, tj. mohou mít různou pozici ve větě a tudíž i různou gramatickou funkci:

- **chéngyǔ ve funkci subjektu**

狐狸尾巴终于要落出来了

Húlí wěibā zhōngyú yào luòchūláile

Konečně se (kdo) ukáže v pravém světle.

- **chéngyǔ ve funkci predikátu**

现在是敏感的时间，你就不要再火上加油了。

Xiànzài shì mǐngǎn de shíjiān, nǐ jiù bú yào zài huǒ shàng jiā yóu le.

Prozatím je to citlivá záležitost, nepřilívej olej do ohně.

- **chéngyǔ ve funkci objektu**

---

⁴⁹LI, Xiaoqi. *Xiàndài hànǔ xūcí shǒucè, A Guide to Function Words in Modern Chinese*. Beijing:Beijing daxue chubanshe, 2003. s. 1-3, 271, 442-443.

⁵⁰ velký (či velkolepý), avšak nepraktický

⁵¹LI, Rolong. *Guānzhù hànǔ kǒuyǔ cíhuì yǔ shūmìànyǔ cíhuì de yánjiū (Výzkum slovní zásoby čínského hovorového a knižního jazyka)* [online]. 2007nian, 3yue, di36 juan, di2 qi., s. 110-116 [cit. 2016-03-28]. Dostupné z:

<http://www.xisu.cn:8080/kyc/NewsFiles/200806250905599230.pdf>

⁵² viz. stáří kanonických knih, ze kterých mnoho chéngyǔ pochází – *Dao de jing* (5. – 4. stol. př. n. l.); *Letopisy jar a podzimů* (8. – 5. stol. př. n. l.) a další

应该更快就可以查出蛛丝马迹。

Yīnggāi gèng kuài jiù kěyǐ cháchū zhū sī mǎ jì.

Musí se na tom pracovat ještě rychleji, aby se našly potřebné důkazy.

- **chéngyǔ ve funkci atributu**

我是你老公，不是你招之即来挥之即去的工具。

Wǒ shì nǐ láogōng, bùshì nǐ zhāo zhī jí lái huī zhī jí qù de gōngjù

Jsem tvůj manžel, nejsem nějaká věc, se kterou si můžeš dělat, co se ti zachce.

- **chéngyǔ ve funkci příslovečného určení**

我天天忙到三更半夜。

Wǒ tiāntiān mángdào sān gēng bàn yè.

Každý den jsem pracoval až do noci.

- **chéngyǔ ve funkci komplementu**

我们现在的处境就像眼前的深渊,一不小心掉下去就会摔得粉身碎骨。

Wǒmen xiànzài de chǔjìng jiù xiàng yǎn qián de shēnyuān, yī bù xiǎoxīn diào xià qù jiù huì shuāi dé fēn shēn suì gǔ.

Naše současná situace se podobá propasti těsně před námi, jakmile přestaneš být pozorný a spadneš, tvoje kosti se rozlámou na kousíčky.

- **také mohou fungovat jako samostatná věta**

一言为定。

Yī yán wéi dìng

Domluveno.⁵³

1.1.4.4 Původ chéngyǔ

Tradiční chéngyǔ pochází z literárních forem, zároveň jsou však užívána lidmi a lidmi rozšiřována. Rozdíly mezi čínským jazykem knižním a hovorovým můžeme pozorovat

---

⁵³ všechny příklady uvedených chéngyǔ je možno najít v příloze č. 9 - seznam všech nalezených chéngyǔ

v rámci tří domén:

- slovní zásoba
- gramatika
- výslovnost

Chéngyǔ a idiomy všeobecně spadají do domény slovní zásoby. Li Rulong ve svém článku píše: “Hovorová mluva často užívá súyǔ, lǐyǔ, yànyǔ, xiēhòuyǔ, guànyòngyǔ a další, zatímco knižní jazyk dle dané literární formy užívá odborné termíny, xūcí, slova jazyka wényán a chéngyǔ.”⁵⁴ Jelikož jsou chéngyǔ bližší knižní formě, ze které velká část vychází, jazyk chéngyǔ tedy často bývá právě klasický jazyk knižní, 文言文 wényánwén.

Původ této velké části chéngyǔ leží:

1. V dávné historii. Chéngyǔ historického původu pocházejí z:

- čínské mytologie
- čínských pověstí a bájí
- historických událostí
- mouder slavných děl

Chéngyǔ představující moudra slavných knih jsou buď přímými citáty z těchto knih či se jedná o shrnutí klíčové pasáže do formy chéngyǔ. Chéngyǔ z prvních tří uvedených zdrojů původu vznikla rovněž sumarizováním a vystižením klíčového úseku daného příběhu, tato podoba se poté postupně ustálila. Tyto tři zdroje původu mívají kromě chéngyǔ zároveň i diǎngù (citace/alegorie klasických příběhů).

2. V rámci dynamičnosti jazyka, který kopíruje vývoj společnosti, však vznikají rovněž nová chéngyǔ. V *Lexikologii současné čínštiny* Lu Yingshun však uvádí, že se názory na tyto neologismy liší. Někteří je tedy za chéngyǔ považují, někteří je však jako chéngyǔ neuznávají.

3. Třetím možným původem chéngyǔ jsou idiomy vypůjčené z jiného jazyka. Tato skupina však tvoří velmi malou část. Důvodem je samotná podstata chéngyǔ: v první řadě se jedná o problém ustálenosti a národní povahy chéngyǔ, v druhé řadě se jedná o

---

⁵⁴YANG, Jinlong. *Kǒuyǔ hé shūmiànyǔ /Hovorový a knižní jazyk*). In: Taishan xueyuan. [online]. 1984 nian 1yue 12ha, s. 139-145. [cit. 2016-28-03]. Dostupné z: jwc.tsu.edu.cn/sdqcg/lunwen/08/.../1984_01_12.PDF

problém překladu. Při překladu není možné postupovat „slovo od slova“. Navíc výsledný překlad, byť kvalitní, nemusí nutně vést k pochopení daného idiomatického výrazu čínskými mluvčími. Kdykoli však dochází k vypůjčení z jiných jazyků, výsledná forma je uzpůsobena specifikám jazyka čínského – jedná se například o tendenci následovat 4-slabičnou formu.⁵⁵ Právě v rámci těchto aspektů je patrná otázka spojitosti kultury s idiomatickými výrazy.

Podobně jako existovala vysoká (雅文化 yǎ wénhuà) kultura a nízká (俗文化 sú wénhuà⁵⁶) lidová kultura, můžeme i chéngyǔ na základě původu pomyslně rozčlenit na „vznešená chéngyǔ“ a „lidová nižší chéngyǔ“.

- „Vznešená chéngyǔ“ se tedy vyznačují právě literárním původem, užíváním wényánu a jsou užívána intelektuály. Jejich struktura je pevná a neměnná.
- Naopak „chéngyǔ lidová“ či „nižší“ vychází z ústní tradice, některá vychází z hovorové řeči staré doby, některá z doby dřívější či moderní. Díky tomu se v nich nachází více z mluvy *baihua*. Jejich struktura je sice pevná, avšak není zcela neměnná - je o něco flexibilnější než struktura vznešených chéngyǔ.

Výskyt obou druhů vyplývá z jejich charakteru – „vznešená chéngyǔ“ se budou nacházet spíše v dokumentech odpovídajících jejich povaze, chéngyǔ nižšího původu se budou častěji vyskytovat v hovorové mluvě lidu či například v dílech užívajících jazyka *baihua*.⁵⁷

1.1.5 4-slabičná chéngyǔ

Dle baidu.baiké v čínském jazyce existuje okolo 50 000 chéngyǔ. Na 96% z nich je 4-slabičných.⁵⁸ Stejně jako důležitým čínským filosofickým konceptem je harmonie a

---

⁵⁵ LU, Yingshun. *Xiàndài hànyǔ yǔhuì xué (Lexikologie současné čínštiny)*. s. 134-135.

⁵⁶ WU, Zude a Tuyou ZHENG. *Zhōngguó sú wénhuà cóngshū: Mùyǔ qù huà (Kolekce čínské lidové kultury: O štěstí)*. Shandong jiaoyu chubanshe, 1999. s. 17.

⁵⁷ LEI, Hanqing. *Chán jí sú chéngyǔ qiǎn lùn (Studie lidových chéngyǔ v buddhistických skriptech)*. In: Zhongguo shehui kexue zazhishu chengban [online]. 2015-02-28 [cit. 2016-03-28]. Dostupné z:

http://www.cssn.cn/yyx/yyx_gdhy/201502/t20150217_1519357.shtml

⁵⁸ *Chéngyǔ 成语*. In: Baidu baiké [online]. ©2016 [cit. 2016-03-13]. Dostupné z: <http://baike.baidu.com/subview/2990/11091069.htm>.

vyrovnanost sil, rovněž jazyk má zálibu vytvářet symetrická spojení, která disponují rytmičností či prvky, které bychom mohli označit za básnické. Rétoričnost je jedna ze zásadních vlastností čínských (především 4-slabičných) chéngyǔ.⁵⁹

患得患失 (opakování slabiky *huàn* ve formě ABAC)

huàn dé huàn shī

Tradice takovýchto spojení vychází z historie. Tradiční chéngyǔ bychom tedy mohli z chronologického hlediska zařadit do archaismů slovní zásoby. Jejich struktura se stala natolik ustálenou v čínském jazyce, že neologické jednotky tuto zakořeněnou strukturu přejímají také.

1.1.6 Chéngyǔ gùshì — Chéngyǔ s příběhy

Některá chéngyǔ mají svůj příběh vázící se k jejich vzniku. Tento příběh bývá zpodobněn v publikacích, které představují do jisté míry typ etymologického slovníku. Takovéto příběhy z praktického hlediska usnadňují nejen porozumění, ale i osvojení si chéngyǔ. Naučné publikace věnované tomuto tématu jsou často doplněny obrázky a komponovány ve stylu pohádkové knihy – primárně určeny malým dětem, které se tímto způsobem chéngyǔ učí.

---

⁵⁹ WEIDONG, Yang. *A study on Chinese Continuous Four-character Collocations and Their Translation into English Strategies*. Theory and Practice in Language Studies [online]. 2012, May, Vol. 2, No. 5, s. 998 [cit. 2016-03-13]. DOI:10.4304/tpls.2.5.995-1002. Dostupné z: <http://ojs.academypublisher.com/index.php/tpls/article/view/tpls02059951002/4937>

相关搜索: 成语故事连环画 成语故事书封面 成语故事书板报 关于书的成语故事 成语故事图文

Obrázek č. 1 *Chéngyǔ a jejich příběhy*

Na obrázku č.1 vidíme výsledky vyhledávání klíčového slova „chéngyǔ gùshì“ ve vyhledávači *baidu.com*. Náhodně vyhledané publikace bychom již na první pohled zařadili do literatury určené dětem.

1.2 TEORIE ZÁKLADŮ TV STUDIÍ

1.2.1 Televizní obsah a současné trendy

Televizi jako instituci můžeme oddělit od příbuzných médií (kinematografie, rozhlas, tisk, internet) na základě několika vymezujících znaků, které ji činí zcela svébytným médiem. Nejpříbuznějšími médii pro televizi jsou kinematografie a rozhlas. Aktuálností, serialitou a často také mimotextovými vsuvkami (např. reklama) můžeme však televizi odlišit od filmu. Na rozdíl od rozhlasu se vyznačuje vizualitou. Televize však dnes mnohé ze svých klasických znaků začíná ztrácet s inovacemi, které přinesla postupná modernizace tohoto média. Na základě těchto změn začínají zanikat hranice mezi jednotlivými médii. Obsahy přechází z jednoho média do druhého či existují paralelně

v rámci různých médií. Obzvláště to platí pro obsahy televizní. Stejně tak je televize neustále nucena zdokonalovat strategie pro získávání či udržení publika, což také dává prostor novým inovacím a televizi či televizní obsahy přibližuje k jiným médiím.⁶⁰

Důležitým znakem jmenovaných médií je jejich masovost. Na základě této masovosti mají obrovský vliv na své diváky. V tom spočívá také jejich kontroverznost.

Současná televize začíná směřovat k soustředění se na tzv. *niche publika* (publika zpravidla menší, mající vůči televiznímu obsahu specifické požadavky) a přechází od broadcastingové⁶¹ tradice k narrowcastingu⁶². Dnešní „svoboda“ diváka je nesrovnatelná s počáteční érou televize, kdy byl divák vklíněn do Williamsova *televizního toku*⁶³, ze kterého se neměl šanci vymanit. Televizní obsahy, které se svou vizualitou a kvalitou obrazu začínají přibližovat filmům (*big screen vs. narrow screen*; plátno filmu oproti malé obrazovce TV) můžeme shlédnout nejen v televizoru, nejen na nosiči DVD či popř. VHS, ale i přímo na internetu. Často takto můžeme učinit i bez dříve naprosto ikonického znaku televize – reklamy. Televizní médium už se mnohdy ani nezdá býti televizním médiem. Například v případě, kdy shlížíme televizní seriál na platformě vlastního notebooku v pohodlí domova. Takovýto obsah se více podobá filmu, který si doma sami pustíme. Pokud vlastníme všechny série a epizody, můžeme svévolně přepínat, můžeme se oddávat nepřetržitému maratonu sledování celých sérií v rámci jednoho večera, můžeme si přehrát jakoukoli scénu znovu...zkrátka naše možnosti jsou téměř neomezené. Do toho vstupuje ještě možnost vyhledávání příbuzného materiálu na internetu. Můžeme sledovat veřejná fóra a účastnit se diskuzí, můžeme si číst příspěvky ostatních fanoušků, můžeme vyhledávat doplňující informace na webových stránkách daného pořadu. Můžeme hlasovat v anketě, můžeme také zakoupit předměty s pořadem související. To vše umožňuje existující cross-medialita, kdy se rozsah televizních obsahů rozšiřuje i na jiná média. Stačí mít dostatečné technologické vybavení a televizní obsahy můžeme konzumovat dokonce na několika

---

⁶⁰ KORDA, Jakub. *Úvod do studia televize 1: studijní text pro kombinované studium*. 1. vydání. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2014. s.23–26, 48-56.

CREEBER, Glen. *Small Screen Aesthetics*. BFI Publishing, 2013. s. 84.

⁶¹ vysílání masovému publiku (například sportovní zápasy)

⁶² vysílání soustředěné záměrně na menší publikum (například pořad *Top Gear* si najde oblibu spíše u milovníků aut, než u širokého publika všeobecně)

⁶³ WILLIAMS, Raymond. *Television: Technology and cultural form*. London and New York: Routledge, 2003. s. 86-96.

různých platformách.⁶⁴

V těchto chvílích jsme jako diváci na míle vzdáleni klasické představě televize: televizoru a televiznímu toku, který však stále někde paralelně existuje.

Televizní obsahy se díky internetu staly jedním z konstitučních prvků globalizace. Nemusíme již čekat, až *TV Nova* zakoupí práva například na brazilskou telenovelu *Avenida Brasil*. Stačí si skrze platformy charakteru *Netflix* či *Hulu* zaplatit členství a z domova sledovat tento pořad, který by se k nám skrze televizor a dostupné televizní kanály nemusel dostat. Divák si vytváří televizní obsahy v podstatě sám a vzniká tak zcela jedinečný divácký tok (*viewer's flow*)⁶⁵, který má mnohem širší rozsah, než si mohli televizní teoretici dříve vůbec představit.

Jako český divák jsme měli možnost si povšimnout určitých trendů v oblasti televizních pořadů na domácí půdě. Televizní program obsahoval a stále obsahuje množství exportovaných produktů.

Měli jsme příležitost shlédnout například mnohé latinsko-americké telenovely, které byly hitem soudě dle množství, které měl český divák v průběhu let k dispozici. Dlouhodobé a pevné místo zaujímá na obrazovkách také animovaný americký seriál *Simpsonovi* (1989-). Dalším importovaným materiálem je např. francouzské krimi *Julie Lescaut* (1992) či rakouský *Komisař Rex* (1993) a mnohé další. Nenajdeme však v českém TV programu asijská či snad čínská dramata. Latinská Amerika se vývozem svých specifických *telenovel* proslavila. Dostala se k nám dokonce např. turecká produkce (*Tisíc a jedna noc*, 2006 – 2009). Asijská kultura zachycená TV dramatem k nám však skrze televizní médium nedorazila i přesto, že se její dramata vyznačují velmi bohatým repertoárem a silnou tradicí.

V jednom jde Čína jednoznačně s dobou - v trendu multiplatformity, multimediality a stále většího prolínání televize s internetem.

Co se týče multiplatformity, Asie je moderní kolébkou technologií. Asijský trh nabízí velké množství značek prodejců a výrobců platforem, které mohou mimo jiné sloužit rovněž jako médium zprostředkující televizní obsahy.

Statistika ze serveru *statista.com* pojednává o internetových uživateliích, kteří přistupují k internetu skrze mobilní telefon. „V roce 2014 měla Čína 644 milionů

---

⁶⁴ KORDA, Jakub. *Úvod do studia televize 1: studijní text pro kombinované studium*. s.23–26, 48-56.

⁶⁵ KORDA, Jakub. *Úvod do studia televize 1: studijní text pro kombinované studium*. s. 18.

registrovaných internetových uživatelů,...více než $\frac{4}{5}$ z nich se připojují k internetu skrze mobilní telefon.“⁶⁶

Tyto údaje vypovídají o tom, že smartphone je velmi oblíbenou platformou k připojení na internet. To je možné prakticky kdekoli a velmi jednoduše se zařízením, které se vleze do kapsy a snadno se drží v dlani, nabízí však poměrně dostatečně velkou obrazovku např. na shlédnutí televizních či jiných podobných videoobsahů (obzvláště nejnovější modely telefonů s velkým displejem). Značky se sortimentem smartphonů však často nabízí rovněž další produkty podobného charakteru. Dle dalšího grafu serveru statista.com, který se věnuje IT společnostem s nejvyšším podílem prodeje smartphonů na čínském trhu⁶⁷, můžeme pozorovat, že jedinou západní značku v 5 top značek poskytujících smartphony je *Apple*. *Apple*, jako globální značka, je dobře známa nabízenými produkty, mezi kterými figurují mimo *iPhone* také produkty tablet *iPad*, PC a notebooky. *Apple* v nedávné době (10. dubna 2016)⁶⁸ představil rovněž hodinky *iWatch*. Již na této značce samotné můžeme vidět názorný příklad multiplatformity a rozvíjení této strategie. Technologie, které *Apple* nabízí jsou postaveny právě na tomto konceptu propojenosti jednotlivých platforem a možnosti velmi snadného přenášení uživatelských a jiných obsahů. Značka *Xiaomi* rovněž nabízí tablety. Značka *Huawei* má podobně jako *Apple* větší škálu produktů od mobilních zařízení, přes notebooky, tablety až po hodinky.

Ruku v ruce s těmito možnostmi jde také míra interaktivity uživatele. Jak již bylo řečeno: je zcela na uživateli, jaký obsah si pro sledování zvolí a jakým způsobem jej bude konzumovat. Stejně tak se může k obsahu vyjádřit či jej diskutovat s uživatelskou komunitou na webu. Zároveň právě internet může být prvním zdrojem setkání se s daným pořadem, který ještě ani není oficiálně vysílán, na který však již probíhá předběžná reklamní kampaň. Internet a televize využívají navzájem svých

---

⁶⁶ *Number of mobile internet users in China from 2008 to 2018*. In: Statista [online]. [cit. 2016-03-27] Dostupné z: <http://www.statista.com/statistics/265146/number-of-mobile-internet-users-in-china/>

⁶⁷ RICHTER, Felix. *Apple Is the Odd One Out in China's Smartphone Market*. In: Statista [online]. 2016-02-17 [cit. 2016-03-20]. Dostupné z: <https://www.statista.com/chart/4376/top-5-smartphone-vendors-in-china/>

⁶⁸ PAGE, Carly. *Apple Watch 2 price, release date, rumours and specs*. In: the Inquirer [online] 2016-02-09, 15:58 [cit. 2016-04-04]. Dostupné z: <http://www.theinquirer.net/inquirer/news/2413906/apple-watch-2-rumours-release-date-price-and-specs>

možností.⁶⁹

1.2.2 Televize v Číně

První televizní stanici v Číně byla Pekingská televizní stanice, která zahájila vysílání 1. května 1958 (v Československu to bylo r. 1953, v USA již od 30. let). Tato stanice se později (r. 1978) stala Centrální čínskou televizní stanici – CCTV, která představovala a představuje národní stanici pro celou Čínu a vysílá rovněž v zahraničí.

Televizní průmysl se začal brzy velmi rychle rozvíjet. Televizních stanic přibývalo. Jejich obsahy však byly do velké míry podřízeny komunistickému režimu. Televizní stanice v Číně jsou vlastněny státem a stát tak může jejich obsahy nejen kontrolovat skrze cenzuru, ale také je vytvářet.⁷⁰ Televizi v Číně lze tedy od jejich počátků považovat za jeden z nejúčinnějších nástrojů kontroly mas. Od zavedení pǔtōnghuà v 50. letech navíc televize byla jedním z médií, které měly být vzorovými médii pro rozšíření této změny (viz. kap. 1.1.1.). Televize se tak stala jedním velkým propagátorem pǔtōnghuà.

Do 70. let bylo jen velmi malé množství pořadů importováno do Číny ze západu. Všechny byly navíc podrobeny přísné kontrole, což ve výsledku znamenalo, že musely primárně splňovat všechny ideologické požadavky. S koncem maoistické éry a s politikou otevírání se světu se však situace začala měnit.⁷¹ Správu televize, filmu, tisku a publikací má na starost vládní orgán *Administrativní oddělení tisku, publikování, rádia, filmu a televize ČLR*.⁷² Tato organizace rovněž určuje kvótu na import zahraničních filmů. Ta je stanovena na pouhých 34 filmů za rok.⁷³ Čínský trh v oblasti filmu a televize je samozřejmě jeden z nejlukrativnějších trhů pro světové producenty.

---

⁶⁹ KORDA, Jakub. *Úvod do studia televize 1: studijní text pro kombinované studium*. s. 24-25.

⁷⁰ LUO, Jing. *Encyclopedia of contemporary Chinese civilization*. Westport (Connecticut): Greenwood Press, 2005. s. 638-639.

⁷¹ Tamtéž, s. 639-641.

⁷² 中华人民共和国国家新闻出版广电总局 *Zhōnghuárénmíngònghéguó guójiā xīnwén chūbǎn guǎngdiàn zǒngjú*, angl.. zkratka SARFT
ZHU, Ying, Michael KEANE a Ruoyun BAI (eds.). *TV Drama in China*. Hong Kong: © Hong Kong University Press, 2008. s.140.

⁷³ BRZESKI, Patrick. *China Film Quota Full for 2015, Hollywood Releases Confirmed*. In: *The Hollywood Reporter* [online]. 2015-10-19, 8:44 PM PDT [cit. 2016-03-25]. Dostupné z: <http://www.hollywoodreporter.com/news/china-film-quota-full-2015-832925>

Čínská vláda si však nad svým trhem drží pevnou kontrolu. S fenoménem dominance zahraniční produkce nad produkcí domácí se potýkaly mnohé země. Otázka však je, zda se v případě Číny jedná pouze o problém charakteru ekonomického či rovněž o problém spojený s ideologickou kontrolou. Stejně tak čínská vláda přísně reguluje import televizních programů.

Hlavním médiem, které však vyžaduje obzvláště silnou kontrolu je právě internet. Jak již jsme podotknuli, internet je jeden z hlavních zdrojů televizních (a mnohých jiných) obsahů. Internetové servery poskytují služby, tzv. *VoD služby* (*video on demand* – video na vyžádání). Tyto služby umožňují odběrateli konzumovat videoobsahy dle vlastního výběru⁷⁴ Mezi nejznámější a nejvyhledávanější poskytovatele dnešní doby patří americký Netflix, Hulu či světoznámý YouTube. Platformy poskytující VoD služby můžeme tedy považovat za moderní formu televizního vysílání.

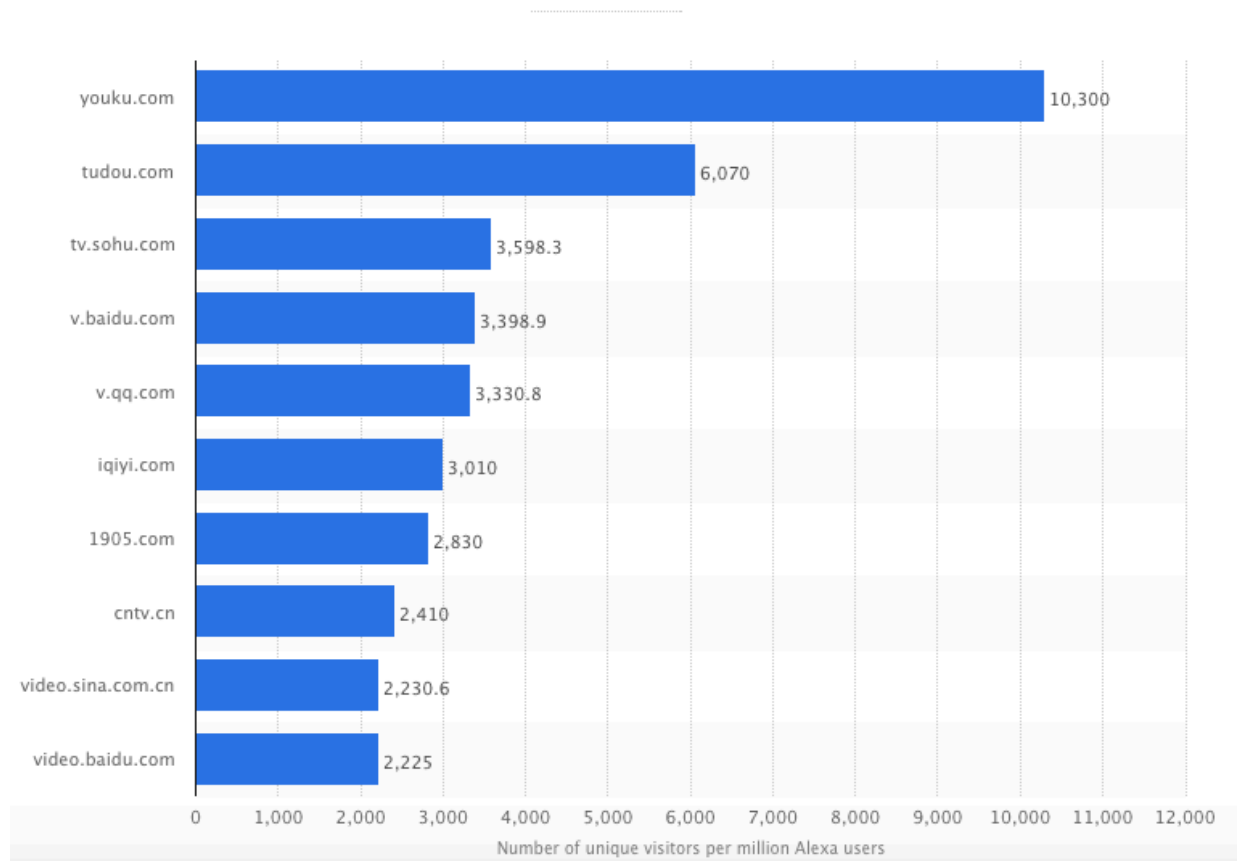
Trend oddalování se od televizoru jako symbolu a ztělesnění televizního vysílání byl doveden v nedávné době ještě o krok dál, kdy platforma Netflix zahájila distribuci seriálů, které jsou vysílány pouze na této platformě jako exkluzivní programy náležící Netflixu, tyto pořady se tedy vůbec nedostaly do klasického televizního vysílání.⁷⁵

Tento vývoj můžeme pozorovat i v čínském televizním průmyslu. Existují zde mnohé servery poskytující přístup k videoobsahům. Rozsáhlostí své uživatelské komunity si ničím nezavdají s poskytovateli jako Netflix či YouTube. Mezi nejvýznamnější poskytovatele patří tyto:

---

⁷⁴ KORDA, Jakub. *Úvod do studia televize 1: studijní text pro kombinované studium*. s. 24-26.

⁷⁵ Patří zde vysoce úspěšné seriály *House of Cards* či *Orange is the New Black*. *Netflix Original Dramas*. In: What's on Netflix [online]. 2016-02-35 [cit. 2016-04-04]. Dostupné z: <http://www.whats-on-netflix.com/originals/dramas/>

Obrázek č. 2 Graf vedoucích online video platformem v Číně k 21. březnu 2016

Dle grafu *Leading online video platforms in China March 21, 2016 (in monthly unique visitors per million Alexa users)* ze serveru *statista.com*⁷⁶ má vedoucí postavení platformem videoobsahů platforma youku.com.

V případě uvedení pořadu *Diamantový milenec* se rovněž počítalo s užitím online platformy, a to konkrétně *iqiyi.com*. TV drama totiž zahájilo své vysílání jak na Zhejiangské TV stanici a Anhuiské TV stanici, tak simultánně právě na platformě *iqiyi.com*.⁷⁷

I když televizní médium prošlo obrovským vývojem od svého počátku, jeho důležitou součástí stále zůstává reklama jako zdroj příjmů. Na televizních obrazovkách

⁷⁶*Leading online video platforms in China March 21, 2016 (in monthly unique visitors per million Alexa users)*. In: Statista [online]. 2016-04-08, 10:55:51 [cit. 2016-03-20]. Dostupné z: <http://www.statista.com/statistics/276038/china-leading-online-video-platforms/>

⁷⁷ SHAN, Su. *Qúnxīng diǎnzàn 《Kèlā liànrén》 1.5yì dǎzào zuànshí shì dūshì*. In: Xinhua Yule [online]. 2015-07-24, 10:39:16 [cit. 2016-02-20]. Dostupné z: http://ent.news.cn/2015-07/24/c_128055412.htm

v domácnostech je to bezesporu. Na online platformách už je reklama omezená. Odběratelé video obsahů mají často možnost si zaplatit obsahy bez reklam zasahujících do pořadu. Takto jsou zcela zbaveni jakéhokoli kontaktu se vstupujícími vsuvkami do televizního textu.

V pozdních 70. letech došlo ke komercializaci čínské televize. Reklamy se staly důležitým zdrojem příjmů televizních stanic. Přilákalo to investice nejen domácí, ale i zahraniční.⁷⁸ Reklamy jsou přítomny rovněž na výše uvedených serverech, kdy se jedná velmi často o reklamy odkazující k online videohrám či reklamy na jiné produkty jako např. alkoholický nápoj *Rio* a další.

Od 90. let s příchodem nových nosičů (CD,DVD) se rozmohl problém pirátských kopií. Pirátství výrazně narostlo až do takové míry, že začalo finančně ovlivňovat audiovizuální průmysl. Pirátství se objevilo společně s povolením importu západních filmů po Kulturní revoluci. Teto nepřímý přístup k novým technologiím vytvořil vhodné prostředí pro porušování autorských práv.⁷⁹

Dnešní doba nových technologií však Číňanům paradoxně umožňuje velmi snadný přístup, do velké míry bezplatný a neomezený, k televizním obsahům (resp. dramatům) a rovněž západním dramatům či některým filmům. Internetová televize začíná být pro publikum dominantním zdrojem televizního materiálu.

Klasické televizní vysílání skrze televizor se však vyznačuje velmi příznivými specifiky pro kontrolu mas. Jedná se hlavně o časovou organizaci. Tento fakt můžeme pozorovat i v dnešní době internetové televize - centrální televize CCTV vysílá tradiční zpravodajství 新闻联播 *Xīnwén liánbò* vždy každý den v 19:00, vysílá se povinně na všech televizních stanicích.⁸⁰ Zpravodajství je přitom jeden z nejsilnějších televizních žánrů ovlivňujících divákovu vnímání domácích a světových událostí. Může zásadně modifikovat realitu či ji podávat takovým způsobem, jakým chce.

1.2.3 TV drama vs diànshìjù

Čínské diànshìjù je v dílech teoretiků označováno jako televizní drama. Tento termín

---

⁷⁸ LUO, Jing. *Encyclopedia of contemporary Chinese civilization*. s. 641.

⁷⁹ ZHU, Ying, Michael KEANE a Ruoyun BAI (eds.). *TV Drama in China*. s.130-144.

⁸⁰ SCOTTON, James F. a William A. HACHTEN. *New Media for a New China*. [Oxford]: John Wiley & Sons, 2010. s. 98-107.

zcela odpovídá doslovnému překladu – *diànshì* televizní; *jù* drama. Drama je tedy obecným názvem pro jednotlivá čínská *diànshìjù*. S dramatem se však úzce pojí termín *mýdlová opera (soap opera)*, termín melodrama a rovněž termín telenovela.

Melodramatičnost souvisí jak s žánrem telenovely, tak s žánrem mýdlové opery. Jedná se o určitou estetiku či styl, kterým se vyznačují pořady nejrůznějších žánrů. Výrazně však právě např. mýdlová opera či telenovela. V melodramatickém díle vždy můžeme očekávat sentimentalitu a hyperbolizaci emocí, romantický vztah, přehnanou dramatičnost a to vše v souhře s hudební stopou, která dodává na emocionalitě a je neodmyslitelným prvkem ve vytváření melodramatické atmosféry.⁸¹ Do kategorie melodramat tak můžeme zařadit například klasiku *Titanik* (1997).

Žánr mýdlové opery (tyto pořady byly sponzorovány prodejci detergentů, kteří do vysílacích časů těchto pořadů záměrně zařazovali reklamu svých produktů) se zrodil v americkém rozhlase 30. let, kde se vysílaly pořady zacílené na publikum žen v domácnosti. Tomuto publiku byl rovněž přizpůsoben narativ daného pořadu. Témata se tedy týkala rodiny, domácnosti, osobních vztahů a běžných věcí každodenního života. Mýdlové opery společně s telenovelami jsou klasickým žánrem pro televizi, protože zcela naplňují charakter seriality. Jejich narativ je kontinuální a zdánlivě nekonečný. V případě užití internetové platformy ke shlédnutí se můžeme setkat ještě s větší provázaností narativu. Na platformě *youku.com* se po skončení reklamy objeví zkrácená úvodní titulková sekvence se zkrácenou znělkou, která nám podá pouze dvě nejzákladnější informace: jaký seriál sledujeme a o který díl se jedná. Poté již přecházíme rovnou k ději. V některých případech se objevuje titulková sekvence celá, tu však může snadno divák přeskočit jedním kliknutím myši. Ke konci každého dílu nenásleduje závěrečná titulková sekvence, nýbrž nás server automaticky přesměruje na následující díl. Divák tak může kontinuálně konzumovat příběh v kuse. Úvodní a závěrečná titulková sekvence je konvence, na kterou jsme zvyklí již z filmu. Jedná se o „preexpozici“ a o řádné ukončení daného obsahu, které tak z jednoho obsahu (či dílu) činí ucelenou jednotku, která má začátek a konec.

---

⁸¹CASEY, Bernadette et al. *Television Studies: The Key Concepts*. 2nd Edition. London and New York: Routledge, 2008. s. 170-172.

Současně sledujeme příběhy několika postav či skupin postav zároveň. Některé otázky, které si divák může klást, jsou rozřešeny, avšak nejedná se o konečné rozřešení jako například u konce série či u konce epizody jiného typu pořadu. Divák je dobře seznámen s prostředím, která jsou omezena na několik dějišť. Většinou se jedná o interiérové lokace, tedy prostředí ideální pro rozvíjení dialogu. Na dialogu je žánr mýdlové opery vystavěn. Postavy spolu skrze řeč a dialog neustále interagují.

Mýdlové opery jsou často lazeny melodramaticky a bývá jim vyčítána přílišná dramatizace oněch každodenních událostí – například se v rámci krátkého časového úseku setká rodina s událostmi jako je smrt, svatba rozvod a další v takovém sledu, který se vymyká běžnému životu člověka.

Mýdlové opery jsou stále vnímány v rámci zaběhnutého stereotypu jako podřadný žánr určený pouze pro ženy a ženami oblíbený. Ženy jsou pak velmi často jeho hrdinkami ⁸²

Za telenovelu se považuje latinská verze mýdlové opery s určitými odlišnými prvky. Výraznou odlišností od mýdlové opery je jejich ukončenost. Mýdlové opery (např. známý americký *Dallas*) se vyznačují neustálým stavem dějové neukončenosti. Některé mýdlové opery se vysílají i přes více než deset let – americká mýdlová opera *As the World Turns* (1956-2010).⁸³ Telenovely však netrvají po tak dlouhou dobu, odehrávají se většinou v rámci několika měsíců či maximálně několika málo let – *Divoký Anděl* (1998 – 1999)⁸⁴. Telenovely se vysílají často v primetime slotu (hlavní vysílací čas, kdy je největší koncentrace diváků před obrazovkou, zpravidla k večeru), kdežto mýdlovým operám je vyhrazen daytime (denní čas).⁸⁵

Ať už mýdlové opery nebo telenovely, ani jeden z těchto žánrů po nás nevyžaduje výrazně aktivní diváckou účast, jak je tomu u mnoha jiných typů seriálů dnešní doby (*Hra o trůny*, *Sherlock Holmes*). Divák těchto žánrů využívá pouze

---

⁸² CASEY, Bernadette et al. *Television Studies: The Key Concepts*. s. 261-265.

⁸³ *As the World Turns*. In: International Movie Database [online]. © 1990-2016 [cit. 2016-03-25] Dostupné z: <http://www.imdb.com/title/tt0048845/>

⁸⁴ *Wild Angel*. In: International Movie Database [online]. © 1990-2016 [cit. 2016-03-25] Dostupné z: http://www.imdb.com/title/tt0202197/?ref_=fn_al_tt_1

⁸⁵ ACOSTA-ALZURU, Carolina, Dr.. *Telenovelas: Telenovelas v. Soap Operas I*. In: Blogger [online]. 2008-01-02 [cit. 2016-03-25]. Dostupné z: <http://telenovelas-carolina.blogspot.cz/2008/01/telenovelas-v-soap-operas-i.html>

klasický televizní „glance“ (letmý pohled)⁸⁶, u kterého se může věnovat mimo sledování rovněž i jiným činnostem. Jak jsme zmínili, dialogy jsou základním stavebním kamenem mýdlové opery (telenovely), zvuková složka je tedy dominantní a mnohdy dostačující k obeznámenosti s probíhajícím dějem na obrazovce.

Bod rozuzlení všech otázek mýdlové opery se nachází někde v nedohlednu („nekonečnost“ mýdlové opery), navíc se nejedná o jednu narativní linii. Divák tedy může vynechat například jeden díl a stále je schopen snadno se v narativu orientovat (skutečnost mnohosti dějových linií platí i pro telenovelu).⁸⁷

Latinsko-americké telenovely a evropské či americké mýdlové opery tedy mají své zařazení. Obsahy podobného typu však vznikají po celém světě a obzvláště v Asii mají velmi významnou pozici. Otázkou zůstává, do jaké kategorie zařadit náš zkoumaný text (resp. jak jej v této práci nadále označovat). Je možné jej nazývat, byť ne příliš přesně, seriálem. Naplňuje však i kategorie mýdlové opery a telenovely. Ve výše uvedených bodech odlišnosti telenovely a mýdlové opery však vidíme, že se čínské TV drama *diànshìjù* hodí více do kategorie telenovely (ukončenost, délka trvání, primetime). Proto jsme také pojem „telenovela“ zvolili pro titul této práce.

Asijská dramata nemají tedy svou vlastní kategorii. Není tudíž příliš podstatné, zda je zařadíme pod telenovelu či mýdlovou operu či dokonce seriál. Zde jsme tyto rozdíly uvedli, abychom okomentovali terminologické názvy, které budeme v dalších kapitolách užívat, když budeme referovat o textu *Diamantový milenec*. Rádi bychom však podotkli, že asijské drama je svébytný žánr, který se vyznačuje svými vlastními charakteristickými prvky a který má rovněž své vlastní kategorie. V budoucnu by tak mohlo dojít k terminologické specifikaci této velké skupiny televizních dramát, podobně jako k tomu došlo u latinsko-amerických dramát, která začala být nazývána telenovelami.

1.2.4 Fenomén diànshìjù

---

⁸⁶ KORDA, Jakub. *Úvod do studia televize 1: studijní text pro kombinované studium*. s. 21.

⁸⁷ BUTLER, Jeremy G.. *Notes on the Soap Opera Apparatus: "Televisual Style and As the World Turns"*. *Cinema Journal* [online]. 1986, Vol. 25, No. 3. s. 53-66. [cit. 2016-03-25]. DOI: 10.2307/1225479. Dostupné z: http://www.jstor.org/stable/1225479?seq=1#page_scan_tab_contents

V r. 1958, ve kterém započala v Číně televizní éra, zároveň byla zahájena také éra diànshìjù. Vůbec první diànshìjù představovalo pouze divadelní hru, která byla vysílána na televizní obrazovce. Byl to nesmělý začátek pro fenomén, který se stal jedním ze symbolů čínské televizní kultury. Televize se stala zároveň novým, velmi lukrativním nástrojem politického vzdělávání mas a politické propagandy. Od r. 1958 začalo vznikat velké množství televizních dramát. Pekingská televize již nebyla jedinou televizní stanicí, přidali se k ní mnohé další provinční a lokální stanice (v Šanghaji, Guangzhou, Tianjinu...). Pomalu ale jistě se z jevištních her začaly stávat hry televizní.

80. léta byla z hlediska vývoje čínských televizních dramát důležitá. Proudily zde zahraniční dramata z Japonska, Taiwanu, Hong Kongu, Mexika a dalších. Tyto se staly důležitým zdrojem inspirací pro čínské tvůrce. Tvůrci se snažili tato zahraniční dramata imitovat. Hlavním tématem se staly sociální změny, kterými v té době Čína procházela (žánr realistické drama). Zároveň také byla produkována historická dramata, která mají v čínské televizi pevné postavení dodnes. Rovněž byly adaptovány klenoty čínské literatury jako *Sen v červeném domě* a další. V 90. letech nastalo krátké období rozvoje na základě přítoku peněz do televizního a filmového průmyslu. Byla natočena úspěšná dramata mezi jejímiž scénaristickými tvůrci byli spisovatelé jako například Wang Shuo a Zhang Wanlong. Vzniklo např. drama *Touha*⁸⁸ (1990), které získávalo pozitivní ohlasy i ze zahraničí. V 90. letech televizní drama zaznamenávalo také velký nárůst nových žánrů. Dominantním se stalo kostýmní drama vyobrazující dobu před r. 1911. Historický obsah měl vedoucí podíl na obsazích televizních dramát 90. let. Tato vůdčí pozice byla logická vzhledem k přítomnosti cenzury, která na historický obsah pohlížela jinak než na současný. Stejně tak se historie často pojila s nacionalismem. Dalším předmětem zájmu se stalo krimi drama a drama týkající se korupce. Mezi vlivný žánr patřila také dramata z běžného života lidí s melodramatickým nádechem. V letech 2000 se rovněž objevila na televizní obrazovce dramata s rurální tematikou.⁸⁹

V Číně jsou od 80. let nejlepší dramata a jejich aktéři a tvůrce každým rokem oceňováni cenou v rámci ceremonie *Feitian - Cena čínského dramatu*⁹⁰.

---

⁸⁸ 渴望 kěwàng

⁸⁹ ZHU, Ying, Michael KEANE a Ruoyun BAI (eds.). *TV Drama in China*. s. 3-31.

⁹⁰ Tamtéž, s. 5.

中国电视剧飞天奖 Zhōngguó diànshìjù fēitiān jiǎng

Tato ceremonie obsahuje kategorie⁹¹:

- znamenité TV drama
- znamenitý autor dramatu
- znamenitý režisér dramatu
- znamenitá mužská role
- znamenitá ženská role

Každoročně je natočeno velké množství nových dramát – za rok 2015 jich bylo vyprodukováno 239⁹². Tento počet se však se zavedením politiky „jedno drama, dva kanály“⁹³ začíná snižovat. Počínaje r. 2015 tato politika určila TV stanicím, že jedno stejné drama nemůže být vysíláno současně na více než dvou kanálech v rámci primetimového vysílacího času, přitom nemůžou být vysílány více než dva díly jednoho dramatu. TV stanice začaly dobře zvažovat vysílané obsahy. Začaly si více vybírat mezi produkčními firmami. Produkční firmy tak musí nyní čelit výraznému tlaku konkurence.⁹⁴

Čínský trh však není zásobován pouze domácími produkty, nýbrž z velké části rovněž zahraničními dramaty, a to tradičně hlavně z oblasti sousedních asijských států – primárně Korea, Taiwan, Hong Kong, Japonsko. Pro tyto země je Čína velmi významným trhem s obrovským potenciálem.

Přitom exportní síla Číny nebyla příliš velká. Důvodem byla nepřilíšná obsahová kvalita čínských dramát. Tyto obsahy byly často nudné či ideologické. Čínští režiséři se však inspirovali exportovaným materiálem z ostatních zemí a začali tvořit inovativnější díla. Jedním z příkladů takovýchto inovací je vznik žánru „růžového dramatu“ (fěnhóng diànshìjù – příběhy nové generace úspěšných nezávislých kosmopolitních single žen, které řeší vztahové problémy)⁹⁵. Dalším

---

⁹¹ *Dì 30 jù zhōngguó diànshìjù fēitiān jiǎng*. 第30局中国电视剧飞天奖. In: CCTV [online] [cit. 2016-03-26]. Dostupné z: <http://dianshiju.cntv.cn/special/feitian30/>

⁹² JIANG, Yun. *Yī jù liǎng xīng” xià, 2015 nián Q1 diànshìjù bōchūliàngzhì qí sheng*. In: Entgroup [online]. 2015-04-13 [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: <http://www.entgroup.cn/Views/24307.shtml>

⁹³ *yī jù liǎng xīng* 一剧两星

⁹⁴ ENTGROUP. *2013 – 2014 Zhōngguó diànshìjù shìchǎng yánjiū bàogào*. In: Entgroup [online]. s. 4-7. [cit. 2016-04-13]. Dostupné z: <http://www.entgroup.cn/report/f/1518128.shtml>

→ Průzkum trhu čínského TV dramatu za rok 2013 – 2014

⁹⁵ ZHU, Ying, Michael KEANE a Ruoyun BAI (eds.). *TV Drama in China*. s.103-113.

příkladem je inspirace v taiwanských *trendy dramatech* (òuxiàngjù). Čína rovněž začala tvořit koprodukce s Taiwanem. Taiwanu to zaručuje přístup k informacím o požadavcích čínského televizního trhu. Čínská strana vyteží ze spolupráce originalitu a záruku úspěšnosti.⁹⁶

Vznik nových specializovanějších forem rovněž znamená větší orientaci k niche publikům (úzké publikum mající specifické nároky), čímž se všeobecně dnešní televize vyznačuje.

Jeden z významných čínských televizních teoretiků, současnosti, děkan *Fakulty žurnalistiky a komunikace pekingské univerzity Qinghua*, Yin Hong⁹⁷, se ve dvou esejích vyjadřuje k soudobé situaci (okolo r. 2010) čínského televizního a TV drama průmyslu: „TV drama vstupuje do složité situace, vysvětlím, jakým způsobem se lze z ní dostat“⁹⁸, „Drama dominuje Číně – vznik a produkce současného TV drama“⁹⁹.

Za „složitou situaci“ Yin Hong považuje právě současný trend internetové TV. Diváci v Číně čím dál více preferují shlížení televizních dramát na online specializovaných internetových stanicích před klasickým televizorem. To však přináší značné problémy stanicím televizním. Obzvláště se jedná o významný zdroj příjmů – zadavatele reklam. Prostor pro reklamy na internetu je pro zadavatele mnohonásobně lukrativnější, nejen díky stále vzrůstajícímu enormnímu počtu uživatelů, ale i díky jedné z vlastností internetového přehrávání: nekonečněkrát opakovatelné. Poskytovatelé audiovizuálních služeb na internetu získávají stále větší potenciál pro koupi TV dramát. Mezi jednotlivými servery však existuje velká konkurence.

Yin Hong také rozebírá specifika současných populárních dramát. Zmiňuje pět specifík: čím dál větší přítomnost komediálních prvků, tendence diváka kriticky pohlížet na drama skrze postavy, kroky konstruování TV dramát směrem ke

---

⁹⁶ ZHU, Ying, Michael KEANE a Ruoyun BAI (eds.). *TV Drama in China*. s. 145-183.

⁹⁷ Yin Hong. In: Tsinghua University, School of Journalism and Communication [online] [cit. 2016-03-25]. Dostupné z: <http://www.tsinghua.edu.cn/publish/jcen/379/2011/20110419151331413798190/20110419151331413798190.html>

⁹⁸ YIN, Hong. *Diànshìjù xiànrùlè kùnjìng, wǒ lái shuō shuō túwéi zhī dào* („TV drama vstupuje do složité situace, vysvětlím, jakým způsobem se lze z ní dostat“). In: Sohu [online]. 2015-06-29, 11:41:56 [cit. 2016-03-25]. Dostupné z: <http://mt.sohu.com/20150629/n415831310.shtml>

⁹⁹ YIN, Hong. *Jù lìng zhōngguó: Dāngqián diànshìjù de chuàngzuò yǔ shēngchǎn* (*Drama dominuje Číně – vznik a produkce současného TV drama*). In: Renmin wang (People) [online]. 2011-04-08, 14:02. [cit. 2016-03-25]. Dostupné z: <http://media.people.com.cn/GB/22114/52789/218557/14343406.html>

komercializaci, příliš konstruované rigidní promluvy u některých dramát, dějový vývoj se stává pomalejším. Zato přibývá detailů ohledně postav a vztahů mezi nimi (vývoj se zračí tedy v přibývání detailů o postavě či vztahu mezi postavami než v samotné dynamice děje).

Druhý esej je lazen statisticky. Yin Hong dokládá dominanci žánru TV dramát v čínské televizní kultuře. trh je zaplaven velkým množstvím dramát a nabídka převyšuje poptávku, avšak co se týče kvalit, nabídka poptávce nedostačuje. Proto se velké množství dramát vysílá znovu na jiných kanálech či dokonce na stejných kanálech. Televizní stanice r. 2010 zvýšily výrazně investice do nákupu TV dramát. Zároveň se však značně navýšily výrobní náklady. Požadavkem se začínají stávat exkluzivní snímky s kvalitním obsazením. S náročnou poptávkou se rovněž zrychluje proces produkce. Významným zdrojem financí z prodeje dramát jsou nakupující nová média, která se postupně stávají hlavním poptavatelem.

Počet dílů podléhá trendu navyšování, takováto strategie přináší větší výrobní zisky, nepřinesla však vždy spokojenost diváků. Stejně tak diváci kritizovali až příliš výraznou reklamu typu *product placement* (umístění produktu, tj. objektu reklamy – v tomto případě do TV dramatu, která se r. 2010 stala pozorovatelným fenoménem).

2 PRAKTICKÁ ČÁST

2.1 Metoda výzkumu

Náš výzkum je založen na metodě aktivně observační, konkrétně metodě poslechu a záznamu daných fenoménů. Záznam fenoménů byl proveden manuálně. Postupovali jsme obdobně jako u korpusově založeného výzkumu s výjimkou manuálního charakteru, metodou „po staru“, primárně bez počítačové techniky. Základním nástrojem nám byl tedy vlastní sluch a znalost čínského jazyka, rovněž také zrak. Naši práci usnadňovala právě audiovizuální povaha média v kombinaci s užíváním titulků typickým pro čínská televizní média všeobecně. Díky přítomnosti titulků, které vždy zcela přesně (bez jakýchkoli odlišností od zvukové podoby, zobrazující dokonce i text extradiegetické hudby) reflektovaly zvukovou stránku filmu, jsme se vyvarovali chybám, které mohly nastat při zvolení média pouze audiálního. Zejména potom kombinace obou složek, jak vizuální, tak zvuková tedy značně zjednodušila záznam fenoménu.

Po fázi zaznamenávání nám poté sloužil počítač k elektronickému zpracování informací a k provádění statistik. V tomto případě jsme pracovali s programem Microsoft Excel.

V průběhu záznamu jsme využívali nástrojů internetových i knižních slovníků pro verifikaci, zda se jedná o požadovaný fenomén. Následně jsme jich užili v rámci analýzy pro překlad fenoménu a další doplňkové informace, které slovníky poskytly. Kontext idiomů byl rovněž zaznamenáván poslechem a čtením titulků.

2.2 Zvolení text k provedení výzkumu

Fenomén diànshìjù je v Číně divácky masově populární. Na webové platformě youku.com se těší telenovela *Diamantový milenec* 1 639 919 942 shlédnutí¹⁰⁰. A to od počátku svého vysílání v červenci r. 2015. Porovnejme nyní tuto sledovanost s jiným

---

¹⁰⁰*Diànshìjù: Kèlā liànrén TV bǎn 2015*. In: Youku [online]. ©2016 [cit. 2016-04-05]. Dostupné z: http://www.youku.com/show_page/id_zcfe83b2aa50111e4abda.html?from=y1.12-97

dramatem (大好时光 *Dà hǎo shí guāng*) ze stejného roku, které se těší rovněž vysokému hodnocení 9,9 a celkovou sledovaností 1 077 992 491¹⁰¹. Jako referenci si vezměme za příklad ještě třetí drama, tentokrát historického žánru (花千骨 *Huā qiān gǔ* / *The Journey of Flower*¹⁰²) rovněž ze stejného roku, které má totožné hodnocení 9,9 a celkový počet shlédnutí činí 3 582 640 652. Nejedná se o údaje, které bychom mohli považovat za přesný počet sledovanosti. Jako ukazatel popularity však orientačně mohou posloužit. Již zde si můžeme všimnout, že obrovský zájem čínského publika je soustředěn na historická *diànshìjù*.

- *Diànshìjù* by se dala nazvat lidovým žánrem, který je sledován lidem a tudíž nutně produkován pro lid. O masovosti čínských dramát vypovídá rovněž jejich zpracování - užívaný jazyk odpovídá normě standardu *pǔtōnghuà* podobně jako televizi blízká média: film a rozhlas. Tento jazykový standard by měl být srozumitelný všem. Pokud by srozumitelný ovšem nebyl, s čímž se počítá, jsou pro tyto účely do média zakomponovány titulky. Titulky jsou jednou z charakteristik *diànshìjù*. Podobně je možné sledovat např. španělsky hovořící telenovely na portálu *telemundo.com* (španělština má rovněž více podob – např. španělština mexická lišící se od evropské). Zde však je nabízen primárně obraz bez titulků a titulky jsou pouhou možností závislou na vůli jednotlivce. Čínské *diànshìjù* však na výběr nedávají a titulky jsou zahrnuty automaticky bez možnosti vypnutí.
- Masová popularita zajišťuje na jedné straně jazykovou srozumitelnost (*pǔtōnghuà*, titulky), rovněž však na straně druhé podmiňuje výskyt hovorových složek jazyka. Do těchto hovorových složek můžeme zařadit komponenty hovorové řeči jako jsou zkoumaná *chéngyǔ*, dále také některé částice (嘛 *ma*, 呀 *ya*, 啊 *a*), slangové výrazy (吃软饭 *chīruǎnfàn* - muž žijící za ženiny útraty), vulgarismy (王八蛋 *wángbādàn* - bastard 笨蛋 *bèndàn* - blbec) atd.

---

¹⁰¹ *Diànshìjù: Dàhǎo shíguāng 2015*. In: Youku [online]. ©2016 [cit. 2016-04-05].

Dostupné z:

http://www.youku.com/show_page/id_z4633c05e55d011e5a080.html?from=y1.12-97

¹⁰² *Diànshìjù: Huā qiān gǔ TV bǎn 2015*. In: Youku [online]. ©2016 [cit. 2016-04-05].

Dostupné z:

http://www.youku.com/show_page/id_zaf02ac580b5711e5a080.html?from=y1.12-97

- Tento formát zdrojového textu je ve své podstatě jedinečným. Jak již bylo zmíněno, zahrnuje jak zvukový záznam mluvy, tak jeho textovou podobu přímo před očima. Není to tedy pouhý text. Není to ani pouhý zvuk promluvy. Titulky jsou pevně zakomponovány do obrazu. Takto můžeme očekávat jejich validitu a korektnost. Pokud bychom prováděli podobný výzkum např. v jazyce anglickém, pro daný seriál či jiný televizní žánr bychom si museli opatřit titulky. Ty by však s velkou pravděpodobností nebyly oficiální a nemusely by tak být zcela spolehlivé. Charakteristická povaha obrovské diverzity čínského jazyka na poli dialektických skupin způsobuje jedinečnost čínské diànshìjù v tomto ohledu.
- Konkrétní zvolená telenovela představuje homogenní celek. V případě, že bychom si zvolili jako zdroj pro svůj výzkum například rádio, museli bychom počítat s poměrně velkou neslučitelností jednotlivých obsahů a tedy výsledného textu jako celku. Homogenita se nám zdála v tomto případě preferenční. Třebaže větší variabilita zajišťuje komplexnější výsledky, homogenita na druhou stranu zajišťuje systematické shromáždění dat vycházejících z jednoho tematického okruhu. Zvolená telenovela se odehrává v jednom prostředí, v jednom časovém období, v jedné skupině aktérů. S tímto zázemím se seznámíme a na základě této úplné znalosti můžeme vyvozovat konkrétní závěry.
- Nakonec ještě zmíníme poslední hledisko příhodnosti tohoto typu textu. Jedná se o čistě pragmatickou stránku, a to bezbariérovou dostupnost. V souvislosti s jejich orientací na masové publikum jsou diànshìjù rovněž zcela přístupné jim zasvěceným masám. Nejen skrze jednotlivé televizní stanice, ale i skrze webové platformy, které nabízí jejich bezplatné sledování a dokonce i jejich bezplatné stáhnutí. Takovéto trendy v televizních médiích známe i z našeho prostředí, či z prostředí Spojených států. Míra interaktivity diváka se zvyšuje a jeho možnosti volby platform jsou také stále rozsáhlejší.

Jak bylo řečeno, text je přístupný na čínských webových platformách, které umožňují jeho bezplatné shlédnutí v plné délce. My jsme si zvolili platformu *youku.com*.

2.2.1 Platforma youku.com

Platformu *youku* bychom mohli přirovnat k čínské verzi YouTube. Nabízí širokou škálu videí všeho druhu. Základními kategoriemi jsou: filmy, *diànshìjù*, zábava a umění, videa týkající se hudebního světa, videa věnovaná nejmenším s pohádkami a animovanými seriály. Poslední kategorii bychom mohli nazvat budoucností internetové interakce (来疯 lái fēng – název odkazující k živosti (angl. *live*) a zároveň znamenající *vystupovat před publikem, dělat show*). Kliknutím na tuto kategorii se otevře platforma *laifeng.com*. Uživatelé se skrze tuto platformu mohou sami natáčet na principu živého vysílání. Tímto uživatelem může být samozřejmě kdokoli. Atraktivita se skrývá v možnosti popularizace vlastní osoby a vytvoření si svého vlastního fanklubu.

U každé kategorie jsou zobrazeny žebříčky nejsledovanějších videí. Když zvolíme kategorii *diànshìjù*, nabízí se nám nepřehledné množství obsahů ke sledování. Na základě vlastní preference můžeme specifikovat kritéria požadovaného pořadu. Můžeme zvolit, zda chceme nejnovější drama, drama z pevninské Číny, seriály hongkongské stanice TVB, korejská dramata, americké seriály, britské seriály, taiwanské seriály, japonské seriály, singapurské seriály, poté si můžeme vybrat ještě podrobněji (dle žánru, lokace, kategorie pořadu, roku uvedení atd.). Uživatel si může navolit přesně požadovaná kritéria a podle toho najít nejvhodnější pořad.

Při spuštění videopřehrávače se zvoleným pořadem nejprve musíme překonat několik sekund reklamy, která tvoří obligátní součást každého dílu daného pořadu. Při každém novém spuštění je nejprve třeba vyčkat konce reklamy a až poté se můžeme oddat plnohodnotnému diváckému zážitku z díla. Přítomnost reklamy, kterou není možné vynechat, připomíná klasickou televizní obrazovku. Na podobném principu pracuje YouTube. Platformy jako jsou např. Netflix zpoplatňující nabízené VoD služby tento nedostatek naopak nemají. Kdykoli se navíc rozhodneme dát pauzu, vyskočí pop-up okénko s reklamou.

Přehrávání můžeme v průběhu svévolně pozastavovat či můžeme svévolně přecházet od jednoho časového bodu k druhému. Platforma *youku* nabízí navíc jednu poměrně uživatelsky přívětivou „službu“: aniž bychom si museli zakládat účet či se přihlašovat, *youku* si nás jako diváky pamatuje. Pokud se díváme na dané video a poté jej vypneme, při příštím zapnutí přehrávač plynule naváže na místo, kde jsme ukončili sledování videa a dále pokračuje. Nemusíme si tedy pamatovat, ve které minutě jsme přesně skončili. Tato funkce nám byla rovněž nápomocná.

2.2.2 Motivace pro výběr konkrétního textu

Náš konkrétní text jsme si zvolili na základě žebříčku sledovanosti či také můžeme říci žebříčku popularity.

Na nejvyšších příčkách často stojí historické diànshìjù, které se těší u čínského publika velké oblibě. Našimi kritérii pro nejadekvátnější text bylo 1. kritérium současnosti, 2. kritérium pokud možno nejvyšší popularity.

Kritérium současnosti odpovídá našim záměrům zkoumání textu a jeho konkrétního fenoménu na poli kontextu současné populární kultury a modernity. TV drama je samo o sobě obecně prvkem populární kultury, ať už se jedná o historický žánr či žánr vycházející ze současnosti. Drama odehrávající se v současnosti však reflektovalo ještě detailněji jeden z možných významů pojmů „populární kultura, modernita“.

K odůvodnění druhého kritéria: popularita, a to z hlediska hodnocení a z hlediska sledovanosti. Vysoké hodnocení znamená vysokou míru oblíbenosti. Na základě hodnocení má uživatel možnost souhrnně vyjádřit své sympatie k estetické či obsahové složce nebo k oběma složkám naráz. Není už jasné, zda je daný pořad hodnocen pro svou uměleckost, pro svou nápaditost, originalitu, vyprávěný obsah či jiné kvality. Musíme jej brát tedy jako ukazatel orientační.

Jeho výpovědní hodnota se však skrývá v tom, že přece jen odráží sympatie diváků. Pro nás není podstatné z jakého konkrétně důvodu se divákům drama *Diamantový milenec* líbilo. Podstatné je, že se líbilo. Pokud se líbilo a ještě navíc je sledováno velkým množstvím lidí, dá se předpokládat, že splňuje požadavky na zábavu tohoto velkého množství lidí. Nebude se tedy jednat s největší pravděpodobností o něco netradičního, extravagantního, bizarního či něčeho podobného, co by mohlo nevhodně sloužit výzkumu. Zároveň se rovněž vztahuje jako ukazatel k tomu, co je populární kultura a modernita.

2.2.3 O samotném textu: *Diamantový milenec*

Kela Lianren je televizní drama produkováno čínskou mediální a zábavní společností *DMG Entertainment*. Tato společnost začínala jako společnost distribuční s cílem distribuce nečínských filmů v Číně (např. *Stmívání 2008*). Brzy se z ní stala

také společnost produkční mající svá působiště v USA a produkující rovněž hollywoodské filmy. Mezi nejznámější produkční počiny patří mj. *Iron Man 3* (2013), *Transcendence* (2014) či nejnovější *Point Break* (2015).¹⁰³ Společnost se angažuje rovněž v produkci TV show. *Diamantový milenec* měl být jednou z „nejdražších produkcí moderního TV dramatu“¹⁰⁴.

Režirování se zhostil známý taiwanský režisér Chen Mingzhang¹⁰⁵. Seriál se odehrává po většinu času v Šanghaji (případně v jejím blízkém okolí) a na nějakou dobu se příběh přesouvá do Koreje. Hlavní marketingovou strategií tohoto pořadu bylo herecké obsazení. Tvůrci zvolili jako jednu z hlavních postav současnou hvězdu Korejského showbyznysu: zpěváka Raina. Pro mladého herce, který je v samotném seriálu často označován jako 帅哥 shuài gē (krasavec), to byl debut na čínských obrazovkách. Obsazení dalších hereckých rolí bylo rovněž hvězdné. Tento fakt měl zaručit velký zájem publika.

Na oficiálních stránkách společnosti DMG v anglickém jazyce se setkáme s překladem pořadu *Love is Like Diamonds* (Láska je jako diamanty). Oficiální titul v čínštině nese název *Kela Lianren* (doslova *Karátový milenec*¹⁰⁶) a vedle něj se tyčí nápis *Diamond Lover* (*Diamantový milenec*).

Toto drama bylo uvedeno do vysílání 22. 7. 2015 na satelitní Zhejiangské stanici *Zhejiang Weishi* a Anhuiské stanici *Anhui Weishi*, zpřístupněno bylo rovněž na internetu na serveru *iqiyi.com*.¹⁰⁷

Na *baidu.com* je do výčtu žánrů odpovídajících dramatu *Diamantový milenec* zařazeno: „poslední móda, láska, kariéra, motivační, komedie“.¹⁰⁸ Těchto pět pojmů opravdu drama charakterizuje. K obsahu jeho syžetu se však vyjádříme níže.

---

¹⁰³ DMG Entertainment. In: LinkedIn [online] [cit. 2016-03-26]. Dostupné z: <https://www.linkedin.com/company/dmg-beijing>

About Who We Are. In: DMG Entertainment [online]. © 2014 [cit.2016-03-26]. Dostupné z: <http://www.dmg-entertainment.com/about/who-we-are>

¹⁰⁴ *About Love Is Like Diamonds*. In: DMG Entertainment [online]. © 2014 [cit.2016-03-26]. Dostupné z: <http://www.dmg-entertainment.com/tv/love-is-like-diamonds>

¹⁰⁵陈铭章

¹⁰⁶ V textu i v titulu práce používáme název „Diamantový“ s ohledem na roli diamantů, diamantových šperků a prostředí klenotnické firmy Tesiro

¹⁰⁷ *Kèlā liànrén*. In: Baidu baike [online]. ©2016 [cit. 2016-03-25]. Dostupné z: <http://baike.baidu.com/subview/15200749/18233710.htm>

¹⁰⁸ *Kèlā liànrén*. In: Baidu baike [online]. ©2016 [cit. 2016-03-25]. Dostupné z: <http://baike.baidu.com/subview/15200749/18233710.htm>

Jeden díl dramatu má cca 45 minut., Celkový počet dílů je 68. Co se týče délky jednoho dílu, jedná se o standardní délku u většiny, ne-li všech dramát. Je to rovněž obecně standardní délka dramát¹⁰⁹. Druhý údaj celkového počtu dílů však není úplně standardní. Ve svém žánru romantické komedie se řadí spíše do těch delších dramát. Existují výjimky, avšak průměrná délka se pohybuje okolo 30-40 dílů.:

V poslední době však existuje trend zvyšování počtu dílů jednotlivých dramát.

Tato diànshìjù je nazývána také jako *trendy drama*¹¹⁰ (viz. zmínka kap. 1.2.4.). Trendy drama je subkategorií diànshìjù. Baike.baidu tuto subkategorii popisuje takto: Cílové publikum tohoto typu dramatu je hlavně mládež či mladě smýšlející lidé. Hlavním konceptem trendy dramatu je náhodné střetnutí dvou rozdílných životů hlavních protagonistů (muž a žena). Neustále se se střetávají, až dojde k tomu, že se do sebe zamilují. Poté se však zase rozdělí a jejich vztah se rozpadne. Taková taktika dějové linie vede ke zvýšení diváckého napětí a empatie s protagonisty.

Většina trendy dramát využívá vzhledově krásných herců (vychází z čínského termínu *ǒuxiàngjù* doslova *idol drama*), kteří se pohybují v kostýmech odpovídajících posledním módním trendům. Správné trendy drama by mělo obsahovat milostný příběh. Jedná se však zpravidla o lásku ne jednoduchou, ale několikastrannou, často tajnou, neopřítovanou, tragickou...

Baidu uvádí různé teorie zrodu trendy dramatu – první tvrdí, že vzniklo z japonských dramát 90. let. Druhá tvrdí, že vzorem byl americký seriál *Beverly Hills 90210*. Někteří věří, že má původ ve filipínských a indických dramatech.¹¹¹

Čínské *ǒuxiàngjù* však vychází z taiwanské produkce. Taiwanská produkce zase vycházela z japonských trendy dramát, která pozměnila do vlastní podoby. U čínského trendy dramatu jsou velmi významné vedoucí herecké role v podobě slavných osobností, na kterých často staví celá popularita diànshìjù (taiwanská verze tohoto žánru není založena na exkluzivním hereckém obsazení, jak je tomu v Číně).¹¹²

Výběr taiwanského režiséra tedy vůbec nebyl náhodným výběrem.

---

¹⁰⁹ podobně jako např. *Komisař Rex* (45 min), *Divoký anděl* (50 min), *Buffy, přemožitelka upírů* (44 min), *Smallville* (42 min) atd.

¹¹⁰ JUSTINJDENG. 《Kèlā liànrén》 shǒubō yíng kāiménhóng “zhūtí xiǎo gōngjǔ” liàngxiàng. In: Tengxun Yule [online]. 2015-07-23, 08:16 [cit. 2016-03 26]. Dostupné z: <http://ent.qq.com/a/20150723/011946.htm>

¹¹¹ *ǒuxiàngjù*. In: Baidu baike. [online]. ©2016. [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: <http://baike.baidu.com/view/54932.htm>

¹¹² ZHU, Ying, Michael KEANE a Ruoyun BAI (eds.). *TV Drama in China*. s. 145-183.

Rovněž bychom mohli zvážit přítomnost určitých prvků z dalšího moderního žánru – růžové drama (viz. kap. 1.2.4.). Žen je tu několik, všechny bojují v partnerských vztazích a zároveň jsou úspěšné ve své kariéře. Nosí designerské oblečení, sedávají v barech, kde pijí koktejly a alkohol a občas také v kavárnách, kde mají schůzky. Prostředí návrhářského oddělení a velkoměsta je vysoce sofistikované a kosmopolitní.¹¹³

Všechny tyto skutečnosti svědčí o inovativnosti tohoto dramatu a o jeho aspiraci na ultramodernitu (tu je možno spatřit i v rámci dalších prvků konstituujících drama). Důležitou složkou umocňující ono „drama“ je zde extradiegetická hudba. Pomáhá divákovi rozkódovat, zda se jedná o dramatický či komický moment. Zároveň je hlavním konstrukčním prvkem emocí diváka. Na síle hudbě dodává také její text běžící v titulcích.

2.2.4 Počáteční ohlasy

Kela Lianren se již v prvních dnech svého vysílání těšil velkému zájmu publika. Server *ent.people.com.cn* 8.3. 2015 uvedl: „čínské publikum se již stalo milovníkem *Diamantového milence*.“ Dále uvádí, že online diváků, kteří se již dívali na *Diamantového milence* je více než 14 milionů a stupeň popularity neustále stoupá. Dle serveru se jeden ze zakladatelů společnosti DMG, *Wu Bing*¹¹⁴ o seriálu vyjádřil takto: „...[čínské publikum] si přeje, aby obsahy dramát byly ještě rafinovanější a módnější, podobně jako je *Diamantový milenec*, takovéto drama zcela splňuje požadavky publika.“¹¹⁵

O seriálu čínská média referují jako o kreativním a inovativním, s originálním scénářem, čímž vybočuje z většiny stereotypních čínských *diànshìjù*¹¹⁶.

---

¹¹³ ZHU, Ying, Michael KEANE a Ruoyun BAI (eds.). *TV Drama in China*. s. 103-113.

¹¹⁴ 吴冰 Wú bīng

¹¹⁵ DMG “*Kèlā liànrén*” *fǎngwènliàng pò 14 yì àiqíng ǒuxiàng jù huò qīnglài*. In: Wangyi Yule [online]. 2015-08-04, 14:27 [cit. 2016-03-25]. Dostupné z: <http://ent.163.com/15/0804/14/B06B6STV00032DGD.html>

¹¹⁶ ICEBERG. 《*Kèlā liànrén*》 *bòfāngliàng chuàngxīn gāo dān rì xīyǐn jìn liǎng yì guānzhòng*. In: Tengxun Yule [online]. 2015-08-04 16:25 [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: <http://ent.qq.com/a/20150804/043918.htm>

2.2.5 Charakteristika textu

Nyní přejdeme již k samotné charakteristice textu. Pro naše účely nás budou zajímat tyto prvky:

- prostředí
- syžet
- hlavní postavy

◆ **Prostředí**

Prostředí, ve kterém se telenovela odehrává, považujeme za zásadní ovlivňující faktor. Prostředím zde míníme jak lokaci, tak zároveň i typ dějiště příběhu.

Co se týče lokace, seriál se odehrává, jak již bylo výše řečeno, po většinu času syžetu v Šanghaji. Na chvíli poté přecházíme částečně do Soulu (v rozsahu tří dílů, a to 34. – 36.). Informace „Šanghaj“ s sebou nese dvě skutečnosti. V první řadě se jedná o velkoměsto, kosmopolitní metropoli, která je střediskem mezinárodního obchodu, zároveň je zde největší koncentrace cizinců v Číně (nepočítaje Hong Kong). Cizinci a Číňané přicházejí do každodenního styku. Západní koncerny přináší atmosféru internacionality. Několika miliónové velkoměsto samo o sobě s sebou nese modernitu, pokrokové myšlenky, otevřenost novému, bývá zdrojem nových proudů a trendů v kulturní, sociální či politické sféře. Zde pojem „wàiguórén“ (cizinec) nic cizorodého pro místní neznamena. Turistů a expatriantů se pohybuje v tomto městě velké množství. Míra multikulturality je patrná na každém kroku. Západní žije v symbióze s čínským. Široké bulváry s módními domy západních značek a postranní uličky malých čínských restaurací. Turisty zaplněné ulice mísící se s čínskými obyvateli. Ukázkový případ střetu dvou světů je koloniální nábřeží Bund a přímo naproti němu, na druhé straně řeky Huangpu, moderní čtvrť Pudong se svými mrakodrapy a Perlovou televizní věží.

Dříve nesrovnatelný se západní urbanizovanou zónou Puxi je dnes Pudong naopak ztělesněním ekonomického růstu Číny. V r. 1990 se rozhodla vláda na základě úspěchů reformy otevírání se světu (gǎigé kāifàng 改革开放) ekonomicky otevřít světu také tuto oblast a lákat do ní světové investory takového věhlasu jako např. *Siemens*, *Hewlett Packard*, *Intel Corporation* a další. Pudong se stal sídlem finančních institucí jako *Šanghajská burza*, *Shanghai Futures Exchange*, *People's Bank of China*. Vedle Perlové věže se tyčí rovněž dvě budovy patřící mezi top 10 nejvyšších budov na planetě.

Nachází se zde velké množství obchodních center, které se vymykají představě klasických nákupů. Není divu, že je Pudong hlavním poháněcím motorem ekonomického růstu celého města. Ve finanční a obchodní zóně Lujiazui bylo jako první v Číně povoleno zahraničním bankám obchodovat s RMB. Další významná zóna Pudongu, Jinqiao, je centrem automobilového průmyslu. Mezi další oblasti průmyslu se střediskem v moderní čtvrti Pudong patří telekomunikace, biomedicína, zpracování potravin, domácí spotřebiče, vysoké technologie atd..¹¹⁷

Z hlediska historického Šanghaj v tomto kontaktu se západem byla už od fiaska první opiové války (1842). Na základě *Nankingské smlouvy* byla tato kdysi malá rybářská vesnice, později nijak zvlášť významné město, ustanoveno jako otevřený přístav pro obchod Číny se Západem. Příliv cizinců do Šanghaje tak byl započat. Stejně tak byla započata cesta k masivní urbanizaci, westernizaci, modernizaci a metropolizaci. Díky tomuto kontaktu se západním a díky otevření se se mohla stát Šanghaj nejen centrem industriálním a obchodním, nýbrž i centrem kulturním, centrem myšlenkového kvasu v průběhu moderních dějin Číny. Byla místem založení komunistické strany, byla centrem, kde se sjížděli spisovatelé jako Ding Ling, Mao Dun, Lu Xun. Šanghaj byla živoucím městem ve 20. století nazývaným Paříží Asie.¹¹⁸

Svou atmosféru a atraktivitu si Šanghaj zachovává dodnes. Podobně, jako byla dějištěm příběhů moderní literatury mnoha spisovatelů (Shi Zhecun, Liu Na'ou, Mu Shiyang, Mao Dun, Zhou Weihui), je Šanghaj neziádka i dějištěm čínských seriálů. Často se setkáme s postavami, které přijely do Šanghaje, aby našly své štěstí. Aby začaly nový život, aby zbohatly, aby získaly kariéru a mohly si splnit své sny. V takovémto pojetí Šanghaj připomíná koncept *amerického snu*.

V seriálu *Diamantový milenec* se s Šanghají jako městem a lokací natáčení nesetkáváme přímo. Mohli bychom tedy namítnout, že by se seriál mohl v podstatě odehrávat v jakémkoli jiném anonymním čínském velkoměstě, případně dokonce obyčejném městě. Role Šanghaje je zde však stále přítomna v pozadí.

---

¹¹⁷ ZHANG, Xuebing. *Shanghai Pudong*. Singapore: Shanghai Century Publishing Co., Ltd., 2007. s.ix-xv, 1-56.

¹¹⁸ LI, Ou-fan. *Shanghai modern: the flowering of a new urban culture in China, 1930-1945*. Cambridge, Massachusetts: Harvard University Press, 1999. s. 3-43, 190-191. *A Short History of Shanghai*. In: The New York Times [online]. last update: 2016-04-11 [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: http://www.nytimes.com/fodors/top/features/travel/destinations/asia/china/shanghai/fdrs_feat_145_5.html?n=Top/Features/Travel/Destinations/Asia/China/Shanghai

Televizní seriály fungují na principu několika známých lokací, které se neustále střídají dokola. Divákova obeznámenost s těmito prostředími je jeden ze základních stavebních kamenů seriality. Modelovým příkladem je žánr situační komedie, který se výhradně odehrává okolo sedačky v obývacím pokoji. Kdykoli se přenesse děj do jiného prostředí, divák si již vytváří očekávání o tom, jaká scéna bude následovat. Dané prostředí totiž s sebou nese informace, které jsou divákovi vodítkem k tomu, jaká dějová linie se nyní bude rozvíjet.

V našem případě se pohybujeme nejčastěji ve firmě Tesiro, a to pouze v konkrétních prostorech (kancelář vedoucího a prostory kanceláří návrhářek návrhářského oddělení), dále v bytech postav (nejvíce v bytě dvou hlavních postav, které spolu bydlí), následně také v nemocnici (je to pracoviště jedné z postav) a ještě v nočním baru. Narace občas zabrousí i do jiných prostředí, která jsou pouze ozvláštněním (např. různé restaurace, slavnostní večírky u určité příležitosti v sálech, Soul v Koreji, Suzhou, zábavní park, venkovní lokace apod.).

K uvedení změny lokace za účelem orientace diváka často tvůrci užívají klasické formule: stříh a záběr na budovu, ve které se bude odehrávat příští scéna. Takovou funkci má i vůbec první záběr seriálu, který nejprve představuje pohled na Pudong v animovaném provedení a poté stříh na „stejný“ pohled v realitě. Takto jako divák intuitivně pochopíme, že dějištěm celého seriálu bude Šanghaj. Funkce tohoto užití záběru na Pudong je funkcí expoziční. Vytváří v nás divácká očekávání. Pudong – moderní čtvrť, čtvrť finančnická a obchodní, čtvrť plná bohatých a úspěšných lidí, nákupních center, luxusních aut, vysokých budov...Divák si již v prvních sekundách dokáže zařadit seriál do určité kategorie. Právě první sekundy hrají v otázce divákova (ne) zájmu určující roli – z hlediska toho, jakou upoutávací strategii tvůrci seriálu zvolí, aby přilákali divákovu pozornost a hlavně aby ji udrželi. Seriál *Diamantový milenec* byl v Číně očekávaným a již dopředu avizovaným produktem. Marketingovou strategií se stala exkluzivita hereckého obsazení, kompozice příběhu a v neposlední řadě právě i dějiště – módní prostředí klenotnické firmy Tesiro v Šanghaji¹¹⁹.

Dále je tento stejný záběr na Pudong používán podobným způsobem. Když se za bílého dne časově přemístíme do nočního klubu, je nám nabídnut nejprve pohled na

---

¹¹⁹ WANG, Xin. «*Kèlā liànrén*» shēn jiāohuì shǒu pěng zhōnghán dàpái dǎzào 2015 jù wáng . In: Sohu Yule [online]. 2014-12-16, 10:11:12 [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: <http://yule.sohu.com/20141216/n406996032.shtml>
Kèlā liànrén xīnwén . In: Baidu tieba [online]. ©2016 [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: <http://tieba.baidu.com/p/3570390225>

noční Pudong a teprve potom se děj přenesse do nočního klubu. Když se dvě z hlavních postav na nějakou dobu přestěhují do Soulu, ke sledování děje v Shanghai se vracíme opět skrze tento stylistický prvek záběru formátu velkého celku na moderní čtvrt' Pudong.

V 35. díle seriálu vystupuje ještě jeden prvek, který nějakým způsobem vypovídá o tom, že se děj odehrává v Shanghai. Jedná se o *Šanghajské vyhlídkové kolo* připomínající londýnské *London Eye*. Vyhlídkové kolo zde působí jako objekt, ke kterému má postava osobní vztah. Symbolizuje pro ni Šanghaj jako město příležitostí a splněných snů. Proto se k němu také vrací před svým odjezdem.

Zasazení příběhu seriálu *Diamantový milenec* do právě tohoto prostředí je výrazněji zdůrazněno pouze v počátečním záběru nahrazující formulku „Bylo nebylo v Shanghai...“ a následně už nechává působit za sebe atmosféru, která tímto zasazením byla vytvořena.

Vše, co je západní, pro Číňany nese prvek moderního. Číňané často nějakým způsobem interpretují západní kulturu ve snaze být moderní. V jazyce se tato snaha projevuje např. užíváním anglických slov ve větě, slov obsahujících písmeno(a) anglické abecedy a dalších. Prostor Šanghaje je tedy perfektní lokací pro drama, které aspiruje na modernitu a módnost, často s patrným využíváním odkazů na vše západní, a to, jak již jsme uváděli, prostřednictvím jazyka obohaceného o tyto nečínské tvary (např. jedna z postav místo znaků 简单 *jiǎndān* (snadný), které vidíme v titulcích, užiije slovo *easy*), dále také prostřednictvím přímé reference na západní – např. „Chystáš se snad na nějakou akci? → (odpověď) Seznámil jsem se zrovna s novou slečnou. Chce, abych si pro ni oblékl oblečení západního stylu.“¹²⁰ či samotnou mizanscénou a stylizací.

---

¹²⁰你这是要参加什么活动吗? —》新认识一个妞儿。她想看我穿西装 Nǐ zhè shì yào cānjiā shénme huódòng ma? → Xīn rènshí yīgè niūr. Tā xiǎng kàn wǒ chuān xīzhuāng. (34. díl)

克拉恋人 TV版: 第34集

Obrázek č. 3 Západní oblek

Zde Lei Yiming, který je oblečen v „západním stylu“, aby vyhověl zálibám ženy, se kterou jde na schůzku. Na této schůzce dáma však poukazuje na to, že jeho výběr nebyl příliš šťastný. Postava Lei Yiminga se stává v oné scéně neznalcem západního stylu oblékání.

Obrázek č. 4 Komiksová figurka Hulka

V pozadí si povšimněme figurky komiksově postavy Hulka jako jednoho z dekoračních prvků mizanscény.

Obrázek č. 5 Obraz Audrey Hepburn

Na stěně v druhém plánu si můžeme všimnout portrétu slavné britské herečky Audrey Hepburn, který rovněž tvoří dekorační prvek mizanscény.

◆ Lokace a jazyk

V otázce lokace příběhu nesmíme zapomenout také na samotnou reálnou geografickou polohu, která ve spojení výzkumu jazyka a Číny může mít zásadní roli. Existuje sice standardizovaná čínština pǔtōnghuà. Avšak tato norma, byť může být závazná pro formální situace, nemusí být nikterak závazná pro všechny ostatní situace. Čínský jazyk jako celek je bohatým uskupením mnoha dialektů a jazykových skupin. Proto je třeba brát v úvahu rovněž tuto stránku. V Hong Kongu (opomeňme na chvíli, že Hong Kong pod Čínu oficiálně nespadá), třebaže je to ultramoderní velkoměsto mezinárodního charakteru, tu stále má významnou pozici kantonský dialekt skupiny Yue¹²¹. Šanghaj je na tom podobně. Spadá do oblasti jižní skupiny nářečí, konkrétně do dialektické skupiny Wu¹²².

Shanghaihua (šanghajština) se výrazně liší od standardní čínštiny.¹²³ *Pǔtōnghuà* je však jazyk, který je využíván mimo jiné domény právě v doméně médií, televizní seriály nevyjímaje. Cokoli, co je určeno k masové konzumaci logicky podléhá tomuto standardu, aby došlo k jazykové jednotě a porozumění u většiny lidí, kterým je sdělení adresováno. S dialekty se tak setkáme zřídka. Ani u našeho zkoumaného textu nedošlo nikterak k zakomponování lokální mluvy.

Užití šanghajského dialektu by v prostředí návrhárek šperků a úspěšných osob vysokého postavení bylo prvkem spíše cizorodým. Šanghajština dnes má navíc zcela jiný status a podobu, než tomu bývalo dříve. I když jsou dialekty otázkou určité etnické příslušnosti a hrdosti s ní spojené, rodilých mluvčích tohoto dialektu spíše ubývá. Standardní čínština je výrazně propagována na úkor místních dialektů.¹²⁴ V Šanghajských školách se šanghajský dialekt již nevyučuje. Rovněž v médiích (TV, rozhlas, film) se spíše neuzivá.¹²⁵

---

¹²¹ MATTHEWS, Stephen a Virginia YIP. *Cantonese: a comprehensive grammar*. London and New York: Routledge, 1994. s. 1-5.

¹²² RAMSEY, Robert S.. *The Languages of China*. s. 90.

¹²³ *Xue jiang shanghaihua-01 learn shanghaiese part 1*. In: Youtube [online] 2012-07-13 [cit. 2016-03-27] Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=vSozklOm5JI>

¹²⁴ *Shanghai struggles to save disappearing language*. In: CNN Travel [online] 2010-11-22 [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: <http://travel.cnn.com/shanghai/life/you-think-youre-speaking-shanghaiese-not-so-fast-666815/>

¹²⁵ An Introduction to Shanghaiese. In: Wu-chinese [online]. 2011-01-14, 11:12:22 [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: <http://wu-chinese.com/zanhei/intro.html>

Shanghaiese speakers rally to save language from extinction. In: The Telegraph [online]. 2016-04-07 [cit. 2016-03-27]. Dostupné z:

◆ Syžet

Pro další specifikaci charakteru zvoleného textu nyní krátce představíme o čem pojednává syžet a uvedeme hlavní postavy, v našem případě nositele promluvy. Detailnější popis děje a charakterizace postav můžeme najít v příloze č. 1 a č. 2.

Narativní linie je přímo vzorová. Syžet je vyprávěn povětšinou chronologicky bez narativní komplexity. Často se však součástí narativní linie stávají flashbacky. Většinou se jedná o totožné scény, které již divák spatřil dříve v průběhu seriálu. Pouze snad v jednom případě se vracíme do minulosti, kterou jsme divácky nemohli reflektovat v předchozích dílech a která se tedy stala prvkem pro dotváření fabule příběhu. Nikterak to však nebrání časové orientovanosti diváka.

Již v prvním díle se setkáme s hlavními postavami. První díl je obzvláště bohatý na dramatičnost. V tomto jednom díle totiž dojde ve velmi krátkém reálném čase (45 minut) k nahuštění dějových zvrátů a nahuštění událostí, které se museli odehrát v mnohem delším dějovém čase.

Jako první je nám představen Xiao Liang se svým luxusním automobilem v drahém obleku, který se právě chystá do práce. Brzy se dozvíme, že je to CEO společnosti Tesiro, která se zaměřuje na design, produkci a prodej diamantových šperků. (Slovo diamant je ostatně obsažen i v titulu seriálu, a to z tohoto důvodu). V kontrastu s tímto mužem, který je ztělesněním dokonalosti, je nám představena druhá postava – Mi Meili. Boubelka, která pracuje jako asistentka v šanghajské reklamní firmě. Přála by si však být něčím víc – návrhářkou. Tato boubelka má nejlepšího přítele, který je jí oporou ve všem a zároveň parťákem, kterému se může svěřit se vším a nemusí se vzhledem k němu nijak upejpat. Tento druhý muž se jmenuje Lei Yiming. Lei Yiming je doktor, jehož koníčkem jsou ženy. Střídá jednu ženu za druhou a není schopen se do žádné z nich zamilovat.

Mi Meili se platonicky zamiluje do Xiao Lianga, který je pro ni nedosažitelným princem. Její vzhled jí nijak nebrání ve snění a v bláhových nadějích na získání Xiao Liangova srdce. Nemyslí na nikoho jiného, třebaže nemá žádnou naději, že by se k němu mohla snad jen přiblížit.

<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/asia/china/9519205/Shanghainese-speakers-rally-to-save-language-from-extinction.html>

Xiao Liang se s Mi Meili osobně setká, avšak neprojeví k ní žádné významné sympatie, vzhledem k jejímu vzhledu. Shodou okolností je to právě jeho šofér, který Mi Meili srazí autem. Neštěstí se však obrací ve štěstí, protože Mi Meili musí podstoupit plastickou operaci a strávit nějaký čas v nemocnici. Jakmile odkryje před zrcadlem obvazy, vidí jiného člověka – krásnou mladou dívku, kterou nemůže poznat. Od této chvíle se také stává novým člověkem. Je rozhodnuta následovat svou snovou kariéru módní návrhářky a zároveň získat Xiao Liangovo srdce. Svou minulost nechává za sebou a mění si jméno na Mi Duo. Ve všech strastech ji doprovází její věrný přítel Lei Yiming, se kterým začíná bydlet. Mi Duo se opravdu podaří svou neodbytností a vytrvalostí okouzlit Xiao Lianga. Děj se dále soustředí na vývoj jejich milostného příběhu. K této dějové linii se přidávají rovněž další dějové linie s dalšími postavami jako Gao Wen – modelka a herečka, která předstírá před médii Xiao Liangovu přítelkyni, Lin Ziliang – závistivý mladší bratr Xiao Lianga, který se jej neustále snaží porazit a zaujmout jeho místo, otec obou bratrů, ředitel firmy Tesiro, který stojí jako pevná autorita a ruka, která hýbe osudem svého syna Xiao Lianga ve víře, že ví, co je pro něj nejlepší, Ye Qi, bývalá přítelkyně Xiao Lianga, která se nechala Xiao Liangovým otcem přesvědčit, aby Xiao Lianga opustila, nyní ho však chce získat zpět, Liu Siyuan – jedna z návrhářek firmy Tesiro, která zpočátku má dobré vztahy s Mi Duo, poté ji však začne vidět v jiném světle a přidá se na stranu Zilianga a zároveň se stane jeho milenkou.

Hlavním problémem, který ohrožuje vztah Mi Duo a Xiao Lianga je tajemství, které Mi Duo skrývá. Dalším příběhem je linie Lei Yiminga a Gao Wen. Lei Yiming si brzy uvědomí, že je zamilován do Mi Duo, ona však vidí jen Xiao Lianga. Gao Wen je přítelkyní Mi Duo i Lei Yiminga. Neví však, že Lei Yiming je zamilován zrovna do Mi Duo a má za to, že je tajně zamilován do ní. Ve chvíli, kdy na základě skandálu ztratí na nějakou chvíli svou slávu a všechny zakázky, stane se z ní obyčejná žena. Nemá peníze, musí se uskrovnovat. Jediný, kdo jí pomáhá je Lei Yiming. Gao Wen se do něj zamiluje a nerozumí tomu, že on se tak zdráhá. Nakonec se dají dohromady, avšak Lei Yiming jejich vztah brzy ukončí, protože nedokáže zapomenout na Mi Duo. Gao Wen má zlomené srdce.

Vztah Mi Duo a Xiao Lianga prochází sinusoidní křivkou – jednou nahoře, podruhé dole. Xiao Liangův otec navíc Mi Duo považuje za naprosto nevhodnou partii pro svého syna. A tak ji chce přimět k odchodu. Stejně tak se dozvídají tajemství Mi Duo i Liu Siyuan společně s Ziliangem a Ye Qi a nehodlají si jej nechat pro sebe. Mi Duo se

tedy rozhodne, donucena, opustit Čínu a jet na studium do Korey a jít tak alespoň za svým snem. Xiao Liang však bez ní nemůže být. Proto ji následuje a děj se tímto přesouvá do Koreje. Po nějaké době jsou nuceni se v krušné finanční situaci vrátit zpět. Po návratu se zdá, že se některé věci obrátily k lepšímu a Mi Duo se chystá na sňatek s Xiao Liangem. Některé věci se však pro Mi Duo obrátily naopak k horšímu – opět se objevila Ye Qi, která začala narušovat její štěstí. Navíc bylo nutné, aby se přiznala rodičům, co se vše stalo od doby, kdy byla ještě Mi Meili. Mi Duo dokázala až do posledních chvil svého sňatku uhájit své tajemství. Avšak Ye Qi se nakonec postarala o to, aby během svatebního obřadu před očima všech pravda vyšla najevo.

Svatební obřad se stal velkým dramatem, srdce Xiao Liangova otce to nevydrželo. Byl odvezen do nemocnice, kde také zemřel. Xiao Liang od té chvíle nenáviděl Mi Duo k smrti. Mi Duo přišla o vše. Jediný, kdo jí stále stál po boku byl Lei Yiming. Ten si nakonec také vysloužil lásku Mi Duo, po velmi dlouhém čekání, kdy se vrátila z Evropy a sama jej vyhledala. On na ni nikdy nezapomněl a jeho trpělivost tak nebyla zbytečná.

Xiao Liang si také uvědomil, že by Mi Duo chtěl zpět, bylo však již pozdě. Mi Duo pochopila, že ten pravý pro ni je Lei Yiming, který ji miloval pro ni samotnou a nikdy ji neopustil, ani v těch nejhorších chvílích.

◆ **Základní koncepty**

- Lei Yiming, který Mi Duo nikdy neopustil, nikdy ji neodsuzoval, vždy byl v pravý čas na pravém místě, se nakonec trpělivě dočkal svého času. I když to pro něj zpočátku vypadalo beznadějně, nakonec vyhrál souboj o srdce Mi Duo on, poněkud překvapivě. Kdyby se děj odehrával v Hollywoodském snímku, jistě by nakonec Xiao Liang byl mužem, který Mi Duo získá zpět. V čínském podání však zvítězila přátelskost a oddanost.
- Lásku přicházející do konfliktu s kariérou. Protagonisté často váhají nad tím co zvolit
- Neustálou pracovitostí, pílí a snaživostí je možné dosáhnout nakonec úspěchu

◆ **Firma Tesiro (通灵)**

Firma Tesiro (Tōnglíng zhūbǎo 通灵珠宝) zde hraje zajímavou roli. Je to totiž skutečná firma, poměrně mladá, působící na čínském trhu od r. 2006. Vznikla na bázi

joint venture¹²⁶ mezi belgickou společností se sídlem v Antverpách, Eurostar Diamond Traders NV, orientující se na zpracování diamantů a nanjingskou Tongling Group. Patří mezi nejúspěšnější firmy ve své branži.¹²⁷ Společnost pobočku v Šanghaji opravdu má.¹²⁸ Sídlí na ulici Huaihai, která se rovněž stala natáčecím místem pro scény, ve kterých se nacházíme v kamenném klenotnictví firmy Tesiro. Seriál si zde takto zajímavým způsobem vypůjčuje realitu a zároveň dělá této značce v podstatě naprosto přímou reklamu. Divákovi jsou dokonce představeny kolekce šperků, které tvoří skutečný sortiment firmy Tesiro.¹²⁹ Skrže vztah mezi Mi Duo a Xiao Lianga jim je dodáván romantický koncept, na základě kterého dle seriálu tyto šperky vznikají (jsou navrhovány).

◆ Hlavní postavy

V dramatu *Diamantový milenec* můžeme rozlišit postavy hlavní a postavy vedlejší. Postavami hlavními zde budeme nazývat čtyři postavy, které se vyskytovaly většinou v každém díle. Tyto postavy také představovaly hlavní nositele promluvy. Jedná se o:

---

¹²⁶ výraz přecházející z angličtiny do češtiny; typ partnerského podnikní

¹²⁷ HUANG, Ying. *Tesiro plans broad mainland expansion*. In: Chinadaily [online]. 2011-03-29, 13:25 [cit. 2016-03-27]. Dostupné z:

http://www.chinadaily.com.cn/bizchina/2011-03/29/content_12244072.htm

¹²⁸ JIANG, Jingjing. *Sparkling in Shanghai*. In: Chinadaily [online]. 2007-04-23, 06:59 [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: http://www.chinadaily.com.cn/bw/2007-04/23/content_856767.htm

¹²⁹ Zhǔtí xīliè. In: Tesiro tongling zhubao [online] [cit. 2016-03-27]. Dostupné z:

<http://diamond.tesiro.com/list-55-1.html>

→ Kolekce šperků na oficiální webové stránce firmy Tesiro.

- Mi Duo 米朵
- Lei YIming 雷奕明
- Xliao Liang 萧亮
- Lin Ziliang 林子良

Vedlejší postavy poté představují méně zásadní mluvčí. Do děje rovněž výrazně zasahují, nevyskytují se však již v každém díle a je jim věnována pozornost pouze tehdy, když se děj přesouvá k jejich vedlejší dějové linii. Mezi tyto patří:

- 刘思源 Liu Siyuan
- 高雯 Gao Wen
- 董事长 (takto je nazýván otec Xiao Lianga a Lin Zilianga, jako majitel společnosti“ – dǒngshìzhǎng)
- 叶琪 Ye Qi

Mimo tyto postavy se v ději objevují různé další postavy, které rovněž pronesly chéngyǔ, avšak jejich vystupování v ději *Diamantového milence* bylo marginální.

2.3 Postup

U výzkumu jsme postupovali systematicky, po krocích. Samotné fázi výzkumu předcházelo zvolení výzkumné otázky. Teprve na základě této otázky jsme vystavěli náš výzkum.

Nejprve jsme zvolili typ textu a následně text samotný. Metodou poslechu a zapisování jsme poté mohli přistoupit k samotnému výzkumu. Každý díl jsme si přečetli v plné délce. Zaznamenali jsme v něm takové jazykové jevy, které jsme považovali za náš hledaný fenomén. K záznamu samotného jevu jsme si zapsali časový údaj pro možnost zpětného dohledání. Tyto záznamy jsme prováděli po jednotlivých dílech. Po poslechu každého dílu tedy vznikl set o několika chéngyǔ s časovými údaji. Identicky jsme postupovali u každého dílu.

2.3.1 Rozeznávání idiomů v textu

V případě, že bychom prováděli výzkum v rámci řeči mluvené, obzvláště u jazyka

čínskému bychom jistě zaznamenali mnohé problémy identifikace chéngyů, nehledě na celkovou náročnost tohoto úkolu. Nám však pomáhala rovněž část textuální, v podobě titulků. V kombinaci se zvukem jsme mohli poněkud snadno rozlišovat idiomatické výrazy.

Jak již bylo řečeno, naše práce byla založena na vlastních znalostech. Korpusová lingvistika provádí podobné výzkumy na základě počítačového vyhledávání v textu. Mechanické vyhledávání však v případě idiomů není jednoduché z hlediska problému rozpoznání poměrně vágně definovatelné struktury.¹³⁰ Protože nejsme rodilým mluvčím, čelíme částečně podobnému problému.

Věříme, že pokud známe čínský jazyk jako systém a rozumíme jeho strukturu, nemusíme znát každý idiom, abychom jej rozpoznali v textu. Můžeme vycházet z definice chéngyů a specifik idiomatických výrazů všeobecně.

Zajímá nás tedy hlavně skutečnost, že většina chéngyů je **tvořena čtyřmi znaky**. Většina však nezahrnuje celek. Proto musíme počítat s odchylkami. Toto kritérium jsme však brali jako orientační. Dále často nedokážeme porozumět významu na **základě samotných komponentů**. Obecně je idiom **anomálií v textu**¹³¹. To už máme dvě poměrně stabilní kritéria a jedno obecnější kritérium.

Na pomoc nám však přichází struktura čínské věty. Na rozdíl od češtiny je její slovosled pevně dán. Každé slovo má svou pozici a nese určitou gramatickou funkci s touto pozicí spojenou. Jakékoli anomálie ve větě je tedy pro nás snadnější rozpoznat.

Problémem čínštiny je ovšem to, že je její idiomatika poněkud bohatá a pro nás, jako laické znalce jazyka, je těžké zařadit idiom do správné kategorie (viz. kap. 1.1.3). Proto jsme zapisovali do svého záznamu i takové výrazy, jejichž kategorií jsme si nebyli jisti. Někdy jsme si zaznamenali například hovorový výraz, který se však idiomu velmi podobal. Této kategorii – tedy výrazům, u kterých jsme váhali, je věnována příloha č. 8 (*Vyřazené výrazy*).

2.3.2 Příprava k analýze

Všechny zaznamenané výskyty jevu jsme v nezměněné podobě převedli do elektronické

---

¹³⁰ ČERMÁK, František. *Frazeologie a idiomatika česká a obecná: Czech and general phraseology*. s. 200.

¹³¹ Tamtéž, s. 26.

formy za užití programu Microsoft Excel. Poté jsme jevy podrobili ověření. Tato fáze byla velmi důležitá, protože nám pomohla určit, které jevy jsou našimi hledanými jevy a které jevy se hledanému pouze podobají či spadají do podobné kategorie. Takto jsme eliminovali chyby, které mohly vzniknout.

Jaké kritérium jsme použili pro rozhodnutí, zda se opravdu jedná o chéngyǔ?

Za jediné relevantní kritérium považujeme normu slovníku. Netvrdíme, že musí být informace v daném slovníku komplexní. Jsme si vědomi, že závisí na počtu hesel či také korpusu, ze kterého byl slovník vytvářen. Poněvadž jsme však museli stanovit určitou normu, od které bychom se mohli spolehlivě odrazit, zvolili jsme dva konkrétní slovníky o rozdílném počtu hesel jako slovníky normativní a slovník internetový, který plnil pomocnou funkci. Konkrétně se jednalo o specializovaný typ slovníků zaměřujících se na chéngyǔ. Pokud do nich daný výraz nespadal, vyloučili jsme jej z celkového seznamu chéngyǔ (viz. příloha č. 8 *Vyřazené výrazy*).

2.3.3 Použité slovníky

Slovníky mají tedy různý počet hesel. Je tak zřejmé, že ve slovníku s menším počtem hesel se některá chéngyǔ nemusela vyskytovat. My jsme užili takovýchto slovníkových zdrojů několik, aby míra korektnosti byla co největší.

Specializovaných slovníků na chéngyǔ je velké množství. Od elektronických, přes papírové po slovníky jako mobilní aplikace.

My jsme použili:

- *Studentský slovník čínských chéngyǔ*¹³² (papírový slovník)
- *Čínský slovník chéngyǔ*¹³³ (papírový slovník v elektronické podobě e-book)
- chengyu.t086.com (online internetový slovník)
- *Slovník čínských idomů*¹³⁴ (mobilní aplikace)

Slovníkové ověření pro nás bylo určující, s vyloučenými jevy už jsme dále nepracovali. Se slovníky jsme postupovali fázovitě. Zajímalo nás, v jakých slovnících se naše chéngyǔ

---

¹³² *Xuéshēng zhōnghuá chéng yǔ cídiǎn* 学生中华成语词典

¹³³ *Hànyǔ chéng yǔ cídiǎn* 汉语成语词典

¹³⁴ *Chinese Idioms Dictionary*

vyskytují a nevyskytují. Slovníky dnes můžeme z hlediska podoby média rozdělit na dva základní typy: slovníky papírové a slovníky online. Věříme, že slovníky elektronické (online slovníky a aplikace) a e-lexikografie mají před sebou významnou budoucnost podobně jako další služby, které si přidaly k názvu „e-“. Přínos e-slужeb spočívá všeobecně hlavně v jejich globální dostupnosti.

V rychlosti vyhledávání a jednoduchosti vyhledávání jsou elektronické slovníky papírovými slovníky nepřekonatelné. Otázkou je však vždy jejich důvěryhodnost a obsah heslové stati. V našem případě jsme našli mnohé čínské slovníky online zaměřující se na chéngyǔ. Stejně tak dnes existují rovněž aplikace na telefony, které jsou charakterem přirovnatelné k online slovníkům.

Protože v těchto aplikacích a online nástrojích vidíme budoucnost lexikografického vývoje, rozhodli jsme se je zahrnout do výzkumu jako nástroje ověření, na roveň slovníkům papírovým. Takto jsme učinili s vědomím možné nepřesnosti, nedostatečnosti či nesprávnosti s ohledem na vývojové stádium, ve kterém se tato elektronická média nacházejí.

Jako první instanci jsme tedy zvolili aplikaci *Chinese Idioms Dictionary*, která je dostupná pro uživatele Apple produktů (tj. konkrétně iPad, iPhone). Zásadním faktorem pro nás byla rychlost vyhledávání. Potřebovali jsme rychle zařadit zaznamenaný výraz mezi chéngyǔ. V případě, že jsme zaznamenaný výraz nenalezli, zadali jsme daný výraz do vyhledavače google.com. Pokud v seznamu ukázek webových serverů figurovaly servery představující online slovníky chéngyǔ, vzali jsme v úvahu, že se nejspíše o chéngyǔ jednat bude. Tato první fáze tedy sloužila pouze k předběžnému určení, zda se pravděpodobně jedná o chéngyǔ či zda se o chéngyǔ pravděpodobně nejedná.

Určující pro nás byla druhá fáze, kdy jsme přešli k druhé a poslední instanci: tj. slovníkům knižním. Ke knihám máme důvěru jako k závazné normě, protože má pevnou podobu a prošla určitým systémem korekce, než byla vydána veřejnosti. My se tedy přikláníme k validační hodnotě knižní podoby a budeme knižní podobu brát za určující v našem výzkumu.

Na App Storu (internetový „obchod“ s aplikacemi a dalšími produkty pro zařízení společnosti Apple), kde je možné zakoupit slovníkové aplikace, najdeme rovněž slovník *Specializovaný slovník chéngyǔ*¹³⁵. V popisu aplikace najdeme informaci, že slovník obsahuje 30 000 hesel. Je možné si povšimnout, že mobilní slovníkové aplikace

---

¹³⁵ Chéngyǔ cídiǎn zhuānyè bǎn 成语词典专业版

všeobecně mají počet hesel většinou velmi vysoký.

Například na čínském nákupním serveru *taobao.com* můžeme také zakoupit slovník o 30 000 heslech (中华成语大词典 *Zhōnghuá chéng yǔ dà cídiǎn*). Sehnat jej však mimo Čínu již nepředstavuje tak snadný úkol. Proto je třeba přiznat aplikacím další pozitivní vlastnost: širokou dostupnost.

Tímto nabídka aplikací nekončí. Webový server *appcrawlr.com* představuje doporučených „50+ Aplikací s čínskými idiomy (iPhone/iPad)“¹³⁶. Ten samý server doporučuje dále „25+ Nejlepších aplikací s čínskými idiomy (android)“¹³⁷.

Touto prací s různými typy slovníků jsme mohli zároveň pozorovat nedostatky a klady toho daného média – tedy typu slovníku. Pracovali jsme dohromady se čtyřmi typy slovníků:

1. slovníková mobilní aplikace (typ elektronického slovníku)
2. online slovník (typ elektronického slovníku)
3. papírový slovník v elektronické podobě – formát e-book (na pomezí elektronického a papírového slovníku)
4. papírový slovník v knižní podobě (typ papírového slovníku)

Mezi výhody aplikací jednoznačně patří možnost vytvořit si vlastní uživatelské rozhraní. Aplikace nabízí často označení daného výrazu hvězdičkou, srdíčkem apod., tím se výraz uloží a uživatel si tímto způsobem může vést záznam rozšiřování své slovní zásoby. Některé aplikace nabízí také učební kartičky (*flashcards*), které uživatele vyzkouší z požadovaného obsahu. Aplikace rovněž podléhají neustálým aktualizacím, čímž se zdokonalují nejen jejich funkce, ale i obsah. Přidání nových hesel tak například může být mnohem snadnější než nová edice knižní publikace.

Pro druhé vyhledávání jsme použili slovník pro studenty od základní po střední školu, (*Xuéshēng zhōnghuá chéng yǔ cídiǎn*). Ne všechna hesla jsme v něm však našli. Proto jsme zvolili ještě poslední slovník pro konečné určení s vyšším počtem hesel (20 000)

---

¹³⁶„chinese idioms”. In: Appcrawlr [online]. [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: http://appcrawlr.com/ios-apps/best-apps-chinese-idioms?q=chinese+idioms&query=best-apps-chinese-idioms&deviceSeo=iphone%2Cipad&prefix=top-apps&device=iphone%2Cipad&action=seoProcess&controller=app&_rv=1

¹³⁷„chinese idioms”. In: Appcrawlr [online]. [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: <http://appcrawlr.com/android-apps/best-apps-chinese-idioms>

(*Hànyǔ chéng yǔ cídiǎn*) Takto byl vyselektován seznam chéngyǔ.

S těmito údaji:

- seznam chéngyǔ
- iterace chéngyǔ
- kontextové zasazení chéngyǔ

můžeme přistoupit k samotné analýze.

2.4 Analýza nalezených fenoménů

2.4.1 Před analýzou

Před samotnou analýzou, bychom rádi ještě jednou uvedli cíle této práce a tímto předběžně určili charakter a obsah analýzy.

Idiomy v čínském jazyce všeobecně jsou mnohostrannou komplexní problematikou, ke které se dá přistupovat z více úhlů pohledu. Nás však bude zajímat pouze jedna jejich stránka, která se shoduje s našimi záměry.

Zájem našeho výzkumu byl založen na zkušenosti z pobytu v Číně. Setkali jsme se zde poprvé s fenoménem chéngyǔ, a to prostřednictvím učebnicových textů. Chéngyǔ tedy představovala součást výukového materiálu pro cizince. Jak jsme uvedli výše, rovněž čínské děti a studenti jsou vedeni k nabytí znalosti těchto struktur. Jejich přítomnost je tedy stále patrná v systému vzdělávání a je na ni kladen důraz.

Rozhodli jsme se pozorovat tento fenomén v rámci dramatu, který bude vycházet ze současnosti a bude odrážet moderní čínskou společnost. Chéngyǔ mnohdy s více než několika set letou tradicí by pak mohla být pozorována v kontextu současnosti. V jakém vztahu s touto současností bude? Nakolik jí bude modifikována? Jak bude s touto současností koexistovat a jaké bude jeho zastoupení? To bude předmětem naší analýzy.

Konkrétně nás zajímají tyto otázky:

- frekventovanost chéngyǔ
- variabilita chéngyǔ
- případná opakování chéngyǔ
- případné variace chéngyǔ

- případné jiné trendy vycházející z přítomnosti chéngyů v daném textu

2.4.2 Frekventovanost chéngyů v daném textu a jejich variabilita

V daném textu jsme našli a určili celkový počet 234 chéngyů. Do tohoto počtu zahrnujeme pouze jednotlivá chéngyů bez jejich opakovaného výskytu. Variabilita chéngyů v textu je tedy číslo 234, tj. v textu se vyskytlo na 234 různých chéngyů. Do tohoto počtu jsme zahrnuli pouze chéngyů, která jsou ortograficky ukotvena v námi stanovených normách (slovnících). Některé výrazy byly použity variačně, tyto varianty však ve zvolených slovnících nefigurovaly, proto jsme je do seznamu nezahrnovali. Podrobněji se jim však věnuje kapitola v příloze č. 8 (*Vyřazené výrazy*).

Zahrnuli jsme však do seznamu mírné variace či variace, které jsme považovali za přípustitelné. Těmito míníme:

- chéngyů s elipsou: jednalo se o chéngyů víceslabičné připomínající strukturou větu. U těchto chéngyů byla vynechána jedna část, kterou bychom mohli přirovnat k části věty
- chéngyů, která naopak měla druhou část přidanou navíc
- chéngyů s jedním vloženým znakem, tento znak však nemění celkový význam daného chéngyů
- chéngyů se shodnými znaky se svým ekvivalentním slovníkovým lematem, avšak lišící se pořadím

Níže uvádíme tabulky s počtem chéngyů v jednotlivých dílech seriálu:

Díl	Počet chéngyů	Díl	Počet chéngyů
1	5	35	6
2	1	36	1
3	7	37	4
4	4	38	12
5	7	39	6
6	3	40	4
7	2	41	3
8	6	42	9
9	1	43	10
10	2	44	4
11	4	45	6
12	3	46	11
13	3	47	2
14	6	48	6
15	3	49	9
16	4	50	8
17	2	51	4
18	3	52	6
19	3	53	6
20	2	54	4
21	4	55	9
22	2	56	4
23	6	57	7
24	2	58	1
25	2	59	4
26	7	60	11
27	8	61	3
28	2	62	9
29	4	63	4
30	4	64	10
31	12	65	6
32	4	66	10
33	3	67	13
34	4	68	8

Obrázek č. 6 *Tabulky počtu chéngyů v jednotlivých dílech pořadu*

- Celkový počet zaznamenaných chéngyů i s jejich opakováním činil 354.

2.4.3 Iterace

Nyní přejdeme k iteracím jednotlivých chéngyů.

Iterace nám poslouží k zodpovězení otázky, jak často se jednotlivá chéngyů vyskytovala a která chéngyů se vyskytovala nejčastěji.

U vytváření grafu iterací jsme postupovali způsobem, že jsme vynechávali taková chéngyů, která se sice opakovala, avšak tato opakování pro nás neměla relevantní hodnotu:

- v prvním případě se jednalo o interakci dvou mluvčích. Jeden mluvčí použil ve větě chéngyů, druhý mluvčí zareagoval zopakováním tohoto chéngyů. Přihlíželi jsme však ke skutečnosti, že dané chéngyů nepoužil spontánně sám. Nás však zajímala právě tato samostatně vytvářená chéngyů v rámci promluvy jednoho mluvčího, která se opakovala u jiných mluvčích v jiných situacích či u byla znovu použita u stejných mluvčích, ale opět v jiné situaci

příklad užití chéngyů, které jsme nezahrnuli do grafu iterací:

米朵: 我除了拥有这个虚假的外壳之外真的是一无所有了。

Mǐ duǒ: Wǒ chúle yǒngyǒu zhè ge xūjiǎ de wàiké zhī wài zhēn de shì yī wú suǒ yǒu le.

Mi Duo: Kromě téhle falešné schránky už nemám vůbec nic.

——》雷奕明: 其实真正一无所有的人是我。

Léi Yì míng: Qíshí zhēnzhèng yī wú suǒ yǒu de rén shì wǒ.

Lei Yiming: Ve skutečnosti ten, kdo opravdu nic nemá, jsem já.

V tomto příkladu vidíme, že Lei Yiming pouze reagoval na promluvu Mi Duo tím, že užil její vlastní formulování a pouze jej zasadil do jiného kontextu.

- v druhém případě se jednalo o jednoho mluvčího, který použil ještě jednou svou již dříve užitou frázi a zasadil jej do jiného kontextu

příklad tohoto užití chéngyů:

雷奕明: 我第一次被你打开时就是因为你无忧无虑的笑容。

Léi Yì míng: Wǒ dì yī cì bèi nǐ dǎkāi shí jiù shì yīnwèi nǐ wú yōu wú lǜ de xiàoróng.

Lei Yiming: Když jsem poprvé zjistil, že k tobě něco cítím, bylo to kvůli tvému bezstarostnému úsměvu.

o něco později (jedná se o dopis čtený ve voiceoveru hlasem Lei Yiminga):

雷奕明: 至少还有那个无忧无虑的笑容。

Léi Yímíng: Zhìshǎo hái yǒu nà gè wú yōu wú lǜ de xiàoróng.

Lei Yiming: Přinejmenším ještě zbýval ten bezstarostný úsměv.

Stejně tak zde se nejedná o nově užitá chéngyǔ, nýbrž o odkaz ke svým dřívějším slovům. Takový typ opakujících se chéngyǔ jsme však nevyklučovali z celkového počtu chéngyǔ.

2.4.4 Nejčastěji opakované výrazy

Celkem na 51 chéngyǔ se vyskytlo v daném textu více než jednou.

- nejvíce opakované chéngyǔ: 莫名其妙 mò míng qí miào o celkovém počtu 12 opakování
- druhé/třetí chéngyǔ s nejvyšším počtem výskytů (8 opakování): 一无所有 yī wú suǒ yǒu
- druhé/třetí chéngyǔ s nejvyšším počtem výskytů (8 opakování): 乱七八糟 luàn qī bā zāo
- čtvrté chéngyǔ s nejvyšším počtem výskytů (7 opakování): 千真万确 qiān zhēn wàn què

Časté opakování konkrétního chéngyǔ naznačuje spojitost s mírou jeho užívanosti. V rámci dramatu *Diamantový milenec* je tedy nejužívanějším chéngyǔ *mò míng qí miào*.

Můžeme uvést následující:

Rozsah opakování těchto 51 chéngyǔ se pohybuje od dvakrát po dvanáctkrát – z toho není zastoupen počet devíti, desíti a jedenácti opakování.

→ 1. **mò míng qí miào**

neschopnost porozumět, co za tím je, co se skrývá za danou věcí

V pěti případech je autorkou promluvy Gao Wen. Zbytek náleží ostatním postavám, kdy se jedná většinou o vedlejší postavy, které vstoupily do děje jen několikrát či jednou

(např. pracovnice cestovní kanceláře v Koreji). Dvakrát jej také užije Mi Duo.

Toto chéngyǔ však do jisté míry charakterizuje Gao Wen, která jej užije, kdykoli se něčemu výrazně diví a nemůže to pochopit. Slouží jí často k vyjádření zdůraznění svého emočního rozpoložení.

ukázka užití od Gao Wen

2. yī wú suǒ yǒu

nemít zhola nic

Tentokrát chéngyǔ nenáleží převážně jedné postavě, ale naopak je užito všemi hlavními a některými vedlejšími postavami. V tomto případě tedy z jeho častého výskytu a zároveň užívání různými postavami můžeme vyvodit jeho běžné užívání v každodenní mluvě. K tomuto se vyjádříme níže v této kapitole.

3. luàn qī bā zāo

být neuspořádaný, chaotický

U tohoto chéngyǔ nastala opět stejná situace jako u chéngyǔ předešlého. Je užíváno všemi postavami hlavními, nenáleží promluvě výhradně jedné postavy.

4. qiān zhēn wàn què

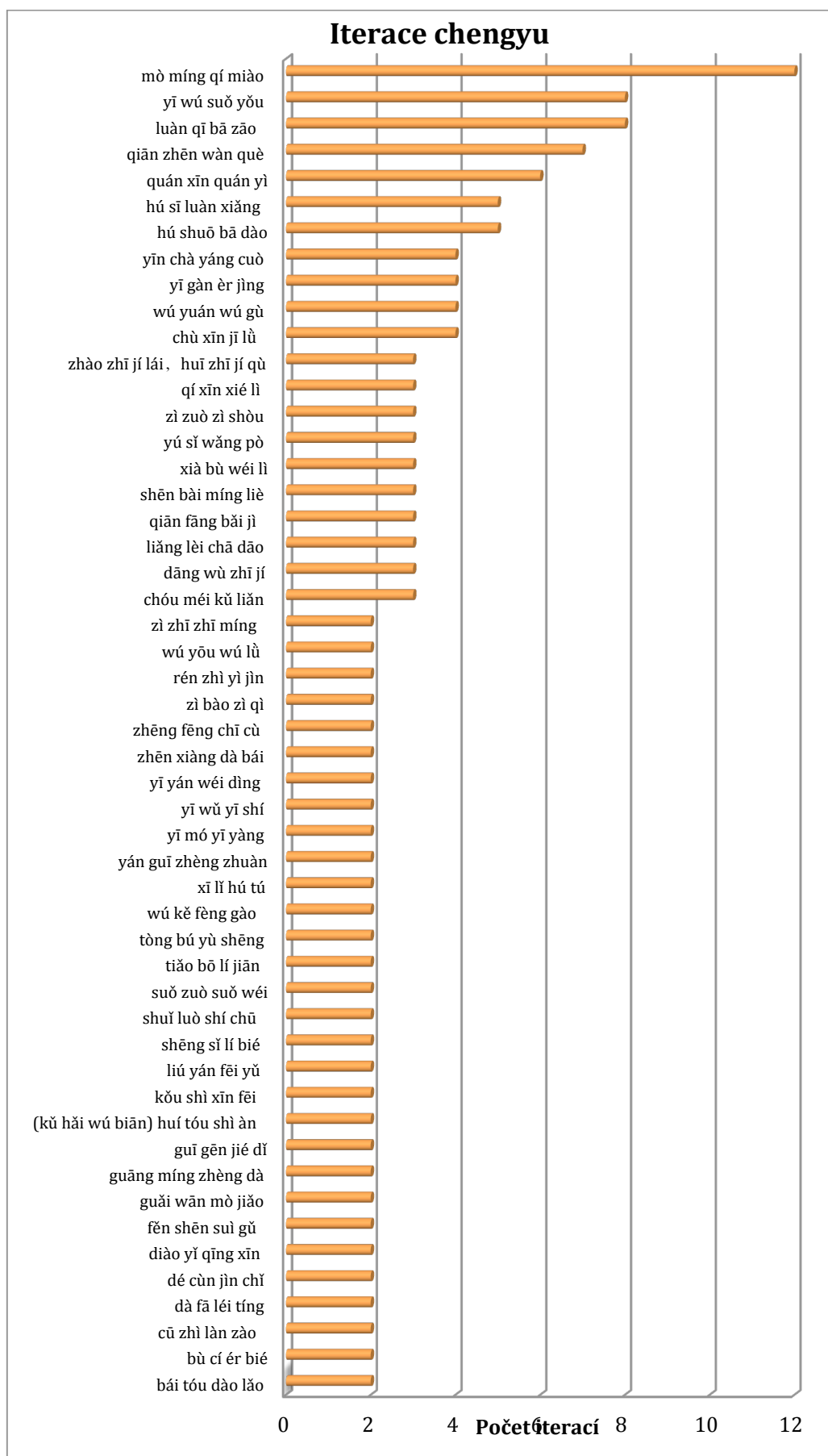
situace je opravdu skutečná, nemůže být pochyb

Jedná se opět o běžný výraz každodenní mluvy, se zakořeněnou ustáleností. Výraz je také užíván několika různými postavami.

Podíváme-li se ještě na výrazy *quán xīn quán yì* (vložit do toho celé své srdce), *hú sī luàn xiǎng* (nerealisticky se oddávat divokým představám) a *hú shuō bā dào* (říkat nesmysly, mlít páte přes deváté), zjistíme, že je můžeme přiřadit k čtyřem předchozím chéngyǔ. Všechno jsou to v našem textu nejužívanější výrazy. Dá se předpokládat, že tomu tak bude i v každodenní mluvě mimo televizní obrazovku. Soudíme tak na základě užití – různí mluvčí (s výjimkou prvního výrazu) v různých situacích v různých časových úsecích seriálu. Jsou užity v neformálních situacích a většinou mají funkci zdůraznění určitého stavu – *qiān zhēn wàn què* nevyjadřuje pouze jistotu, nýbrž stoprocentní jistotu, *luàn qī bā zāo* vyjadřuje vysoký stupeň „nepořádku“ – chaos, *yī wú suǒ yǒu* neznačí pouze nemít nic, nýbrž nemít zhola nic. A nakonec *mò míng qí miào*, které zdůrazňuje nečekanost a zároveň nepochopení situace, která nastala.

Stejně tak tato chéngyǔ nepředstavují chéngyǔ výrazně alegorická. Jejich význam je možné si z konstitučních znaků odvodit. Nenesou tedy ještě druhou vrstvu (metaforickou či metonymickou), která by měla nějaký svůj příběh – jako ho má např. ǒu xīn lì xuè (jedno z námi zaznamenaných chéngyǔ).

Autor (autoři) promluv těchto textů si musí být u tvorby vědomi dosahu díla, na kterém se podílí. Promluvy, na kterých je tento typ textu vystavěn jsou základním komunikantem informací divákovi. Proto se musí prezentace těchto informací podříditi takovému kódu, který bude srozumitelný heterogennímu publiku. Podříditi se tomu samozřejmě nemusí, avšak vzhledem k základnímu účelu tvorby televizních dramát – zisku z masové popularity – se dá předpokládat, že se o srozumitelnost budou snažit. Taková srozumitelnost vyžaduje nutně užívání takového jazyka, který odráží jeho užívání lidem. Častá užití konkrétních výše uvedených chéngyǔ považujeme za projev této snahy o reflexi.

Graf č. 1 51 chéngyǔ se dvěma a více opakováními

V příloze č.3 poté můžeme najít graf zobrazující procentuálně opakování chéngyů.

2.4.5 Intriky & city v chéngyů

Děj *Diamantového milence* je tvořen dvěma základními katalyzátory, které zapříčiňují jeho dynamiku a vývoj:

1. Intriky – zásadní konflikty, které vznikají a tvoří děj, jsou založeny na intrikování mnoha postav, které se snaží dosáhnout svého. Hlavní takovou postavou je Lin Ziliang, jeho role není založena na ničem jiném, než na neustálém intrikování proti svému bratrovi (Xiao Liangovi) a proti ostatním, kteří s ním jsou nějak spojeni. Z intrikování však nejsou vyňaty ani ženy. Ženy zde představují prototyp moderní emancipované ženy, která se nebojí překročit hranice, aby něčeho dosáhla a která se musí spolehnout sama na sebe a své ostré lokty. Budují si kariéru, ale zároveň prožívají dramata v lásce.
2. City jsou poté druhým katalyzátorem. Milostné vztahy a vztahy všeobecně jsou propletené a stávají se postupně ještě propletenější.

Tyto dva prvky se odrazily rovněž i na užití chéngyů. Můžeme zde vysledovat hojná chéngyů přímo související s intrikami a s city – viz. příloha č. a příloha č.

Postava Zilianga všeobecně velmi ráda užívá prvků metafory, hádanky, jinotajů a dalších, které souvisí s intrikami. V příloze č. jsme vyznačili barevně chéngyů, která vychází z této podstaty jeho promluv.

V příloze č. najdeme barevně zvýrazněná chéngyů, která náleží promluvám postavy Ye Qi – druhé intrikánky dramatu.

2.4.6 Variace chéngyů

Slovníkové variance

U některých chéngyǔ z našeho vzorku je uvedena v seznamu hesel také varianta, která je ustálená na stejné úrovni a rovněž se může užívat. Např. výrazy *bái tóu dào lǎo* a významově totožné a strukturně téměř totožné *bái tóu xié lǎo* vystupují ve slovníku jako dvě samostatná hesla.

- tyto variace spočívají v:

- **záměna jednoho znaku**

guā mù xiāng kàn & guā mù xiāng dài 刮目相看 – 刮目相待

xīn huī yì lěng & xīn huī yì lǎn 心灰意冷 – 心灰意懒

xīn shén bù níng & xīn shén bù dìng 心神不宁 – 心神不定

- **změna pořadí znaků**

bú zì liàng lì & zì bú liàng lì 不自量力 – 自不量力

bàn yè sān gēng & sān gēng bàn yè 半夜三更 – 三更半夜

- **chybějící část chéngyǔ**

míng qiāng yì duǒ , àn jiàn nán fáng 明枪易躲 暗箭难防 → ve slovníku s 5000 hesly najdeme pouze zkrácenou verzi *míng qiāng àn jiàn*, ve slovníku s 20 000 hesly se nachází celý výraz

Variace vybočující z normy slovníku

Protagonisté části své promluvy, které obsahovaly chéngyǔ, říkali ve většině případů vzorově. Tato vzorová podoba může mít dvě příčiny. První z nich je konstruovanost promluvy, která byla vytvořena scénáristou za umělých podmínek. Na druhou stranu tento fakt však stejně dobře může vypovídat o rigidní struktuře chéngyǔ, která autorským změnám nepodléhá a která není určena pro přílišnou kreativitu.

I v případech těchto drobných variací musíme vzít v úvahu, že se nejedná o žádnou autorskou práci s daným chéngyǔ. Jedná se spíše o varianty, které nemusí být kodifikovány ve slovníku, avšak užívají se i v jiných přijatelných podobách.

- *bái rì zuò mèng* 白日做梦

→ fantazírovat (o něčem, co se nemůže realizovat)

V textu však byla použita variace *zuò bái rì mèng*, kdy došlo k záměně pořadí znaků a zároveň se změnila gramatická funkce znaků, kdy *zuò mèng* představuje podmět a přísudek a *bái rì* rozvíjí přísudek. Ve variantě užitě v textu však *bái rì* rozvíjí podmět *mèng*. Po sémantické stránce zůstává však význam zachován.

- *hé lè (ér) bú wéi* 何乐(而)不为

→ proč by (kdo) nebyl ochotný to udělat/ proč by ne? -> být velmi ochoten něco udělat

Přidáním znaku *ér* se význam nijak nezměnil. Má zde opět funkci zdůraznění. Znak *ér* nese v různých větách různé významy, zde se jedná o reziduum gramatické struktury 因... 而....

- *kǔ hǎi wú biān , huí tóu shì àn* 苦海无边, 回头是岸

→ když člověk udělá špatnou věc a bude se kát, existuje pro něj cesta zpět

V jednom případě byl výraz užit s vynecháním první části. V celkovém znění chéngyǔ nese význam: když se bude člověk kát za své špatné skutky, existuje pro něj cesta návratu. Zkrácený výraz nese stejnou sémantickou informaci. Znalost chéngyǔ poté umožní příjemci rozkódovat jeho význam a případně přiřadit vynechanou část chéngyǔ.

- *sān sī ér (hòu) xíng* 三思而(后)行

→ dobře si něco rozmyslet a pak až podle toho činit

Ve variaci bylo použito *hòu*, které ještě zdůrazňuje význam obsažený v chéngyǔ samotném – v překladu bez tohoto vloženého slova chéngyǔ znamená nejprve si pořádně rozmyslet a poté až jednat (podobné jako se v čeština užívá nejprve *napočítat do pěti, popř. desíti*). Vidíme, že ve významu samotném už je obsaženo slovo *poté*. Jeho reálným dodáním v podobě znaku došlo ke zdůraznění významu.

- *shēng sǐ lí bié* 生死离别

Namísto slovníkového výrazu *shēng sǐ lí bié* je užitá tato varianta. V tomto případě se opět jedná o přeskupení znaků, které nijak nemění význam. První standardní forma je

významově ucelenější. Druhá forma připomíná však rovněž častou strukturu jiných chéngyů, kdy jsou dva znaky totožného významu, např. strukturálně podobné *yī gàn èr jìng*, kdy slova *gàn*, *jìng* (čistý) jsou oddělena dvěma jinými znaky spolu souvisejícími *yī, èr* (jedna, dvě).

- *jū gōng jìn cuì*, (sǐ ér hòu yǐ) 鞠躬尽瘁 (死而后已)

→ oddaně vykonávat něco (pro někoho)

Mluvčím byla užita v promluvě pouze první část chéngyů, které se ve slovníku vyskytuje v plné podobě. Tato část opět přebírá a zastupuje význam celku.

- *jià jī suí jī , jià gǒu suí gǒu* 嫁鸡随鸡, 嫁狗随狗

→ žena má následovat svého manžela celý život, ať už je dobrý nebo špatný

V seznamu hesel slovníku najdeme pouze první část zde uvedeného výrazu. Když porovnáme formální strukturu u první části a poté u části druhé, zjistíme, že jedinou změnou je nahrazení slova *jī* (kuře) slovem *gǒu* (pes). Vzhledem k tomu, že při překladu nepostupujeme metodou doslovného překladu znaků, nýbrž popsání přeneseného alegorického významu, můžeme konstatovat, že se význam druhé části naprosto shoduje s významem části první (žena má následovat svého manžela v dobrém i ve zlém).

3 ZÁVĚREČNÁ VYHODNOCENÍ

K výzkumu jsme přistoupili s jednou hypotézou: s očekávaným výskytem fenoménu chéngyů ve zvoleném typu textu – televizním dramatu. Naším cílem tedy následně bylo tuto hypotézu potvrdit získáním záznamu chéngyů. Veškerá další práce záležela již na samotném získaném korpusu. Od tohoto korpusu jsme očekávali, že bude vypovídat o svém zdroji. Dále jsme se tedy pokusili tuto reflexi zpozorovat a najít její podoby.

Chéngyů zasahují široké spektrum tematických okruhů. Ukázalo se, že konkrétní typ textu z hlediska tematického užil chéngyů spadající do daného tematického okruhu. Takto jsme mohli pozorovat užívání chéngyů, která souvisela s intrikováním a taktikami, rovněž chéngyů související s lidskými emocemi. Samotné některé postavy ovlivnily svým charakterem výskyt chéngyů.

Z pozorování můžeme konstatovat, že nenastala ani jedna vyloženě autorská změna v používání chéngyů. Idiomy jsou všeobecně fixní výrazy. Avšak v části jazyka náležící pouze jedinci a jeho svévoli se vždy nabízí možnost vlastní inovace či drobné změny. Chéngyů se však nevymyká v tomto své definici a naplňuje předpoklad pevné struktury s minimální možností změny, která vychází z kanonizace výrazů dané původem a několika set a více letou ustáleností. Ani tento typ textu nijak svou snahou o modernost nezasáhl pevnou strukturu chéngyů. Vzorek nejužívanějších chéngyů ukázal, že se jedná o chéngyů běžně užívaná v mluvě, nevykazovala prvky knižního jazyka a vznešenosti (viz. „vznešená chéngyů“, kap. 1.1.4.4).

Prostředí, ve kterém se odehrával děj *Diamantového milence*, předurčilo rovněž postavení mluvčích v rámci sociální pyramidy. Mluvčí, kteří byli nositeli chéngyů, pocházeli z vrstev vzdělaných úspěšných lidí pohybujících se ve veřejné sféře. Chéngyů se tedy stalo jedním z identifikátorů erudovanosti postav.

Chéngyů výrazně předčila ve svém počtu všechny ostatní kategorie idiomatických výrazů. Vyřazených výrazů byl zaznamenán mnohem menší počet než celkového počtu chéngyů, přitom tyto výrazy zahrnovaly více kategorií idiomů dohromady, anebo se jednalo o výrazy spadající zcela mimo kategorii idiomů. Chéngyů v tomto textu měla tedy dominantní pozici vůči výrazům jim podobným.

V rámci našeho výzkumu jsme si zaznamenali rovněž původ, se kterými byla jednotlivá chéngyů spojována. U 60 výrazů se jednalo o knihy klasické literatury, jejichž stáří se datuje od doby před našim letopočtem. Mezi tyto knihy patří *Hovory*, *Mencius*, *Knihy obřadů*, nejranější čínské historie jako například *Zápisky historika*, *Knihy proměn*, *Knihy písní* a další. Spadají zde tedy nejznámější tituly, jejichž citáty se staly za století užívání znalostí zcela základní. Další původ chéngyů je vázán na slavné romány dynastií Ming a Qing (*Putování na západ*, *Příběhy od jezerního břehu*, *Sen v červeném domě* atd.). Mnoho z nich je zpopularizováno podobně jako citáty Shakespeara a jiných velikánů v Evropě. Pouze menší část chéngyů pocházela z doby 20. století, kdy zdroji byla významná literární díla jako například Lu Xun a jeho eseje (*zawen*), ve dvou případech byl tvůrcem chéngyů sám Mao Zedong (qiāo luó dǎ gǔ, táng yī pào dàn, viz. příloha č. 9).

Na základě tohoto našeho pozorování můžeme říci, že chéngyů, byť mnohdy výrazně archaické výrazy, si stále nacházejí cestu do živoucí mluvy, nezůstávají pouze zkosnatělými prvky literatury. Nalézají naopak využití i v takovém prostředí jako bylo prostředí *Diamantového milence*. Ať už na základě využití metaforického či doslovného. V tom spočívá rovněž svoboda mluvčího - může chéngyů zvolit tak, aby vyhovovalo přesně tomu, co se chystá říct. Díky univerzálnosti chéngyů je pak možné snadno je přizpůsobit současnosti jako například chéngyů pocházející ze *Zápisů historika* yǐ mào qǔ rén (soudit lidi dle vzhledu), které perfektně zapadá do kontextu naší doby. V kapitolách věnovaných televizi a televiznímu dramatu jsme představili podrobně několik fenoménů, které se pojí s tendencemi populární kultury, modernity a jejich vývoje. Stejně podrobně jsme nastínili prostředí, ve kterém se odehrával děj zvoleného dramatu – rovněž mající vazby na populární kulturu, modernitu a jejich vývoj. Těmto popisům jsme věnovali významnou část práce. Z jakého důvodu? Zajímalo nás postavení chéngyů v této nové kultuře. Postavení chéngyů s velmi dlouhou tradicí čelící nástupu nových trendů, které ovlivňují i doménu jazyka. Na základě této „zvědavosti“ byl předmětem našeho zájmu právě tento typ dramatu z r. 2015, který aspiruje na zosobnění té nejaktuálnější podoby modernity. Zjistili jsme, že chéngyů nestojí v protikladu této modernitě, ale naopak se jí přizpůsobuje. Zjistili jsme, že chéngyů v této modernitě nezaniká, nýbrž v ní stále existuje bez znatelného narušení jeho základních pravidel.

RESUMÉ

The theses aims to analyse the frequency of Chinese idioms (*chengyu*) in Chinese telenovela genre (*dianshiju*). The result of this analysis is set to contain the information about the total number of idioms that occurred in the chosen text, their position in context, their translation and their background, even their possible repetitive occurrence and the most frequented idiom. As linguistic corpus we chose the first series of Chinese telenovela *Diamond Lover (Kela lianren)*, this series is composed of 68 episodes.

The theoretic part of the theses will treat the phenomenon of chinese idiom itself and will provide the definition of this phenomenon. This part will also treat our chosen corpus, chinese drama, i.e. its form in general and our particular chosen drama *Diamond Lover*.

The pragmatic part will proceed to the analysis itself. The method we chose to perform the analysis is listening followed by recording the idioms. These idioms will be put into context of the plot of our telenovela. The results will serve to perform the statistics and to write the conclusion.

Key words: chinese idioms, idiom, chengyu, quadrisyllabic structures, chinese television drama

BIBLIOGRAFICKÁ CITACE

Prameny

- **Primární pramen:** TV drama *Kela lianren*

Kela lianren 克拉恋人 *Diamantový milenec* [televizní drama]. daoyan Mingzhang CHEN, Qiang WU 陈铭章、吴强. Zhonghuarenmingongheguo: DMG Entertainment, 2015.

- **Slovníky**

1. *Cihai*. Diyiban. Shanghai: Shanghai cishu chubanshe, 1984
2. SUN, Xiaoling 孙晓玲. *Xuéshēng zhōnghuá chéngyǔ cídiǎn* 学生中华成语词典 (*Studentský slovník čínských chéngyǔ*). Yinchuan: Ningfu renmin chubanshe, 2012. ISBN 978-7-227-04855-8
3. BA, Cheng 巴城. *Zhōnghuá chéngyǔ gùshì dàquánjí* 中华成语故事大全集 (*Souobor čínských chéngyǔ a jejich příběhů*). Beijing: Huawen chubanshe, 2010. Di1 ban. ISBN: 9787507529937
4. SONG, Yongpei 宋永培. *Hànyǔ chéngyǔ cídiǎn* 汉语成语词典 (*Slovník čínských chéngyǔ*). Chengdu: Sichuan cishu chubanshu, 2009. ISBN 978-7-80682-470-2.

- **Elektronické slovníky**

1. <http://dict.youdao.com/>
2. <http://dict.baidu.com/>

Literatura

- **Knižní publikace**

1. *100 Chinese two-part allegorical sayings*. Editor Binyong YIN. Beijing: Sinolingua, 1999. ISBN 7-80052-710-7.

2. *100 pearls of Chinese wisdom: Yan yu 100*. Editor Binyong, YIN. Beijing: Sinolingua, 1999. ISBN 7-80052-709-3.
3. CASEY, Bernadette et al. *Television Studies: The Key Concepts*. 2nd Edition. London and New York: Routledge, 2008. ISBN13: 978-0-415-37150-6
4. COWIE, A, Ronald MACKIN a I MCCAIG. *Oxford dictionary of English idioms*. Oxford: Oxford University Press, c1993. ISBN 0194312879.
5. CREEBER, Glen. *Small Screen Aesthetics*. BFI Publishing, 2013. ISBN 1844574094
6. ČERMÁK, František. *Frazeologie a idiomatika česká a obecná: Czech and general phraseology*. Vyd. 1. Praha: Nakladatelství Karolinum, 2007. ISBN 978-80-246-1371-0.
7. DE SAUSSURE, Ferdinand. *Kurs obecné lingvistiky*. Přeložil František ČERMÁK.. Praha: Akademia, 2007. ISBN 978-80-200-1568-6
8. JIAO, Liwei a Benjamin M. STONE. *500 Common Chinese Proverbs and Colloquial Expressions: An annotated frequency dictionary*. London and New York: Routledge, 2014. ISBN-13: 978-0415501491.
9. KORDA, Jakub. *Úvod do studia televize 1: studijní text pro kombinované studium*. 1. vydání. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2014. ISBN 978-80-244-4212-9.
10. LI, Ou-fan. *Shanghai modern: the flowering of a new urban culture in China, 1930-1945*. Cambridge, Massachusetts: Harvard University Press, 1999. ISBN 0-674-80551-8.
11. LI, Peng a Mingxin ZHANG 李鹏,张茗馨. *Chángyòng shúyǔ yóulái 常用熟语由来 (O původu často užívaných idiomů)*. Beijing:Jindun chubanshe, 2013. ISBN 9787508282916.
12. LI, Xiaoqi 李晓琪. *Xiàndài hànǔ xūcí shǒucè 现代汉语虚词手册 A Guide to Function Words in Modern Chinese*. Beijing:Beijing daxue chubanshe, 2003. ISBN 7-301-06448-9.
13. LU, Yingshun.卢英顺. *Xiàndài hànǔ yǔhuì xué 现代汉语语汇学(Lexikologie současné čínštiny)*. Shanghai: Fudan daxue chubanshe, 2007. ISBN 9787309054415.
14. LUO, Jing. *Encyclopedia of contemporary Chinese civilization*. Westport (Connecticut): Greenwood Press, 2005. ISBN 0-313-32769-6.

15. MATTHEWS, Stephen a Virginia YIP. *Cantonese: a comprehensive grammar*. London and New York: Routledge, 1994. ISBN0-415-08945-X
16. RAMSEY, Robert S.. *The Languages of China*. United Kingdom: Princeton University Press, 1987. ISBN-13 978-0-691-01468-5
17. SCOTTON, James F. a William A. HACHTEN. *New Media for a New China*. [Oxford]: John Wiley & Sons, 2010. ISBN: 978-1-4051-8796-1
18. WILLIAMS, Raymond. *Television: Technology and cultural form*. London and New York: Routledge, 2003. ISBN 0-415-31456-9.
19. WU, Zude a Tuyou ZHENG 吴祖德, 郑土有. *Zhōngguó sù wénhuà cóngshū: Mùyù qù huà 中国俗文化丛书: 说福 (Kolekce čínské lidové kultury: O štěstí)*. Shandong jiaoyu chubanshe, 1999. ISBN 7532828190.
20. ZHANG, Xuebing. *Shanghai Pudong*. Singapore: Shanghai Century Publishing Co., Ltd., 2007. ISBN 978-981-4195-53-9.
21. ZHOU, Lingzhong a Zeren HE. *The stories behind 100 Chinese idioms: Dian gu 100*. Beijing: Sinolingua, 1998. ISBN 7-80052-522-8.
22. ZHU, Ying, Michael KEANE, a Ruoyun BAI (eds.). *TV Drama in China*. Hong Kong: © Hong Kong University Press, 2008. ISBN 978-962-209-941-8.

• **Elektronické články**

1. BUTLER, Jeremy G.. *Notes on the Soap Opera Apparatus: "Televisual Style and As the World Turns"*. Cinema Journal [online]. 1986, Vol. 25, No. 3 [cit. 2016-03-25]. DOI: 10.2307/1225479. Dostupné z: http://www.jstor.org/stable/1225479?seq=1#page_scan_tab_contents
2. ENTGROUP. *2013 – 2014 Zhōngguó diànshìjù shìchǎng yánjiū bàogào. 2013 – 2014 中国电视剧市场研究报告 (Průzkum trhu čínského TV dramatu za rok 2013 – 2014)*. In: Engroup [online]. [cit. 2016-04-13]. Dostupné z: <http://www.entgroup.cn/report/f/1518128.shtml>
3. LEI, Hanqing 雷汉卿. *Chán jí sù chéngyǔ qiǎn lùn 禅籍俗成语浅论 (Studie lidových chéngyǔ v buddhistických skriptech)*. In: Zhongguo shehui kexue zazhishe chengban [online]. 2015-02-28 [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: http://www.cssn.cn/yyx/yyx_gdhy/201502/t20150217_1519357_4.shtml

4. LI, Rolong 李如龙. *Guānzhù hànǔ kǒuyǔ cíhuì yǔ shūmiànyǔ cíhuì de yánjiū* 关注汉语口语词汇与书面语词汇的研究 (*Výzkum slovní zásoby čínského hovorového a knižního jazyka*). Shanxi shifan daxue xuebao (zhexue shehui kexue ban) [online]. 2007nian, 3yue, di36 juan, di2 qi [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: <http://www.xisu.cn:8080/kyc/NewsFiles/200806250905599230.pdf>
5. MILLS, Harriet C.. *Language Reform in China: Some Recent Developments*. The Far Eastern Quarterly [online]. 1956, Aug., Vol. 15, No. 4 [cit. 2016-03-14]. DOI: 10.2307/2941922. Dostupné z: http://www.jstor.org/stable/2941922?seq=1#page_scan_tab_contents
6. SIMPSON, Rita a Dushyanthi MENDIS. *A Corpus-Based Study of Idioms in Academic Speech*. TESOL Quarterly. [online]. 2003, Vol. 37, No. 3 [cit. 2016-02-10]. DOI: 10.2307/3588398. Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/3588398>
7. WEIDONG, Yang. *A study on Chinese Continuous Four-character Collocations and Their Translation into English Strategies*. Theory and Practice in Language Studies [online]. 2012, May, Vol. 2, No. 5 [cit. 2016-03-13]. DOI:10.4304/tpls.2.5.995-1002. Dostupné z: <http://ojs.academypublisher.com/index.php/tpls/article/view/tpls02059951002/4937>
8. WU, Zhixiong. *Yúhǎi zhī hōng “jiāzú ”duō qūbié “róngtōng ”yīng tàn suǒ 《于海之中“家族”多 区别“融通”应探索》* (*V šíři jazyka existuje mnoho „rodin“, rozdily mezi nimi splyvají, je třeba se jimi zabývat*). [online]. 2003 nian, 11 yue, di 34 juan, di 6 qi [cit. 2016-03-14]. ISSN 1006-0448(2003)06-0124-07. Dostupné z: <http://wenku.baidu.com/view/3643bce9aeaad1f346933f9d.html?re=view>
9. YANG, Jinlong. 杨俊 聋. *Hovorový a knižní jazyk. 口语和书面语 Kǒuyǔ hé shūmiànyǔ*. In: Taishan xueyuan. [online]. 1984-01-12 [cit. 2016-28-03]. Dostupné z: jwc.tsu.edu.cn/sdqcg/lunwen/08/.../1984_01_12.PDF
10. YIN, Hong 尹鸿. *Jù lìng zhōngguó: Dāngqián diànshìjù de chuàngzuò yǔ shēngchǎn* 剧令中国: 当前电视剧的创作与生产 (*Drama dominuje Číně – vznik a produkce současného TV drama*). In: Renmin wang 人民网 (People) [online]. 2011-04-08, 14:02. [cit. 2016-03-25]. Dostupné z: <http://media.people.com.cn/GB/22114/52789/218557/14343406.html>

11. YIN, Hong 尹鸿. *Diànshìjù xiànrùlè kùnjìng, wǒ lái shuō shuō túwéi zhī dào* 电视剧陷入了困境, 我来说说突围之道 („TV drama vstupuje do složité situace, vysvětlím, jakým způsobem se lze z ní dostat“). In: Sohu [online]. 2015-06-29, 11:41:56 [cit. 2016-03-25]. Dostupné z: <http://mt.sohu.com/20150629/n415831310.shtml>

- **Webové stránky**

1. *A Short History of Shanghai*. In: The New York Times [online]. last update: 2016-04-11 [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: http://www.nytimes.com/fodors/top/features/travel/destinations/asia/china/shanghai/fdrs_feat_145_5.html?n=Top/Features/Travel/Destinations/Asia/China/Shanghai
2. *About Love Is Like Diamonds*. In: DMG Entertainment [online]. © 2014 [cit.2016-03-26]. Dostupné z: <http://www.dmg-entertainment.com/tv/love-is-like-diamonds>
3. *About Who We Are*. In: DMG Entertainment [online]. © 2014 [cit.2016-03-26]. Dostupné z: <http://www.dmg-entertainment.com/about/who-we-are>
4. ACOSTA-ALZURU, Carolina, Dr.. *Telenovelas: Telenovelas v. Soap Operas I*. In: Blogger [online]. 2008-01-02 [cit. 2016-03-25]. Dostupné z: <http://telenovelas-carolina.blogspot.cz/2008/01/telenovelas-v-soap-operas-i.html>
5. An Introduction to Shanghainese. In: Wu-chinese [online]. 2011-0104, 11:12:22 [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: <http://wu-chinese.com/zanhei/intro.html>
6. *As the World Turns*. In: International Movie Database [online]. © 1990-2016 [cit. 2016-03-25] Dostupné z: <http://www.imdb.com/title/tt0048845/>
7. BRZESKI, Patrick. *China Film Quota Full for 2015, Hollywood Releases Confirmed*. In: The Hollywood Reporter [online]. 10/19/2015, 8:44 PM PDT [cit. 2016-03-25]. Dostupné z: <http://www.hollywoodreporter.com/news/china-film-quota-full-2015-832925>
8. *Dì 30 jú zhōngguó diànshìjù fēitiān jiǎng* 第 30 局中国电视剧飞天奖. In: CCTV [online] [cit. 2016-03-26]. Dostupné z: <http://dianshiju.cntv.cn/special/feitian30/>

9. *Kèlā liànrén* 克拉恋人. In: Baidu baike [online] [cit. 2016-03-25]. Dostupné z: <http://baike.baidu.com/subview/15200749/18233710.htm>
10. *2015 Diànshìjù: Dàhǎo shíguāng 2015* 电视剧: 大好时光. In: Youku [online]. ©2016 [cit. 2016-04-05]. Dostupné z: http://www.youku.com/show_page/id_z4633c05e55d011e5a080.html?from=y1.12-97
11. *Diànshìjù: Huā qiān gǔ TV bǎn 2015* 电视剧: 花千骨 TV 版 2015. In: Youku [online]. ©2016 [cit. 2016-04-05]. Dostupné z: http://www.youku.com/show_page/id_zaf02ac580b5711e5a080.html?from=y1.12-97
12. *Diànshìjù: Kèlā liànrén TV bǎn 2015* 电视剧: 克拉恋人 TV 版 2015. In: Youku [online]. ©2016 [cit. 2016-04-05]. Dostupné z: http://www.youku.com/show_page/id_zcfe83b2aa50111e4abda.html?from=y1.12-97
13. *DMG “Kèlā liànrén” fǎngwènliàng pò 14 yì àiqíng ǒuxiàng jù huò qīnglài* DMG 《克拉恋人》访问量破 14 亿爱情偶像剧获青睐. In: Wangyi Yule [online]. 2015-08-04, 14:27 [cit. 2016-03-25]. Dostupné z: <http://ent.163.com/15/0804/14/B06B6STV00032DGD.html>
14. DMG Entertainment. In: Linkedin [online] [cit. 2016-03-26]. Dostupné z: <https://www.linkedin.com/company/dmg-beijing>
<http://www.entgroup.cn/Views/24307.shtml>
15. HUANG, Ying. *Tesiro plans broad mainland expansion*. In: Chinadaily [online]. 2011-03-29, 13:25 [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: http://www.chinadaily.com.cn/bizchina/2011-03/29/content_12244072.htm
16. Chéngyǔ 成语. In: Baidu baike [online]. ©2016Baidu [cit. 2016-03-13]. Dostupné z: <http://baike.baidu.com/subview/2990/11091069.htm>.
17. “chinese idioms”. In: Appcrawler [online]. [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: <http://appcrawler.com/android-apps/best-apps-chinese-idioms>
[cit. 2016-03-27]. Dostupné z: http://www.chinadaily.com.cn/bw/2007-04/23/content_856767.htm

18. "chinese idioms". In: Appcrawler [online]. [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: http://appcrawler.com/ios-apps/best-apps-chinese-idioms?q=chinese+idioms&query=best-apps-chinese-idioms&deviceSeo=iphone%2Cipad&prefix=top-apps&device=iphone%2Cipad&action=seoProcess&controller=app&&_rv=1
19. ICEBERG. 《Kèlā liànrén》 bōfàngliàng chuàngxīn gāo dān rì xīyǐn jìn liǎng yì guānzhòng 《克拉恋人》播放量创新高 单日吸引近两亿观众. In: Tengxun Yule [online]. 2015-08-04, 16:25 [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: <http://ent.qq.com/a/20150804/043918.htm>
20. JIANG, Jingjing. *Sparkling in Shanghai*. In: Chinadaily [online]. 2007-04-23, 06:59 [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: http://www.chinadaily.com.cn/bw/2007-04/23/content_856767.htm
21. JIANG, Yun 姜贻. "Yī jù liǎng xīng" xià, 2015 nián Q1 diànshìjù bōchūliàngzhì qí shēng "一剧两星"下, 2015年Q1电视剧播出量质齐升. In: Entgroup [online]. 2015-04-13 [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: <http://www.entgroup.cn/Views/24307.shtml>
22. JUSTINJDENG. 《Kèlā liànrén》 shǒubō yíng kāiménhóng "zhū tí xiǎo gōngjǔ" liàngxiàng 《克拉恋人》首播迎开门红“猪蹄小公举”亮相. In: Tengxun Yule [online]. 2015-07-23, 08:16 [cit. 2016-03-26]. Dostupné z: <http://ent.qq.com/a/20150723/011946.htm>
23. *Kèlā liànrén xīnwén* 克拉恋人新闻. In: Baidu tieba [online]. ©2016 [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: <http://tieba.baidu.com/p/3570390225>
24. *Leading online video platforms in China March 21, 2016 (in monthly unique visitors per million Alexa users)*. In: Statista [online]. 2016-04-08, 10:55:51 [cit. 2016-03-20]. Dostupné z: <http://www.statista.com/statistics/276038/china-leading-online-video-platforms/>
25. *Linián yǔwén gāokǎo zhēntí fēnlèi jiěxī: Chéngyǔ tí huìbiān* 历年语文高考真题分类解析：成语题汇编. In: Gaokao [online]. 2009-11-03 [cit. 2016-03-20]. Dostupné z: <http://www.gaokao.com/e/20091103/4b8bd483ccaef.shtml>.
26. *Netflix Original Dramas*. In: What's on Netflix [online]. Last updated: 2016-02-25 [cit. 2016-04-04]. Dostupné z: <http://www.whats-on-netflix.com/originals/dramas/>

27. *Number of mobile internet users in China from 2008 to 2018*. In: Statista [online]. [cit. 2016-03-27] Dostupné z: <http://www.statista.com/statistics/265146/number-of-mobile-internet-users-in-china/>
28. *Ōuxiàngjù 偶像剧*. In: Baidu baike. [online]. ©2016. [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: <http://baike.baidu.com/view/54932.htm>
29. PAGE, Carly. *Apple Watch 2 price, release date, rumours and specs*. In: the Inquirer [online] 2016-02-09, 15:58 [cit. 2016-04-04]. Dostupné z: <http://www.theinquirer.net/inquirer/news/2413906/apple-watch-2-rumours-release-date-price-and-specs>
30. RICHTER, Felix. *Apple Is the Odd One Out in China's Smartphone Market*. In: Statista [online]. 2016-02-17 [cit. 2016-03-20]. Dostupné z: <https://www.statista.com/chart/4376/top-5-smartphone-vendors-in-china/>
31. SU, Shang 苏珊. *Qúnxīng diǎnzàn 《Kèlā liànrén 》 1.5yì dǎzào zuànrén shì dūshì 群星点赞《克拉恋人》1.5 亿打造钻石都市*. In: Xinhua Yule [online]. 2015-07-24, 10:39:16 [cit. 2016-02-20]. Dostupné z: http://ent.news.cn/2015-07/24/c_128055412.htm
32. *Shanghai struggles to save disappearing language*. In: CNN Travel [online] 2010-11-22 [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: <http://travel.cnn.com/shanghai/life/you-think-youre-speaking-shanghainese-not-so-fast-666815/>
33. *Shanghainese speakers rally to save language from extinction*. In: The Telegraph [online]. 2016-04-07 [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/asia/china/9519205/Shanghainese-speakers-rally-to-save-language-from-extinction.html>
34. *Shúyǔ 熟语*. In: Baidu baike [online]. ©2016 [cit. 2016-03-13]. Dostupné z: <http://baike.baidu.com/view/666.htm>
35. *Súyǔ 俗语*. In: Baidu baike [online]. ©2016 [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: <http://baike.baidu.com/view/43372.htm>
36. WANG, Xin 王鑫. *“Kèlā liànrén”shēn jiāohuì shǒu pěng zhōnghán dàpái dǎzào 2015 jù wáng 《克拉恋人》深交会手捧 中韩大牌打造 2015 剧王*. In: Sohu Yule [online]. 2014-12-16, 10:11:12 [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: <http://yule.sohu.com/20141216/n406996032.shtml>

37. *Wild Angel*. In: International Movie Database [online]. © 1990-2016 [cit. 2016-03-25] Dostupné z: http://www.imdb.com/title/tt0202197/?ref_=fn_al_tt_1
38. XIN, Diana. *10 Chinese Idioms Also Used in English*. In: Yoyo Chinese [online]. 2015-07-21 [cit. 2016-03-02]. Dostupné z: <http://www.yoyochinese.com/blog/10-Chinese-Idioms-Also-Used-English>
39. *Xue jiang shanghaihua-01 learn shanghainese part 1*. In: Youtube [online] 2012-07-13 [cit. 2016-03-27] Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=vSozklOm5JI>. Kanál uživatele hanyilv.
40. *Yin Hong*. In: Tsinghua University, School of Journalism and Communication [online] [cit. 2016-03-25]. Dostupné z: <http://www.tsinghua.edu.cn/publish/jcen/379/2011/20110419151331413798190/20110419151331413798190.html>
41. Zhǔtí xīliè 主题系列. In: Tesiro tongling zhubao [online] [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: <http://diamond.tesiro.com/list-55-1.html>

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č.1 Bližší popis syžetu dramatu *Diamantový milenec*

Již v prvním díle se setkáme s hlavními postavami. První díl je obzvláště bohatý na dramatičnost. V tomto jednom díle totiž dojde ve velmi krátkém reálném čase (45 minut) k nahuštění dějových zvrátů a nahuštění událostí, které se musely odehrát v mnohem delším dějovém čase.

Jako první je nám představen Xiao Liang se svým luxusním automobilem v drahém obleku, který se právě chystá do práce. Brzy se dozvíme, že je to CEO společnosti Tesiro, která se zaměřuje na design, produkci a prodej diamantových šperků. (Slovo diamant je ostatně obsaženo i v anlgickém titulu seriálu, a to z tohoto důvodu). V kontrastu s tímto mužem, který je ztělesněním dokonalosti, je nám představena druhá postava – Mi Meili. Boubelka, která pracuje jako asistentka v šanghajské reklamní firmě. Přála by si však být něčím víc – návrhářkou. Tato boubelka má nejlepšího přítele, který je jí oporou ve všem a zároveň partákem, kterému se může svěřit se vším a nemusí se před ním nijak upejpat. Tento druhý muž se jmenuje Lei Yiming. Lei Yiming je doktor, jehož koníčkem jsou ženy. Střídá jednu ženu za druhou a není schopen se do žádné z nich zamilovat.

Mi Meili se platonicky zamiluje do Xiao Lianga, který je pro ni nedosažitelným princem. Její vzhled jí nijak nebrání ve snění a v bláhových nadějích na získání Xiao Liangova srdce. Nemyslí na nikoho jiného, třebaže nemá žádnou naději, že by se k němu mohla snad jen přiblížit. Pouze se s ním setká, když se přijde s její firmou dohodnout na obsahu reklamy na nový šperk firmy Tesiro. Mi Meili se ukáže jako nápaditá dívka. Veškerý kredit však vždy získá její nadřízená Tina, která s ní zametá a nijak si ji neváží. Mi Meili se však dostane Xiao Liangovy gentlemanské přízně, když se k ní zachová solidárně. Proto si dělá ještě větší naděje, že by snad mohla jeho srdce opravdu dobýt. Poté se k ní však zachová zcela opovržlivě a nechce se ani dotknout vlastního saka, které mu podává. Mi Meili se dále nedaří, protože se postaví za své autorství projektu reklamy, což se její nadřízené nelíbí a nakonec Mi Meili dá výpověď. Zhrzená Mi Meili tedy odchází domů, jde pěšky a po cestě telefonuje se svým jediným přítelem, u kterého hledá útěchu. Vtom ji však porazí auto. V autě nesedí nikdo jiný než Xiao Liang a jeho řidič (tato skutečnost však nevyjde na povrch). Její zranění jsou natolik vážná, že musí podstoupit plastickou operaci. To se však po sejmutí obvazu ukáže jako pozitivní věc. Z Mi Meili je zcela nový člověk. Dívka splňující všechna kritéria ideálů krásy. Mi Meili se také rozhodne novým člověkem stát. Změní si jméno. Z Mi Meili se stane Mi Duo. Přestěhuje se ke svému příteli Lei Yimingovi, protože se ve svém bytě sama bojí a je odhodlaná stát se návrhářkou a zároveň získat Xiao Lianga. Proto se uchází o místo ve firmě Tesiro. Nakonec je přijata jako asistentka postavou Lin Zilianga. Dívák je už při prvním setkání různými vodítky naváděn mít k této postavě nedůvěru.

Firma Tesiro není žádná pohádka. S Mi Duo se tam nikdo nemazlí. Musí si všechno vybojovat. Kolegyně v čele s hlavní návrhářkou Liu Siyuan k ní nejsou příliš přátelské. Stejně tak Xiao Liang velmi dlouho odolává jejímu nápadnému snažení. Mezitím si Lei Yiming postupně začíná uvědomovat, že svou dlouholetou kamarádku, „tloušťíka“¹³⁸, jak jí říká až do konce pořadu, miluje. Zpočátku se však snaží odolávat a dlouhou dobu nechce nic přiznat. Brzy se seznamujeme s Gao Wen, která zastupuje společnost Tesiro v oblasti médií. Gao Wen je zároveň hereckou celebritou a modelkou, proslulá svou krásou. Společně s Xiao Liangem se dohodnou na tom, že budou před médii vystupovat jako pár, což bude znamenat medialitu hlavně pro firmu Tesiro.

---

¹³⁸ 胖子

Další postavou je postava otce Xiao Lianga a Lin Zilianga. Xiao Liang a Lin Ziliang jsou bratři s jinou matkou. Divák je s tímto obeznámen, postavy si toho však vědomy ze začátku nejsou. Lin Ziliang svého staršího bratra nenávidí, protože má pocit, že byl vždy více milován otcem. A on naopak musel neustále bojovat o své postavení. Xiao Liang jako syn vlastníka Tesira vždy všechno dostal pod nos. Lin Ziliang však věřil, že on sám ne. Proto má tendenci neustále se svým bratrem soupeřit a neustále se snaží lísat se otcovi a ukořistit hlavní moc.

Při natáčení reklamy na šperky Tesira se Mi Duo setká s Gao Wen. Je to v situaci, kdy se ztratil velmi drahý náhrdelník a vina padá na Liu Siyuan, protože nebyla schopna to pohlídat. Mi Duo se jí zastává a snaží se jí pomoci náhrdelník najít. Gao Wen si všimne povahy Mi Duo a hned si ji oblíbí jako dobrého člověka a stane se její přítelkyní. Liu Siyuan také cítí vděk k Mi Duo a nedívá se na ni tak zvrchu jako zpočátku. Při samém natáčení se nakonec stane to, že Gao Wen není přítomna a Mi Duo ji má nahradit. A má ji nahradit v polibkové scéně se Xiao Liangem. Xiao Liang se chová k Mi Duo velmi tvrdě a spíše jej rozčiluje její neustálá přítomnost a očividné sympatie (ještě nevyřčené). Postupně se však začíná v některých situacích chovat o něco vlídněji a začíná Mi Duo vidět v jiném světle.

Gao Wen se rovněž seznamuje s Lei Yimingem, který přijel vyzvednout Mi Duo, avšak Gao Wen mu vpadne do auta při útěku před médii a donutí ho k záchraně. Oba se stanou přáteli. Gao Wen si pohledného a vtipného doktora oblíbí podobně jako si oblíbila nevinnou Mi Duo. Mi Duo má Gao Wen také velmi ráda, ale zároveň je zamilovaná do Xiao Lianga a trpí tím, že Gao Wen je jeho přítelkyně.

Lin Ziliang si začne všimnat vzrůstajících sympatií Xiao Lianga k Mi Duo. Na slavnostním firemním večírku se rozhodne Xiao Lianga vyzkoušet a zjišťuje, že se nemýlí. Xiao Liangovi na Mi Duo záleží. Lin Ziliang Mi Duo donutí nasednout s ním do auta a vypadá to, že ji chce znásilnit, vtom se však objeví Lei Yiming, který vždy vyтуší, že je jeho Mi Duo v nebezpečí a přispěchá jí na pomoc. Lin Ziliang skončí v nemocnici, odhodlán využít Mi Duo jako Xiao Liangovy Achilovy paty.

Mi Duo se brzy konečně vysloví o svém citu. Xiao Liang jí neodmítne i přes jeho vztah s Gao Wen. Mi Duo se sice cítí vůči Gao Wen provinile, avšak zároveň nedokáže pustit tuto příležitost a vzdát se Xiao Lianga. Ten se navíc příliš o Gao Wen nechce vyjadřovat, což se zdá Mi Duo podezřelé.

Všechny postavy mají určitou minulost, některé postavy mají svá tajemství. Minulost Gao Wen se brzy vyplave na povrch s příchodem její bývalé životní lásky. Gao Wen tohoto muže stále miluje, on jí však pouze využije, aby získal peníze. Způsobí však velký skandál, protože Gao Wen je s ním viděna. To nabourá její „vztah“ se Xiao Liangem a musí veřejně oznámit svůj rozchod. Připraví to firmu o značný zisk a zároveň to zcela zruinuje kariéru Gao Wen. Z hvězdy se přes noc stane dívka, která nemá zhola nic. Nepřicházejí jí žádné zakázky a ona postupně přestává mít i dostatek peněz na svůj náročný život. V této chvíli jí však drží nad vodou Lei Yiming, který jí pomáhá se z životní krize dostat. Gao Wen si myslí, že Lei Yiming je do ní zamilovaný a zpočátku je jí ho líto. Potom se však ona začíná zamilovávat do něj. Lei Yiming však do Gao Wen zamilovaný není, ale musel jí to přisvědčit, aby zatajil, že je zamilovaný do Mi Duo. Mi Duo mezitím konečně dosáhla svého: Xiao Liang se chtěl stát jejím přítelem. Choval se k ní sice velmi náladově, ale nemohl se nakonec vyhnout faktu, že je do ní zamilovaný. Když Mi Duo zjistí, že Lei Yiming je tajně zamilovaný do Gao Wen, není z toho nadšená, aniž by věděla proč a spíše se na Lei Yiminga zlobí. I přesto, že již má Xiao Lianga.

Na pozadí hlavní linie se Lin Ziliang snaží najít slabé místo Mi Duo, má dobrý instinkt, protože tuší, že se za její bezchybnou osobou skrývá něco tajemného. Za každou cenu chce ublížit Xiao Liangovi. Nejprve se snaží pro tento úkol získat právě Mi Duo, ale ta jej ihned odmítá. Našel však někoho jiného – Liu Siyuan. Ta věří, že se mu podobá. Také se snaží někam dostat, také musela za své postavení bojovat. Už ji nebaví žít chudobný život. Liu Siyuan má totiž přítele, který nemá perspektivní zaměstnání, svá ubohá zaměstnání navíc pořád střídá, není schopen ji uživit natož jí koupit například značkovou kabelku. S tím by se Liu Siyuan dokázala smířit, protože jej miluje. Přijeli spolu do Šanghaje, aby našli lepší budoucnost, neměli nic. To jí nevadilo. Nesnesla však, když pil alkohol a když hrál a přicházel o peníze. Také neměla lehký život. Lin Ziliangovi rozuměla a dokázala pochopit proč dělá to, co dělá. Byla ochotna mu pomoci. Lin Ziliang ji svedl zcela na špatnou cestu. Liu Siyuan podvedla svého přítele s Lin Ziliangem. Cítila se nejprve provinile, ale s narůstajícím znechucením nakonec podlehla Lin Ziliangovi, který jí nabídl místo ve svém luxusním apartmánu, pokud mu bude pomáhat ve firmě a vařit doma. Liu Siyuan se takto stane jeho jakousi společnicí. Cítíme nízkost jejího aktuálního postavení.

Každá postava zde ale dostane naději na očistění svých činů a na nápravu. U Liu Siyuan tomu nebude jinak. Liu Siyuan tedy začne vyšetřovat pečlivě osobu Mi Duo a opravdu nalezne určité nedostatky. Nakonec na ně ovšem nedojde a Mi Duo si tak může na nějakou dobu oddechnout. Liu Siyuan jí však doslova ukradne autorství nad návrhem šperku, který se stane velkým hitem. Navíc se setká s odmítnutím Xiao Liangova otce. Xiao Liangův otec vždy jedná za zády Xiao Lianga a věří, že ví líp, co je pro jeho syna dobré. Snaží se použít jakékoli prostředky k tomu, co považuje za ochranu Xiao Lianga. Nevidí Mi Duo jako vhodnou partii. Je totiž z úplně jiného světa. To si uvědomuje celou dobu i Mi Duo, která stále naráží na tento problém a má pocit, že se Xiao Liangovi nemůže nikdy vyrovnat a nikdy mu nemůže být k ničemu nápomocná. Rozhodne se odejít do Koreje na studium návrhářství, což byla nabídka Xiao Liangova otce. Neodchází proto, že by ji nabídka zlákala, ale proto, že má pocit, že kazí Xiao Liangovy sny a že není pro něj ta pravá. Navíc ji neustále straší minulost. Mimo Lin Zilianga se totiž objevila jistá Ye Qi, Xiao Liangova bývalá láska, která jej opustila zlákána penězi, které jí nabídl Xiao Liangův otec. Jeho nabídka pro Ye Qi zahrnovala bohatého manžela. S ním však byla velmi nešťastná a chtěla se s ním rozvést. Chtěla rovněž Xiao Lianga získat zpět a byla ochotna pro to udělat cokoli.

Gao Wen se dlouhou dobu snaží naznačit Lei Yimingovi, že se nemusí bát vyjádřit své city, že ona je sdílí. Lei Yiming se naopak pořád nějak zdráhá, což je pro ni nepochopitelné. Lei Yiming se brzy přestěhuje ke Gao Wen, protože se potřebuje odstěhovat od Mi Duo. Mi Duo má Xiao Lianga. On to nemůže vidět. Gao Wen má spoustu volných pokojů. Pochopí to však ale špatně. Nakonec však Lei Yiming Gao Wen svolí, když vidí, že Mi Duo má také svůj život. Snaží se city Gao Wen opřevovat. Gao Wen jej velmi miluje, mu se však nedaří zapomenout na Mi Duo.

Poté se odehraje děsivá událost požáru, kdy Mi Duo málem zahyne, protože na ni zapoměli a ona se nedozvěděla včas o požáru. Jediný Lei Yiming ji opět zachrání, Xiao Liang to nestihne, jen slyší její poslední slova, kterými mu sděluje, že ho miluje. Lei Yiming málem také přijde o život při její záchraně. Tady si Gao Wen začíná uvědomovat, jak se věci doopravdy mají. Je však ochotná udělat všechno, jen aby s ní Lei Yiming zůstal, aby ji neopouštěl. Lei Yiming jí sám nakonec řekne pravdu a upřímně se přizná, že nebude schopen s ní být.

Mi Duo poté dostane onu nabídku Xiao Liangova otce a opravdu se rozhodne opustit Šanghaj. Přesvědčí ji k tomu hlavně Ye Qi, která se také pečlivě zabírala její minulostí a našla potřebné důkazy. Odhalila nakonec celou pravdu. V této chvíli příběh začíná gradovat. Ye Qi má také svou vlastní minulost – onoho manžela, který je velmi agresivní a kterému ona ještě navíc vzala velkou část majetku. Potřebuje mu to nyní splatit. A tak je nucena žádat Lin Zilianga o pomoc. Tomu se to hodí, protože pomocí lsti Ye Qi nejen podvede, ale zároveň způsobí velkou ztrátu firmě. Všechna vina by však padla na Xiao Lianga. Ye Qi ovšem měla důkazy o jeho činech. Lin Ziliang ji navštívil, aby jí předal kartu s financemi stačícími na vše, co potřebovala a řekl jí, ať opustí Šanghaj. Ye Qi však nechtěla, aby Xiao Liang byl poškozen. A tak Lin Ziliangovi prozradí své eso v rukávu. Ten se neovládne a po potyčce nechtěně způsobí, že Ye Qi spadne na zem a poraní si hlavu. Pár okamžiků poté přijde Lei Yiming a volá sanitku. Bere Ye Qi USB disk, na kterém věří, že jsou důkazy o Mi Duo. Takto kvůli ní riskuje. Ye Qi zůstává v kómatu. Lei Yiming však musí čelit vyšetřování. Mi Duo má USB disk u sebe a chce vyjevit konečně Xiao Liangovi pravdu. Ukáže se však, že to byl pouze důkazní materiál Lin Ziliangových prohřešků. Spravedlnost jej dostihne a on odchází na nějakou dobu do vězení. Mi Duo také odlétá do Koreje. Avšak Xiao Liang se jí nevzdá, vše opouští a my ho vidíme na letišti. Poté střih přejde ke scéně, ve které Mi Duo vychází ze školy a čeká na ni červené Xiao Liangovo drahé auto. Divákovi je jasné, že jsou spolu. Není však jasné, co se přesně v časové elipse odehrálo. Po chvíli pochopíme, že už spolu žijí v Koreji nějakou dobu. Mi Duo se už něco naučila korejsky a žije se jim blaženě bez starostí. Avšak brzy přicházejí finanční problémy. Otec Xiao Lianga zablokuje synovi platební kartu a bankovní účty. Dokonce je Xiao Liangovi zabaveno i auto. Xiao Liang se však nevzdává. Je odhodlaný jít se ucházet o zaměstnání. Je si jistý sám sebou, protože vychází z předpokladu, že bývalého výkonného ředitele Tesira všichni budou chtít zaměstnat. Nestačí se však divit, když je všude odmítán. Ani ho nenapadne, že to je vše činnost jeho otce. Dokonce ani jeho přátelé mu nejsou ochotni půjčit peníze, protože jim rodiče také zablokovali karty. Toho všeho je jeho otec schopen, jen aby jej odloučil od Mi Duo, kterou považuje za pouhou „ženu“, pro kterou se muž vzdává své velké kariéry a snu. Xiao Lianga to ovšem nezlomí a začíná pracovat jako obyčejný podřadný číšník. Poté je však vyhozen, bojuje dál a dostává se na ještě podřadnější místo – v nočním baru. Tam dělá poskoka a přijímá nejrůznější pokoření.

Mezitím jejich nájem stále není zaplacený. Mi Duo si sice také našla práci, avšak ještě jí nepřišla výplata. Mi Duo začala pracovat pro cestovní kancelář. Jeden z jejich prvních klientů se stane velmi náročný vrtošivý muž, kterého nikdo jiný už nechce provázet. Je to další z postav příběhu – Shen Dongjun. Muž vyžadující vkus v Mi Duo najde sympatickou společnost. Setká se i s Xiao Liangem a vymění si spolu pár ostrých vět. Shen Dongjun se však neocitl v Koreji náhodou, nýbrž jako zvěd Xiao Liangova otce. Shen Dongjun působí v příběhu jako postava snažící se urovnat všechny spory. Jako muž dobrého a čestného srdce, který je objektivní a zároveň se dokáže vcítit do druhých.

Snaží se Xiao Liangova otce obměkčit. To se mu také nakonec podaří. Xiao Liang a Mi Duo jsou na tom špatně. Mi Duo dokonce volá Lei Yimingovi, protože on je vždy ten, ke komu uteče s žádostí o pomoc. Nakonec mu však neřekne, co ji trápí, protože se cítí trapně. Lei Yimingovi je však jasné, že něco není v pořádku, a tak neváhá sednout na letadlo a přijet za Mi Duo. Xiao Liang pochopí, že to není jeho nepřítel, pouze snad soupeř v lásce a stanou se přáteli. Xiao Liang i Mi Duo nakonec usoudí, že není možné dále pobývat v Koreji a je třeba se vrátit domů a čelit problémům. Vrací se tedy společně všichni tři.

Gao Wen v době, kdy byl Xiao Liang a Mi Duo pryč odjela do Ameriky, protože už pochopila, že co se týče Lei Yiminga, nemá žádnou naději.

Xiao Liang se tedy vrátil a nakonec se dokázal dohodnout s otcem na navrácení své pozice ve vedení Tesira.

V tuto dobu propustili rovněž Zilianga z vězení. Liu Siyuan na něj oddaně čekala. Ziliang pochopil, že je to žena jeho života. Zpočátku byl odhodlán změnit svůj postoj k Xiao Liangovi a stát se lepším člověkem, Xiao Liang jeho pokus však tvrdě odmítne.

Xiao Liangovi se naskytne nová obchodní spolupráce, avšak ve vedení tohoto jednání je žena, které se Xiao Liang líbí. Velmi sebevědomá a hrdá, která žije v mužském světě a má ostré lokty. Xiao Liang ji však odmítne. Ona tedy společně se svým otcem odmítne investici slíbenou Tesiru. To přivede Xiao Liangova otce ke slovní potyčce se synem. Vyčítá mu, že se kvůli nějaké Mi Duo vzdal takové šance pro firmu. Rozhněvá se natolik, že si přivodí infarkt. Je odvezen do nemocnice a Xiao Liang si vše vyčítá. Po boku mu stojí Mi Duo a utěšuje ho. S oddaností se o Xiao Liangova otce stará. Ten si ji nakonec nějakým způsobem konečně oblíbí a přijme ji. Lin Ziliang chce otci v kritické situaci darovat krev a se zděšením se dozví, že jeho otec

není jeho otec. Že on je tedy pouhý bastard. Že je pouhé nic. Jeho srdce se ještě víc zatvrdí. Navíc má strach, že přijde o své postavení a o všechno, co má. Mi Duo se také dozví o jeho původu, aniž by to on tušil. Nemá však důvod to dále rozšiřovat. Nechává si tuto informaci tedy pro sebe. Xiao Liang požádá Mi Duo o ruku a jeho otec souhlasí. Mezitím se Gao Wen vrací jako velká hvězda z Ameriky, z Hollywoodu.

Vypadá to, že všechno spěje ke šťastnému konci, jenže v tom se probouzí Ye Qi z komatu a Mi Duo začíná stará noční můra, přízrak minulosti, který ji neustále pronásleduje. Ye Qi však ztratila paměť a pamatuje si pouze období před pěti lety, kdy ještě byla Xiao Liangovou přítelkyní. Mi Duo tedy musí hrát se Xiao Liangem hru na sekretářku, aby psychicky neublížili Ye Qi a nezastavili nějakým způsobem navracení její paměti přirozenou cestou. Mi Duo se stává na okamžik přítelkyní Ye Qi a podstupuje velké oběti vůči Ye Qi. Musí tolerovat mnohé, co se jí nelíbí. V tuto chvíli se stává z nevinné Mi Duo postupně žena, která miluje a je ochotna jít přes mrtvoly. Lin Ziliang chce Mi Duo hrozit tím, co o ní ví, ona mu na oplátku prozradí, co ví ona o něm. Od té chvíle jsou tedy spíše na jednotné frontě. Lin Ziliang ji navádí ke spolupráci ve prospěch obou. Mi Duo příliš nechce, ale na druhou stranu je opravdu ochotna udělat kroky, které nekorespondují s neviností. Pokusí se na radu Zilianga zavolat muže Ye Qi, aby si ji odvezl, netuší však, jak je zlý a jak moc Ye Qi nenávidí.

Ye Qi se brzy vzpomínky vybaví, ale ona nedá nic najevo a hraje svoji hru. Pokouší se získat Xiao Lianga různým způsobem.

Mi Duo už vztah Xiao Lianga k Ye Qi nehodlá tolerovat. Ať je Ye Qi nemocná nebo ne, nemůže se jí tolik vycházet vstříc. Xiao Liang se taky musí zajímat o ni a o jejich svatbu a ne jen o Ye Qi. Prožívají částečnou krizi. Mi Duo navíc čelí problému se svými rodiči. Ti totiž netuší, co se v životě jejich dcery odehrálo za změny. Neměla odvahu jim nic od své autonehody říct. A tak žili v domnění, že je to pořád jejich boubelka Mi Meili. Přijedou ji navštívit na základě akce Liu Siyuan, která se stále snaží napomoci Ziliangovi v jeho plánech a intrikách. Lei Yimingovi se však podaří je vyzvednout dříve než jí a snaží se vzniklou situaci nějak vyřešit. Přivádí je k sobě domů. Tam se objevuje nejprve Xiao Liang, poté se objeví i Mi Duo, kterou vlastní rodiče nepoznají. Mi Duo a Lei Yiming sehrají bolestnou hru. Xiao Liang se nic nedozví a rodiče nejprve také ne. Mi Duo jim však všechno poté prozradí. Rodiče se zlobí, ale nakonec jí odpustí, ale nutí ji k tomu, aby Xiao Liangovi řekla konečně pravdu. Mi Duo se však stále nemůže odhodlat. A když už se odhodlá, vždy jí v tom něco zabrání. Xiao Liangův otec už je také netrpělivý a nechápe, proč ještě neviděl rodiče Mi Duo. Maminka Mi Duo se jednoho dne za ní vydá do práce a dostane se až do Xiao Liangovy kanceláře, kde se setká s jeho otcem. Prozradí se a Xiao Liangův otec se pak dozví o tom velkém tajemství Mi Duo. Mi Duo se přizná, protože už nemůže nic jiného dělat. Xiao Liangův otec jí tedy řekne, že vidí, že navštívila jej a hledala u něj radu jako u starší generace. A tak nebude nic říkat Xiao Liangovi ani nikomu jinému. Mi Duo však bude muset opustit Šanghaj i jeho syna navždy tak, jako Ye Qi, aby na ni Xiao Liang mohl zapomenout. Mi Duo tedy má pocit, že tentokrát už opravdu nemá na výběr. Opouští Xiao Lianga. Ten je však ve strašlivém stavu. Jeho otec ho vidí a nemůže to strpět. Rozhodne se, že raději nechá Mi Duo tajit navždy její tajemství a skrývat jej tak, jak jen to bude možné, aby nezranila jeho syna. Mi Duo se tedy vrací.

Ještě před svatbou se Ye Qi pokusí zvrátit osud ve svůj prospěch položeným činem – unese Mi Duo a nechá ji zavřenou v budově určené k demolicí. Napůl blouznící Mi Duo se dovolá prvním číslem, které vždy vytočí, když potřebuje pomoc – Lei Yimingovi. Ten ji vyrazí hledat. Najde ji a odveze do nemocnice. Xiao Liang se cítí provinile, že nebyl schopen Mi Duo pomoci on a slíbí jí, že příště to bude on.

Konečně přichází den svatby. Mi Duo zbývá jen málo ke štěstí. Ye Qi má však zlověstný závěrečný plán svatbu překazit navždy. Má zakázaný vstup na svatbu, avšak Lin Ziliang neodolá pokušení a vpustí ji dovnitř. Ye Qi připraví k veřejné prezentaci všechny údaje o minulosti Mi Meili. Všichni vidí její fotku z minulosti. Všichni se dozví, že podstoupila plastickou operaci. Nikdo však netuší, proč ji musela podstoupit. Každopádně to vyvolá obrovský poprask a zdraví Xiao Liangova otce, podlomené, se úplně zhroutí. Xiao Liang nemůže Mi Duo ani vidět. Není nikdo, koho by nenáviděl víc a ke komu by cítil větší odpor. Mi Duo se ho snaží uchlácholit ale on ji odmítne tak tvrdým způsobem, že není naděje, že by se jeho city mohly někdy navrátit. Pro něj byla Mi Duo někdo úplně jiný. On miloval Mi Duo, ta však tímto dnem zemřela.

Na pozadí bojuje o život jeho otec. Xiao Liang nemůže navíc odpustit Mi Duo, že zavinila tuto situaci. Oba synové jsou u jeho lože. On promlouvá ke Xiao Liangovi a prozrazuje mu, že všechno věděl, že má Mi Duo odpustit. Ziliang pak s otcem hovoří sám a říká mu, že není jeho syn. Otec na to odpovídá, že to všechno také věděl, že jej však miluje stejně. Ziliangovi se dostává jisté utěšení a otec umírá.

Ziliang začne nenávidět všechny ty, co způsobili smrt jeho otce. Nejprve skoncuje s Ye Qi tak, že ji vydá policii a poté je odhodlán převzít Xiao Liangovu pozici ve firmě. Xiao Liang však nemá žádný zájem o nějakou firmu. Přišel o všechno. Pobývá doma a o firmu se nestará. Mi Duo se pokouší naposled o jeho odpuštění. On se však na ni nemůže ani podívat.

A tak přijde Lei Yiming. Navrhne Mi Duo, že spolu odjedou pryč, daleko od Šanghaje, města smutku. Mi Duo však neodjíždí s ním. Sama se navrací na nějakou dobu k rodičům. Lei Yiming však ví, kde je a začíná pracovat v jejich rodném městě v místní malé nemocnici. Dokonce se staví za jejími rodiči, se kterými má velmi dobrý vztah, téměř jako syn. Nakonec se potkávají s Mi Duo ve své oblíbené restauraci. Chodí spolu na vycházky, Mi Duo má terapii, kterou potřebovala. Lei Yiming vidí, že přece jen má v jejím srdci nějaké místo.

Jednoho dne se stane Lei Yiming obětí autonehody. Jeho situace je vážná. Není jisté, zda to přežije. A Mi Duo pochopí, co pro ni znamená. Slíbí mu, když ještě není při vědomí, že pokud se probudí, je ochotná udělat vše. A on se probudí do světa, o kterém snil. Mi Duo se stane jeho.

Lei Yiming přiměje Mi Duo, aby se navrátila do Šanghaje, kde je třeba čelit problémům a ne se jim vyhýbat u rodičů. Mi Duo se musí nakonec po chvíli zdráhání postavit realitě. Navrací se zpět do firmy v kritické situaci, kdy hrozí Xiao Liangovi, že o firmu přijde díky intrikám Lin Zilianga. Mi Duo však na poslední chvíli všem prozradí, že Lin Ziliang není pokrevní syn vlastníka firmy, otce Xiao Lianga. Xiao Liang získává firmu zpět. Navíc se podílí na novém designu, který by mohl přinést firmě profit. Nakonec se však rozhodne odejít, protože se jí nelíbí, jak se k ní chová Xiao Liang. Xiao Liang si naopak uvědomuje, že má o Mi Duo zájem.

Lei Yiming požádá Mi Duo o ruku, ale v den jejich svatby se rozhodne odejít. Je totiž ochoten obětovat svou lásku, jen aby Mi Duo byla šťastná. Ona však již o Xiao Lianga ztratila zájem, protože s ní zacházel jako s nejsprostší věcí a tak velkou lásku dokázal v sekundě změnit v hlubokou nenávisť. Ona se neprovinila ničím tak strašným, aby se k ní takto choval.

V pozadí se postupně také odehrával vývoj vztahu mezi Shen Dongjunem a Gao Wen. Zpočátku si nepadli úplně do oka. Shen Dongjun v ní viděl jen vrtošivou hvězdičku. Poté ji však potkal, když byla opilá a vylívala si své srdce. Poznal, že se pod krásným povrchem skrývá ještě něco krásnějšího. Postupně ji poznával víc a víc až se do ní zamiloval a nakonec se vyjádřil. Gao Wen se rozhodla dát mu šanci.

Mi Duo opustila Šanghaj a odjela do Evropy. Po nějaké době se navrátila. Setkává se s Lei Yimingem, v charakteristickém prostředí jeho povětrnosti v otázce žen – v nočním klubu. Mi Duo se snaží zjistit, zda k ní stále chová stejné city. Lei Yiming jí nějakou dobu trápí. Tvrdí, že se zamiloval do jedné dívky, v nočním klubu. Že mu Mi Duo musí poradit, jak to s ní udělat. Je vidět, že Mi Duo se to příliš nelíbí. Nakonec však Lei Yiming přisvědčí, že miluje jenom ji a že neexistuje nikdo, kdo by to mohl změnit. Mi Duo je velmi šťastná, protože ho miluje taky a tímto příběh končí.

Příloha č. 2 Hlavní postavy a jejich podrobnější charakteristika

- 米朵

Mi Duo je zpočátku dívka, která ač nemá valné důvody, má zdravé sebevědomí a nikdy neztrácí naději. Poté se stává křehkou dívkou, která působí jako nepopsaný list papíru. Je nevinná, nezkušená, naivní. Postupně však dospívá a zjišťuje mnohé věci. Stíhána svým tajemstvím se mění z ustrašené dívky na lvici, která je ochotná se bránit zuby nehty. Mi Duo se neustále snaží jít za svými sny a věří v jejich realizaci. Nikdy se jich nevzdává. Poměrně často však zraňuje své okolí, aniž by chtěla. Právě na základě svých obav prozradit své tajemství a ztratit tak navždy přízeň své lásky.

Je to běžná dívka z lidu.

motivace: dosažení svých snů

- 雷奕明

Lei Yiming je nenapravitelný lamač dívčích srdcí. Je vtipný, i když je to doktor a jeho postavení by to mohlo vylučovat. Je to šarmantní švihák. Chodívá často do baru, kde se seznamuje s ženami, které pak velmi rychle pouští k vodě. Mnohdy si je ani nepamatuje a nepamatuje si také jejich jména. To se však změní, jakmile zjistí, že je zamilovaný do Mi Duo. Je obětavý a nesobecký. U žen si získává takové oblíbenosti proto, že jim rozumí. Porozumění ženám s sebou nese i jeho povolání – ženský lékař. Přichází s ženami neustále do styku. Nechce jim lámat srdce. Vždy je však upřímný a nedokáže jim lhát o svých citech. Nedokáže nic předstírat. Nebojí se vzdát své lásky pro štěstí milované osoby. Trpí velmi dlouhou dobu a přece nikdy Mi Duo neopustí, ani když je se Xiao Liangem. Zpočátku dělá Mi Duo učitele v lásce, vždy jí radí, co má dělat. Když si uvědomí, že je do ní zamilovaný, pokračuje v roli učitele, ale snaží se udělat vše, co je v jeho silách, aby jeho rady zároveň hrály více v jeho prospěch než ve prospěch Xiao Lianga.

motivace: láska k Mi Duo

- 刘思源

Liu Siyuan je žena, která také přišla do Šanghaje, aby se stala někým. Toužila po spokojenosti a po dostatku. Nechtěla už živořit. Nechtěla se stydět za svého přítele, který ji ani není schopen uživit. Je ambiciózní a soutěživá. Neměla to v životě lehké a nebojí se tak přistoupit i k opatřením, která se nemusí vyloženě shodovat s morálkou. Snaží se najít své štěstí, ale upadá spíše hlouběji a hlouběji do špíny. Není však v jádru zlá. Nechává se jen zmanipulovat. Ke konci se však zase stává dobrým člověkem, přestává být pomocnicí Zilianga a zůstává jen jeho milenkou. Čeká s ním dítě a přeje si jedině, aby už nechal všech svých zlých plánů a byl s ní a novou rodinou. Nakonec se mu ho podaří změnit tím, že mu věnuje lásku, kterou mu nikdo nedal.

Liu Siyuan se vždy v některé chvíli zachová správně a pak se najednou zase nechává strhnout. Ke konci však konečně dojde nápravy.

motivace: seberealizace, nalezení vlastního štěstí

- 高雯

Gao Wen je velká hvězda, která má dostatečné sebevědomí z jejího postavení plynoucí. Mnohdy vypadá jako princezna zvyklá na největší komfort a schopná vyvolat scénu kvůli tomu, že nemá nachystaný vhodný oděv. Je hrdá. I v období úpadku své slávy na této královské hrdosti neztrácí a je statečná natolik, aby nesla hlavu zpřímá. Vždy se postaví za své přátele a je pro ně ochotná udělat cokoliv. Tvrdošijně si jde za svým a často dosáhne toho, co chce. Nenávidí jedině, když ji lidé, kterým důvěřovala, zradí.

Gao Wen je herečka a modelka, profesionálka ve svém oboru. Vždy se obléká módně. Vždy chodí v podpatkách. Váží si svých fanoušků. Velmi ráda se obklopuje krásnými a honosnými věcmi. Brzy však zjišťuje, že je ve svém paláci velmi osamělá.

I když je vleká celebrita a dobře si to o sobě uvědomuje, sláva ji nezaslepila a neudělala z ní špatného člověka. Gao Wen si dobře pamatuje své začátky, které byly těžké. Začínala od nuly. Byla nikdo. Přijela do Šanghaje, aby našla uplatnění jako modelka. To se jí nakonec podařilo.

motivace: ochota bránit své přátele a milované a udělat pro ně vše

- 林子良

Lin Ziliang má komplex, který jej dělá zlým člověkem. Cítí křivdu a stále se v něm rodí zášť. Není schopen se vyrovnat se svým druhořadým postavením a má pocit, že neustále musí s bratrem soupeřit. Jeho intriky se podobají starým bojovým strategiím či hraní šachů. Vždy poukazuje na to, jak dokáže hýbat s figurkami a jak tomu, co dělá, rozumí. Je v tom sice zdatný, ale nakonec doplatí na své chyby. Napraví se, ale jen na chvíli. Poté se vrátí stará zášť. Nakonec jej však přivede Liu Siyuan, kterou miluje, na dobrou cestu.

motivace: být lepší a porazit staršího bratra, zvítězit

- 萧亮

Xiao Liang je krasavec, který vypadá, že má dokonalý život. Nedokáže se však vyrovnat s tím, že jej v dětství opustila matka. S tímto přízrakem neustále bojuje. Je poctivý a má dobré srdce. Je zvyklý na komfort, avšak je ochoten se ho pro ženu vzdát. Dokonce vzdoruje i nejvyšší autoritě – svému otci. Mnohdy svého chování k otci lituje. Mi Duo v něm znovu probudí hravou stránku a život. Stane se z něj mladík. Ne vážný a přísný ředitel firmy. Je velmi úspěšný a schopný ve své funkci, nebojí se riskovat a je ochoten udělat pro firmu téměř vše, protože je to něco, co pro jeho otce mnoho znamená.

motivace: synovská poslušnost a podřízenost

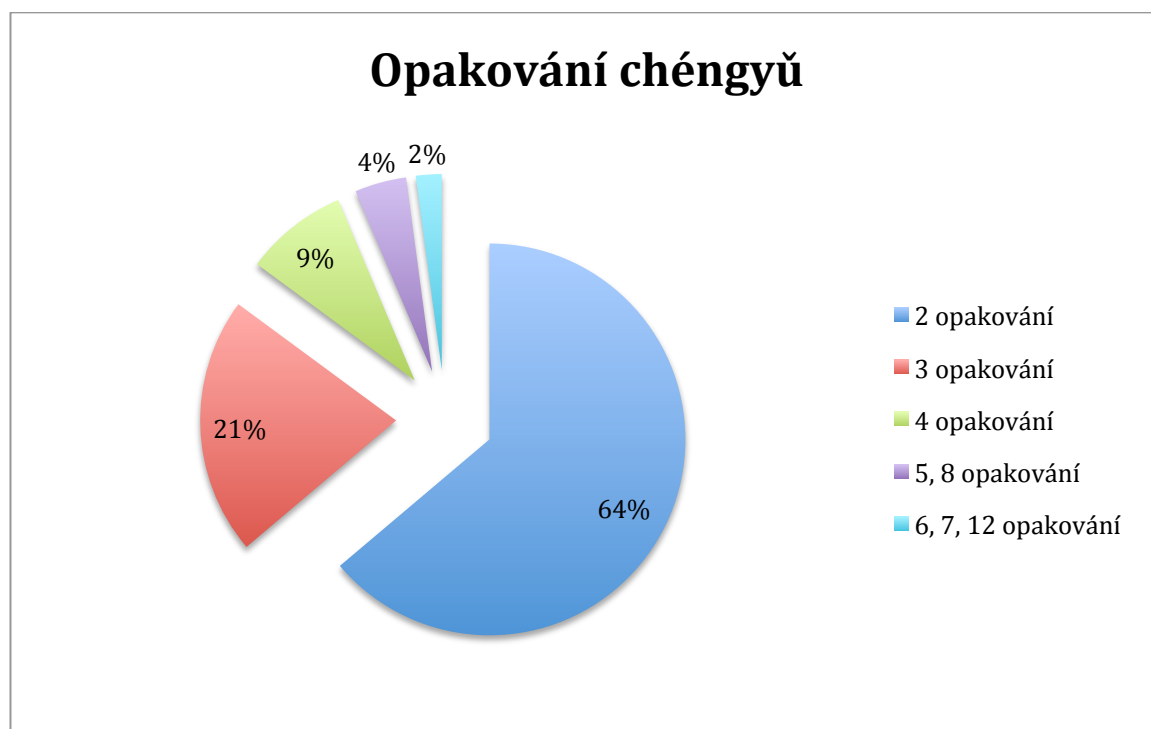
- 董事长 (takto je nazýván otec Xiao Lianga, jako „majitel společnosti“ –
dǒngshìzhǎng)

Otec Xiao Lianga působí v celém seriálu jako moudrá autorita, představující člověka starší generace, který už věci lépe zná a lépe jim rozumí. Ukáže se však, že i on se často mýlí. Snaží se vše držet ve svých rukou, pro dobro svých synů, avšak mnohdy se to vymkne kontrole. Ze svých starých chyb se však dokázal poučit a chce tato zjištění předat i svým synům

motivace: rodičovská láska, přesvědčení o vlastní pravdě

Příloha č. 3 Graf opakování chéngyů v procentech

Graf ukazuje, že 64% chéngyǔ se opakovalo pouze dvakrát. 21% chéngyǔ poté zaujímá tři opakování. Pouhá 2% chéngyǔ se opakovala šestkrát, sedmkrát a dvanáctkrát.

Příloha č. 4 – 34 chéngyǔ souvisejících s intrikováním

PINYIN	ZNAKY	PŘEKLAD DO ČEŠTINY
bīng lái jiāng dǎng , shuǐ lái tǔ yǎn	兵来将挡，水来土掩	dle konkrétní situace protějška vykonat odpovídající protiopatření/ protikroky
chéng rén zhī wēi	乘人之危	využít oslabení člověka a zaútočit
chéng xū ér rù	乘虚而入	využít protivníkovy slabého místa a udělat výpad
chī lǐ pá wài	吃里扒外	čerpat výhod u jednoho člověka, ale zároveň poklonkovat druhému
chù xīn jī lǜ	处心积虑	mít to dlouho rozmyšleno, mít to již dlouho v plánu (negativní nádech)

dà nán bú sǐ	大难不死	mít štěstí a vyváznout z nebezpečí
fáng huàn (yú) wèi rán	防患 (于) 未然	udělat preventivní opatření
fēi é pū huǒ	飞蛾扑火	sám vyhledávat vlastní zkázkou
fēng chuī cǎo dòng	风吹草动	[vítr jen trochu zafouká a tráva se začne třást] --> zvrát, nečekaná událost
gōu xīn dòu jiǎo	勾心斗角	intrikovat (proti sobě navzájem)
guǎi wān mò jiǎo	拐弯抹角	neříkat věci přímo
jī guān suàn jìn	机关算尽	velmi pečlivě a chytře naplánováno
jiǎo tà liǎng zhī chuán	脚踏两只船	být mezi dvěma a z obou stran se snažit vytěžit zisk
jū gōng jìn cuì	鞠躬尽瘁	oddaně vykonávat něco (pro někoho)
jū xīn pǒ cè	居心叵测	proti někomu intrikovat, mít špatné záměry s někým
luò jǐng xià shí	落井下石	využít oslabení člověka a zaútočit na něj (dosl. vidět, že člověk padá do studny, nepomoci mu a ještě mu tam hodit kamení)
míng qiāng yì duǒ , àn jiàn nán fáng	明枪易躲, 暗箭难防	veřejně na někoho zaútočit a skrytě jej poškozovat; otevřený a zároveň skrytý útok; před otevřeným útokem je jednoduché utéct, proti skrytému útoku je těžké se bránit
qí féng duì shǒu	棋逢对手	být si rovnocennými

		protivníky
qiān lǐ zhī dī , kuì yú yǐ xué	千里之堤，溃于蚁穴	k velké katastrofě se obvykle postupně dospěje skrze nepatrné skryté nebezpečí
qiǎo yán líng sè	巧言令色	získat si něčí přízeň na základě lichotek
rěn rǔ fù zhòng	忍辱负重	zkousnout ponížení a vzít na sebe celou zodpovědnost
shān fēng diǎn huǒ	煽风点火	vyprovokovat druhého ke špatné věci, podněcovat problémy
shì bú liǎng lì	势不两立	dva nepřátelé spolu nemohou koexistovat/ spor nemůže být vyřešen kompromisem
shuǐ luò shí chū	水落石出	pravda vyplavala na povrch, vše se vyjasnilo
táng yī pào dàn	糖衣炮弹	dosl. náboje v cukrovém obalu--> korumpovat lidi, zatáhnout je do špíny
tiǎo bō lí jiàn	挑拨离间	provokovat hádky, vyvolávat mezi sebou spory
wú lǐ qǔ nào	无理取闹	bezdůvodně se hádat, záměrně vyhledávat problémy
xiǎo bù rěn zé luàn dà móu	小不忍则乱大谋	pokud člověk nebude u malých záležitostí trpělivý, může to pokazit velkou věc
yào wǔ yáng wēi	耀武扬威	chlubit se svou mocí
yǐ bù biàn yīng wàn biàn	以不变应万变	s klidem řešit takovou záležitost, která je komplikovaná a každou chvíli se může změnit
yīn móu guǐ jì	阴谋诡计	tajně osnovat zrádné plány

zhū sī mǎ jì	蛛丝马迹	nitky pavouka a stopy koně - > hledat nitky , hledat stopy
zì zuò zì shòu	自作自受	sám způsobit chybu, sám čelit následkům
zuò zéi xīn xū	做贼心虚	udělit špatnou věc a bát se, že na to ostatní přijdou - pocit nervozity

Příloha č. 5 33 chéngyǔ souvisejících s city od lásky, přes smutek až po nenávisť

PINYIN	ZNAKY	PŘEKLAD DO ČEŠTINY
bái tóu dào lǎo	白头到老	milovat se až do stáří (ve svazku manželském)
bù cí ér bié	不辞而别	odejít bez rozloučení
bú gòng dài tiān	不共戴天	nechtít žít pod jedním sluncem (s kým) - velmi nenávidět (koho)
chóu méi kǔ liǎn	愁眉苦脸	být nešťastný či rozzlobený
dà fā léi tíng	大发雷霆	velmi se zlobit, burácet (na někoho)
dǎ qíng mà qiào	打情骂俏	co se škádlívá...
duō chóu shàn gǎn	都愁善感	být slabá povaha - propadat snadno sentimentu či obavám a smutku
ēn jiāng chóu bào	恩将仇报	Oplácet laskavost nenávisť, nepřátelstvím
gān cháng cùn duàn	肝肠寸断	cítit nesmírný zármutek
gǎn tóng shēn shòu	感同身受	být být někomu vděčný/ sympatizovat s někým, rozumět emocím (koho)
hǎo sè zhī tú	好色之徒	proutník, milovník žen

huàn nàn yǔ gòng	患难与共	společně čelit strastem a katastrofám
jià jī suí jī , (jià gǒu suí gǒu)	嫁鸡随鸡, (嫁狗随狗)	žena má následovat svého manžela celý život, ať už je dobrý nebo špatný
kǒu shì xīn fēi	口是心非	ústa říkají jedno a srdce říká něco jiného
mén dāng hù duì	门当户对	mít partnera stejného sociálního postavení, ze stejné vrstvy
qī qíng liù yù	七情六欲	sedm citů a šest tužeb --> všechny emoce a tužby člověka
qiān dāo wàn guǎ	千刀万剐	odřezávat maso od kostí - smrt tisíce řezů (jeden z trestů smrti)-->velmi trpět
qiān sī wàn lǚ	千丝万缕	komplikovaný emocionální stav; velmi komplikovaný vztah dvou lidí
qiǎng yán huān xiào	强颜欢笑	nuceně předstírat radost
quán xīn quán yì	全心全意	vložit do toho celé své srdce
rěn qì tūn shēng	忍气吞声	zadržet zuby a překonat hněv/ spolknout hněvivá slova a neodvážít se vystoupit proti (komu)
rén zhì yì jìn	仁至义尽	udělat vše ve svých silách pro (koho)
ruò jí ruò lí	若即若离	vztah mezi dvěma lidmi není ani příliš dobrý ani špatný, nechává lidi v nejistotách
shàn bà gān xiū	善罢甘休	ukončit hádky a soupeření

shén hún diān dǎo	神魂颠倒	nadchnout se pro něco/někoho a být myslí nepřítomen/pozbýt vlastního normálního stavu
shēng sǐ lí bié	生死离别	jen stěží odcházet/od někoho se odloučit; navždy se odloučit/odejít
tǐ wú wán fū	体无完肤	každý kousek těla je zraněný
tòng bú yù shēng	痛不欲生	tak nešťastný, že nechce dále žít
xǐ nù āi lè	喜怒哀乐	pociťovat všechny možné emoce, mít smíšené city
xǐ xīn yàn jiù	喜新厌旧	mít rád nové a zavrhovat staré -> být nestálý v lásce
xīn shén bù níng	心神不宁	nestabilní stav mysli
yī dāo liǎng duàn	一刀两断	silou rozseknout na dva kusy --> zcela rozvázat styky
zhēng fēng chī cù	争风吃醋	soupeřit spolu ze vzájemné závidi či ze snahy získat si (čí) přízeň

Příloha č. 6 Chéngyǔ Yē Qī

PINYIN	ZNAKY	PŘEKLAD DO ČEŠTINY
bái tóu dào lǎo	白头到老	milovat se až do stáří (ve svazku manželském)
chī lǐ pá wài	吃里扒外	čerpat výhod u jednoho člověka, ale zároveň poklonkovat druhému

chù xīn jī lǜ	处心积虑	mít to dlouho rozmyšleno, mít to již dlouho v plánu (negativní nádech)
dé cùn jìn chǐ	得寸进尺	dostat jedno a chtít ještě o jedno navíc--> být nenasytný
guā mù xiāng kàn	刮目相看	dívat se na (koho, co) v novém světle
guǎi wān mò jiǎo	拐弯抹角	neříkat věci přímo
luàn qī bā zāo	乱七八糟	být neuspořádaný, chaotický
shēn bài míng liè	身败名裂	člověk, který udělal špatnou věc a ztratil jméno a postavení
suǒ zuò suǒ wéi	所作所为	všechny učiněné skutky
tòng bú yù shēng	痛不欲生	tak nešťastný, že nechce dále žít
wú lǐ qǔ nào	无理取闹	bezdůvodně se hádat, záměrně vyhledávat problémy
yī mó yī yàng	一模一样	úplně stejný, totožný
yī wú suǒ yǒu	一无所有	nemít zhola nic
yī wú suǒ zhī	一无所知	nevědět vůbec nic
yú sǐ wǎng pò	鱼死网破	chycená ryba bojovala o život až zemřela, ale protrhla i síť-- > ztráta na obou soupeřících stranách je katastrofální; zemřít a zavinit u toho i zkázu jiného
zhēn xiàng dà bái	真相大白	skutečná situace věci se kompletně vyjasnila
zì zhī zhī míng	自知之明	znát dobře sám sebe

Příloha č. 7 Chéngyǔ Lin Zilianga

PINYIN	ZNAKY	PŘEKLAD DO ČEŠTINY
bàn tú ér fèi	半途而废	v polovině cesty ustat, nevydržet do konce
bì gōng bì jìng	毕恭毕敬	s velkým respektem
cè yǐn zhī xīn	恻隐之心	mít s někým soucit
chóu méi kǔ liǎn	愁眉苦脸	být nešťastný či rozzlobený
dà fā léi tíng	大发雷霆	velmi se zlobit, burácet (na někoho)
dǎ qíng mà qiào	打情骂俏	co se škádlívá...
dāng wù zhī jí	当务之急	neodkladná věc, urgentní věc, která se musí nyní udělat
fèi jìn xīn jī	费尽心机	zkusit vše, co je možné, udělat vše pro (co)
gǎn tóng shēn shòu	感同身受	být někomu vděčný/ sympatizovat s někým, rozumět emocím (koho)
guāng míng zhèng dà	光明正大	mít upřímné srdce, mluvit a činit čestně a být nesobecký
hé lè ér bú wéi	何乐（而）不为	proč by (kdo) nebyl ochotný to udělat/ proč by ne? -> být velmi ochoten něco udělat
hú jiǎo mán chán	胡搅蛮缠	dle libosti rozdávat rozkazy
hú lí wěi bā	狐狸尾巴	špatný člověk se ukáže v pravém světle a vyjdou na jevo jeho skutky
hú shuō bā dào	胡说八道	říkat nesmysly, mlít páte přes deváté

huàn dé huàn shī	患得患失	když to ještě nemá, bojí se, že toho nedosáhne, když už to má, bojí se, že o to přijde; být velmi opatrný v otázkách svých zisků a ztrát
jiāng shān yì gǎi , běn xìng nán yí	江山易改, 本性难移	je jednoduché pohnout horami a řekami, lidský charakter je však nezměnitelný
jū xīn pǒ cè	居心叵测	proti někomu intrikovat, mít špatné záměry s někým
qí xīn xié lì	齐心协力	smýšlet stejně a společně se snažit (něčeho dosáhnout)
qiān fāng bǎi jì	千方百计	snažit se ze všech sil najít nějaký způsob, řešení
qiān sī wàn lǚ	千丝万缕	komplikovaný emocionální stav; velmi komplikovaný vztah dvou lidí
qiān zhēn wàn què	千真万确	situace je opravdu skutečná, nemůže být pochyb
quán xīn quán yì	全心全意	vložit do toho celé své srdce
rěn rǔ fù zhòng	忍辱负重	zkousnout ponížení a vzít na sebe celou zodpovědnost
shēn bài míng liè	身败名裂	člověk, který udělal špatnou věc a ztratil jméno a postavení
shī zhī jiāo bì	失之交臂	mít příhodné podmínky, avšak tváří v tvář přejít tuto příležitost

sǐ wú duì zhèng	死无对证	člověk náhle zemřel a již neexistuje způsob jak danou věc (něj se týkající) ověřit; není možné daný fakt objasnit
tòng bú yù shēng	痛不欲生	tak nešťastný, že nechce dále žít
wú yuán wú gù	无缘无故	nemít žádný důvod
xiǎo bù rěn zé luàn dà móu	小不忍则乱大谋	pokud člověk nebude u malých záležitostí trpělivý, může to pokazit velkou věc
yào wǔ yáng wēi	耀武扬威	chlubit se svou mocí
yī gān èr jìng	一干二净	zcela, dočista
yī jiàn shuāng diāo	一箭双雕	být velmi schopný (udělat něco způsobem : "dvě mouchy jednou ranou")
yī wú suǒ yǒu	一无所有	nemít zhora nic
yú sǐ wǎng pò	鱼死网破	chycená ryba bojovala o život až zemřela, ale protrhla i síť--> ztráta na obou soupeřících stranách je katastrofální; zemřít a zavinit u toho i zkázu jiného
zhū sī mǎ jì	蛛丝马迹	nitky pavouka a stopy koně -> hledat nitky , hledat stopy
zì zuò zì shòu	自作自受	sám způsobit chybu, sám čelit následkům
zuò zéi xīn xū	做贼心虚	udělat špatnou věc a bát se, že na to ostatní přijdou - pocit nervozity

Příloha č. 8 Vyřazené výrazy

Poměrně velké množství zaznamenaných výrazů (celkem 112) jsme po konečném vyhodnocení museli vyřadit. Jednalo se o struktury, které výrazně připomínaly chéngyů či bylo sporné, zda se jedná o chéngyů či jinou kategorii idiomatických výrazů. Nyní uvedeme příklady vyřazených výrazů a zařadíme je do kategorií.

Kategorie vyřazených výrazů:

- **Názvy hudebních skladeb**

Zajímavou kategorií představují názvy hudebních skladeb. V našem případě se jedná pouze o názvy skladeb, je možné uvažovat však i o celém textu skladeb. Tyto texty mají moc popularizovat určitá slovní spojení či dokonce celé věty. O textu hudební skladby bychom tak mohli uvažovat jako o části moderní literatury. Některé texty písní jsou natolik populární, že se jejich části citují, podobně jako se tomu děje u literatury. Tento typ textu by tedy dost dobře mohl být novodobým zdrojem pro vznik nových chéngyů. Z tohoto hlediska je tato kategorie pozoruhodná. Mezi chéngyů tyto moderní výrazy zařadit nemůžeme, přesto se chéngyů v mnohém podobají.

Nalezli jsme tyto příklady:

- 好聚好散

- rozejít se v dobrém (dosl. v dobrém se vzít, v dobrém se rozejít).

Hǎo jù hǎo sàn je skladba ztvárněná čínským zpěvákem Zheng Yuanem 郑源 z roku 2006.¹³⁹ Výraz je mimo titul samotný obsažen v refrénu: “Pokud už to mezi námi bude příliš složité, rozhodni se pro rozchod v dobrém.”¹⁴⁰

- 烈焰红唇 *Lièyàn hóng chún*

Píseň z r. 1987 interpretována hongkongskou zpěvačkou Mei Yanfang¹⁴¹

红唇烈焰极待抚慰¹⁴² rudé rty, zuřivé plameny, potřeba utěšení ...

---

¹³⁹ *Hǎo jù hǎo sàn* 好聚好散. In: Baidu baike [online] [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: <http://baike.baidu.com/subview/1758540/9049164.htm>

¹⁴⁰如果我们真的相爱已经太难，你要选择好聚好散。

Zhèngyuán -hǎo jù hǎo sàn. 郑源 —好聚好散. In: Youtube [online]. Uploaded on: 2009-11-20 [cit. 2016-03-27]. Dostupné z:

<https://www.youtube.com/watch?v=LrZE81zLMmU>. Kanál uživatele hu wesley.

¹⁴¹ *Lièyàn hóng chún* 烈焰红唇 In: Baidu baike [online] [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: <http://baike.baidu.com/subview/826491/11122376.htm>

— 远走他乡 *Yuǎn zǒu tāxiāng*

Skladba vydaná roku 2015, interpretována sestrami QiQi¹⁴³

又一次我从小镇出发带着最初的梦

Znovu vyřím z malé vesničky a nesu si s sebou svůj původní sen

...

我必须和故乡说再见

Musím se rozloučit se svou rodnou vsí

...

我想要学会飞翔我将要远走他乡

Chci se naučit létat, chci odejít daleko od rodné vsi.

我要自由飞翔我要远走他乡¹⁴⁴

Chci volně létat, chci odejít daleko od rodné vsi.

Přeneseně je potom v dramatu *Diamantový milenec* tento titul užíván Mi Duo, která je rozhodnuta se vzdálit od Xiao Lianga.

— 死性不改 *Sǐ xìng bù gǎi*

- zvyk je železná košile

Skladba skupiny *Twins, Boy'z* z r. 2003¹⁴⁵:

Ten, kdo je zamilovaný má spoustu překážek, zvyk je železná košile.¹⁴⁶ – je věta, ve které se objevuje titul skladby.

• Termíny

---

¹⁴² *Méi Yànfāng : Lièyàn hóng chún* 梅艳芳 : 烈焰红唇. In: Mojim [online] [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: <https://mojom.com/cny100096x29x7.htm>

¹⁴³ *Yuǎn zǒu tāxiāng* 远走他乡. In: Baidu baike [online] [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: <http://baike.baidu.com/item/%E8%BF%9C%E8%B5%B0%E4%BB%96%E4%B9%A1>

¹⁴⁴ *Yuǎn zǒu tāxiāng* 远走他乡. In: Tengxun shipin (Tencent) [online]. © 1998 - 2016 [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: <http://v.qq.com/page/t/8/7/t00158o9f87.html>

¹⁴⁵ 谁恋爱就多障碍, *死性我不想改* – nechci změnit tento špatný zvyk

Sǐ xìng bù gǎi 死性不改. In: Baidu baike [online] [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: <http://baike.baidu.com/subview/66274/15194235.htm>

¹⁴⁶ “*Sǐ xìng bù gǎi*” 《死性不改》. *Twins&Boy'z*. In: Kuwo [online] [cit. 2016-03-27] Dostupné z: <http://www.kuwo.cn/yinyue/3443724/>

— 大男子主义 *Dà nánzǐ zhǔyì*

mužský šovinismus

— 无业游民 *Wú yè yóumín*

nepracující (a nestudující) člověk

— 审美疲劳 *Shěnměi pí láo*

být unaven estetickým objektem, jehož krásu jsme dříve obdivovali

— 艳照门 *Yànzhào mén*

foto-skandál

• Podobná struktura či užití

Takovýchto výrazů, které nám strukturálně připomínaly 4-slabičná chéngyǔ jsme našli mnoho. Na základě skutečnosti, že nejsme rodilými mluvčími, mohli jsme rozhodnout o jejich jazykové příslušnosti pouze až za pomoci slovníkové příručky. Mezi takovéto výrazy například patří:

— 无怨无悔 *Wú yuàn wú huǐ*

Tato struktura nám obecně připomíná jeden z typů struktur chéngyǔ, konkrétně se však velmi podobá chéngyǔ 无缘无故 *wú yuán wú gù* či 无忧无虑 *wú yōu wú lǜ* která máme uvedena v seznamu zaznamenaných chéngyǔ (viz. příloha č. 9).

— 不离不弃, 大吵大闹 *Bù lí bù qì, dà chǎo dà nào* (nemohou se od sebe odtrhnout; povykovat)

— 重色轻友 *Zhòng sè qīng yǒu*

Tato struktura nám připomněla chéngyǔ obsahující dva protiklady stojící vedle sebe (*zhòng, qīng* – dosl. lehký, těžký → považovat za důležité a nepovažovat za příliš důležité). Výraz nese význam: všimnout si jenom svého milostného života, své lásky a zanedbávat přátelství, přátele. V *Diamantovém milenci* toto spojení vždy užije Lei Yiming jako výčitku Mi Duo, která je vůči všemu jinému než Xiao Liangovi lhostejná.

• Variace

— 死情复燃, 旧情复燃, 复燃旧情 *sǐ qíng fùrán, jiù qíng fùrán, fùrán jiù qíng*: tyto podoby se nápadně podobají *chéngyǔ*, které bylo v našem textu také zaznamenáno, a to 死灰复燃 *Sǐ huī fùrán* (vstát z popela). U první variace vidíme, že je popel nahrazen znakem znamenajícím *city*. Třetí varianta už se liší mnohem více – je přehozeno pořadí slabik a navíc 死灰 nahrazeno 旧情. Aluze je jasná – jedná se vždy o znovuoživení (obsažené ve spojení znaků *furan*). V první variantě jsou to mrtvé *city*, které se znovu oživily, v druhém a třetím případě jsou to staré *city*, které se znovu oživily.

— 死而无憾 *Sǐ ér wú hàn*: poslední znak tohoto výrazu je znakem, který se liší od standardní verze. Ve slovníku jsou uvedeny tyto možné verze dokonce dvě, tato třetí variace tam však zahrnutá není. 死而无怨 *sǐ ér wú yuàn*, 死而无悔 *sǐ ér wú huǐ*. Když se však blíže na tento poslední variující znak zaměříme, již od prvního pohledu můžeme ve všech třech formách najít zřejmou souvislost – všechny obsahují prvek *srdce*. Z toho můžeme vyvodit předpoklad, že naše vyřazená variace nebude nijak výrazně narušovat původní význam *chéngyǔ*. Když se zaměříme na význam všech tří znaků, zjistíme, že jejich překlad je téměř totožný:

怨 *yuàn* stěžovat si

悔 *huǐ* litovat (čeho)

憾 *hàn* litovat (čeho)

celkový význam je poté: zemřít s tím, že nelitujeme. V našem textu je postava Mi Duo v nemocnici s Xiao Liangem. Tuto frázi použije, když říká, že kdyby věděla, jak moc ji miluje, nevadilo by jí ani zemřít.

— 瞎说八道 *xiā shuō bā dào*: je variací na *chéngyǔ* 胡说八道 *hú shuō bā dào*, ve slovníku však tato forma není kodifikována. Proto jsme se rozhodli ji vyřadit. Tato variace se však vyskytla v několika opakováních, což vypovídá o jejím častém užívání a tedy jisté míře ustálenosti.

— 沾花惹草 *zhān huā rě cǎo*: ve slovníku najdeme všechny tyto možnosti: 拈花惹草 *niān huā rě cǎo*, 惹草拈花 *rě cǎo niān huā*, 拈花摘草 *niān huā zhāi cǎo*. Rozdíl tedy spočívá ve znaku zhan. Celkový výraz nese význam: muž či chlapec, který se předvádí a škádlí opačné pohlaví (tradiční označení dívky jako *huā* - květina a chlapce jako *cǎo* - tráva). Záměna znaku *niān* (pohrávat si prsty s něčím) není v podstatě nijak důležitá. Znak *zhān* (dotknout se (čeho)). dokáže docela dobře zastoupit významem znak *niān*. Na internetových serverech zabývajících se *chéngyǔ* či například i ve slovníkové mobilní aplikaci je možné tuto podobu najít, což svědčí i o její ustálenosti a běžnosti.

— 小肚鸡肠 *xiǎo dù jī cháng*: v této variaci znak *xiǎo* nahradil znak 鼠 *shǔ*. Význam *chéngyǔ* je: být omezený, úzkoprsý, malicherný; uvážit jen malé věci, ale nezabývat se vůbec celkem.

Znak *shu* znamená krysa, myš. *Xiao* je potom slovo velmi odlišného významu: malý. Doslova můžeme přeložit: myší (krysí) břicho, kuří žaludek. Ve znění, které jsme vyloučili by se jednalo o: malé břicho, kuří žaludek.

• Jiné kategorie idiomů

Takovýchto typů jsme rovněž našli více. Patří zde převážně kategorie přísloví (*súyǔ*). Nyní několik příkladů *súyǔ*:

— 吃着碗里看着锅里 *chīzhe wǎn lǐ kànzhe guō lǐ*

Dosl. jíst z misky a dívat se do hrnce → být nenasytý

— 吃不了兜着走 *Chī bùliǎo dōuzhe zǒu*

V případě, že se vyskytne problém či vzniknou nepříznivé následky je třeba se tomu sám postavit.

— 说曹操曹操（就）到 *shuō cáocāo cáocāo (jiù) dào*

Podobá se našemu *my o vlku...* Cao Cao se může kdykoli objevit, Cao Cao zde zastupuje člověka, na kterého je třeba si dát pozor.

— 人为财死，鸟为食亡 *rén wéi cái sǐ, niǎo wéi shí wáng*

Lidé jsou v honbě za bohatstvím ochotni se vzdát vlastního života, (ptáček je ochoten zemřít, aby získal potravu).

příklad yànyǔ:

— 敬酒不吃吃罚酒 (yànyǔ) jìng jiǔ bù chī chī fá jiǔ

Neumět ocenit něčí laskavost, neznat, co co se sluší

— 顺其自然, 三天两头, 牵着鼻子走 shùn qí zì rán, sān tiān liǎng tóu, qiānzhe bízǐ zǒu

nechat přirozenému průběhu, téměř každý den → často, nechat se vodit za nos

Tyto příklady jsme uvedli jako zástupce takových výrazů, které jsme našli na internetu pod kategorií chéngyǔ. Také baidu.com je jako chéngyǔ označovala. Proto je zde uvádíme jako sporné adepty.

• Ostatní

— 如假包换 rú jiǎ bāo huàn

Jedná se o obchodní slogan – v případě, že se jedná o falešné zboží, zaručujeme vrácení. Spojení je užito ve chvíli, kdy se na sebe Mi Duo dívá do zrcadla po operaci a nevěří, že je to ona. Lei Yiming ji ujišťuje: 当然是你啊 (samozřejmě, že jsi to ty), 货真价实 (ani trochu falešná), 如假包换。I v takovémto běžném kontextu se tedy dá užít tento výraz.

— 和平共处 hépíng gòngchǔ

U tohoto spojení nás zaujalo jeho užití v běžném kontextu, které svědčí o běžnosti a zaběhnutosti výrazu. Hépíng gòngchǔ je u nás známo pod názvem *Panča šíla* – tedy dohoda o vzájemných vztazích mezi Čínou a Indií, myšlenka převzatá ze zásad buddhistických. V doslovném překladu *mírové soužití*.¹⁴⁷

V *Diamantovém milenci* se vyskytuje v tomto kontextu:

“只要我们可以和平共处, 各取所需的话, 我会绕过你的。”

“Zhǐyào wǒmen kěyǐ hépíng gòngchǔ, gè qǔ suǒ xū de huà, wǒ huì ràoguò nǐ de.”

„Stačilo by jen kdybychom spolu dokázali žít v míru, každý si bere to, co potřebuje, s takovou bych tě nechal být.“

---

¹⁴⁷ *Panča šíla*. In: Wikipedia [online]. [cit.2016-04-13]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Pan%C4%8Da_%C5%A1%C3%ADla

Příloha č. 9 Abecední seznam zaznamenaných chéngyǔ bez opakování
v dramatu *Diamantový milenec*

PINYIN	ZNAKY	PŘEKLAD DO ČEŠTINY
B		
bā bài zhī jiāo	八拜之交	stát se pokrevními bratry, vytvořit bratrství
bái rì zuò mèng	白日做梦	[dosl. snít za bílého dne] --> fantazírovat (o něčem, co se nemůže realizovat)
bái tóu dào lǎo	白头到老	milovat se až do stáří (ve svazku manželském)
bái tóu xié lǎo	白头偕老	
bàn tú ér fèi	半途而废	v polovině cesty ustát, nevydržet do konce
bàn yè sān gēng	半夜三更	viz. sān gēng bàn yè
bì gōng bì jìng	毕恭毕敬	s velkým respektem
bǐ shàng bù zú , bǐ xià yǒu yú	比上不足，比下有余	nevyrovnat se těm lepším, avšak mít navrch nad horšími - -> být průměrný
bī shàng liáng shān	逼上梁山	být donucen k rebelii; být donucen k zoufalému činu
biàn běn jiā lì	变本加厉	ještě závažnější než původně
bīng lái jiāng dǎng , shuǐ lái tǔ yǎn	兵来将挡，水来土掩	dle konkrétní situace protějška vykonat odpovídající protiopatření/ protikroky
bīng qīng yù jié	冰清玉洁	[dosl. podobat se ledu průzračností a nefritu čistotou] -->upřímný člověk ušlechtilého a čistého charakteru
bù cí ér bié	不辞而别	odejít bez rozloučení

bú dào huáng hé xīn bú sǐ	不到黄河心不死	třebaže nedojdeme cíli, nesmíme se vzdávat/ třebaže se dostaneme do situace, ve které není kudy kam, nesmíme se vzdát
bù gān bù jìng	不干不净	necivilizovaný, nemající slušnost
bú gòng dài tiān	不共戴天	nechtít žít pod jedním sluncem (s kým) - velmi nenávidět (koho)
bú wù zhèng yè	不务正业	nevykonávat plnohodnotně svou práci
bù zhé bù kòu	不折不扣	celistvý, kompletní, stoprocentní
bú zì liàng lì	不自量力	nebýt schopen správně odhadnout své síly --> přeceňovat se
C		
cè yǐn zhī xīn	恻隐之心	mít s někým soucit
chái mǐ yóu yán	柴米油盐	vše nezbytné pro život - to nejzákladnější
chéng rén zhī wēi	乘人之危	využít oslabení člověka a zaútočit
chéng xū ér rù	乘虚而入	využít protivníkovu slabého místa a udělat výpad
chī lǐ pá wài	吃里扒外	čerpat výhod u jednoho člověka, ale zároveň poklonkovat druhému
chóu méi kǔ liǎn	愁眉苦脸	být nešťastný či rozzlobený
chù xīn jī lǜ	处心积虑	mít to dlouho rozmyšleno, mít to již dlouho v plánu (negativní nádech)

cū zhì làn zào	粗制滥造	Ledabylý, nebrat ohledy na kvalitu
cùn bù bú lí	寸步不离	nepustit ani na okamžik z dohledu
D		
dà fā léi tíng	大发雷霆	velmi se zlobit, burácet (na někoho)
dà nán bú sǐ	大难不死	mít štěstí a vyvázat z nebezpečí
dǎ qíng mà qiào	打情骂俏	co se škádlivá...
dāng ěr biān fēng	当耳边风	jedním uchem dovnitř, druhým ven
dāng wù zhī jí	当务之急	neodkladná věc, urgentní věc, která se musí nyní udělat
dé cùn jìn chǐ	得寸进尺	dostat jedno a chtít ještě o jedno navíc--> být nenasytý
diào yǐ qīng xīn	掉以轻心	Nezajímat se o danou věc
dú lái dú wǎng	独来独往	Jít hrdě sám, nedružit se s ostatními lidmi
duō chóu shàn gǎn	都愁善感	být slabá povaha - propadat snadno sentimentu či obavám a smutku
E		
ēn jiāng chóu bào	恩将仇报	Oplácet laskavost nenávisť, nepřátelstvím
F		
fàng dàng bú jī	放荡不羁	mít volný pohyb, být bez jakýchkoli omezení
fáng huàn (yú) wèi rán	防患(于)未然	udělat preventivní opatření
fēi é pū huǒ	飞蛾扑火	sám vyhledávat vlastní zkázkou
fèi jìn xīn jī	费尽心机	zkusit vše, co je možné, udělat

		vše pro (co)
fěn shēn suì gǔ	粉身碎骨	Rozdrtit kosti, rozpoltit tělo a zemřít.
fēng chuī cǎo dòng	风吹草动	[vítr jen trochu zafouká a tráva se začne třást] --> zvrát, nečekaná událost
fēng mí yī shí	风靡一时	věc široce populární pouze během jednoho období
fēng píng làng jìng	风平浪静	[dosl. bez větru, bez vln] -> klidný, mírný
fù shuǐ nán shōu	覆水难收	[rozlitou vodu už je těžké vrátit zpět] --> věc už se stala a skončila, není možné ji vrátit zpět
G		
gān cháng cùn duàn	肝肠寸断	cítit nesmírný zármutek
gǎn qíng yòng shì	感情用事	na základě emocí vyřešit věc, impulzivně vyřešit věc
gǎn tóng shēn shòu	感同身受	být někomu vděčný/ sympatizovat s někým, rozumět emocím (koho)
gōu xīn dòu jiǎo	勾心斗角	intrikovat (proti sobě navzájem)
guā mù xiāng kàn	刮目相看	dívat se na (koho, co) v novém světle
guǎi wān mò jiǎo	拐弯抹角	neříkat věci přímo
guāng míng zhèng dà	光明正大	mluvit a činit čestně a být nesobecký
guāng tiān huà rì	光天化日	za bílého dne (všichni to můžou vidět)
guī gēn jié dǐ	归根结底	konec konců

gǔn guā làn shú	滚瓜烂熟	recitovat z paměti obratně a plynule
H		
hán hú qí cí	含糊其词	naschvál zamlžovat svá slova
hǎo chī lǎn zuò	好吃懒做	nasytně jíst a pít a být líný něco dělat
hǎo sè zhī tú	好色之徒	proutník, milovník žen
hé lè (ér) bú wéi	何乐 (而) 不为	proč by (kdo) nebyl ochotný to udělat/ proč by ne? -> být velmi ochoten něco udělat
hòu shēng kě wèi	后生可畏	mladý člověk může předčít staršího; mladý člověk si také zaslouží úctu
hú jiǎ hǔ wēi	狐假虎威	Využívat moci a vlivu druhého člověka k tyranizování lidí
hú jiǎo mán chán	胡搅蛮缠	dle libosti rozdávat rozkazy
hú lí wěi bā	狐狸尾巴	špatný člověk se ukáže v pravém světle a vyjdou na jevo jeho skutky
hú péng gǒu yǒu	狐朋狗友	parta "lumpů", která se dala dohromady
hú shuō bā dào	胡说八道	říkat nesmysly, mlít páté přes deváté
hú sī luàn xiǎng	胡思乱想	nerealisticky se oddávat divokým představám
huàn dé huàn shī	患得患失	když to ještě nemá, bojí se, že toho nedosáhne, když už to má, bojí se, že o to přijde; být velmi opatrný v otázkách svých zisků a ztrát
huàn nàn yǔ gòng	患难与共	společně čelit strastem a katastrofám

(kǔ hǎi wú biān) huí tóu shì àn	(苦海无边), 回头是 岸	když člověk udělá špatnou věc a bude se kát, existuje pro něj cesta zpět
huí xīn zhuǎn yì	回心转意	změnit původní názor či postoj
huǒ shàng jiāo yóu	火上浇油	přilévat olej do ohně
huò zhēn jià shí	货真价实	skutečně opravdový, ani trochu není falešný
J		
jī fēi gǒu tiào	鸡飞狗跳	být v nepokoji, být rozrušený
jī guān suàn jìn	机关算尽	velmi pečlivě a chytře naplánováno
jià jī suí jī , (jià gǒu suí gǒu)	嫁鸡随鸡, (嫁狗随狗)	žena má následovat svého manžela celý život, ať už je dobrý nebo špatný
jiàn bá nǚ zhāng	剑拔弩张	situace je velmi napjatá, něco se může stát každou chvíli
jiāng gōng shú zuì	将功赎罪	odpracovat si přestupek/hřích
jiāng shān yì gǎi , běn xìng nán yí	江山易改, 本性难移	je jednoduché pohnout horami a řekami, lidský charakter je však nezměnitelný
jiǎo tà liǎng zhī chuán	脚踏两只船	být mezi dvěma a z obou stran se snažit vytěžit zisk
jiē wài shēng zhī	节外生枝	v rámci jednoho problému se zrodil další problém (dosl. na jedné větvi vyrostla nová větev)
jǐn yán shèn xíng	谨言慎行	dávat si pozor na jazyk
jǐng shuǐ bù fàn hé shuǐ	井水不犯河水	navzájem si nejtít do cesty, nepřekážet si navzájem
jū gōng jìn cuì, (sǐ ér hòu yǐ)	鞠躬尽瘁 (死而后已)	oddaně vykonávat něco (pro někoho)

jū xīn pǒ cè	居心叵测	proti někomu intrikovat, mít špatné záměry s někým
K		
kǒu shì xīn fēi	口是心非	ústa říkají jedno a srdce říká něco jiného
kuān hóng dà liàng	宽宏大量	být velkorysý
L		
liǎng lèi chā dāo	两肋插刀	popdstoupit velkou obět'
liù gēn qīng jìng	六根清淨	když odstraníme všechny tužby způsobené smysly, zbavíme se všech starostí (buddhismus)
liú yán fēi yǔ	流言蜚语	očerňovat (koho) pomluvami, vyvolávat pomluvami rozpory
luàn qī bā zāo	乱七八糟	být neuspořádaný, chaotický
luò jǐng xià shí	落井下石	využít oslabení člověka a zaútočit na něj (dosl. vidět, že člověk padá do studny, nepomoci mu a ještě mu tam hodit kamení)
M		
má mù bù rén	麻木不仁	reagovat zpomaleně na okolní svět či jej zcela ignorovat
méi jīng dǎ cǎi	没精打采	duševní rozpoložení u bodu mrazu, být skleslý a bez energie
mén dāng hù duì	门当户对	mít partnera stejného sociálního postavení, ze stejné vrstvy
mèn mèn bù lè	闷闷不乐	mít špatnou náladu, protože věci nejsou podle našich představ
míng mù zhāng dǎn	明目张胆	veřejně mít odvahu udělat určitou věc (kritizující,

		hanlivé)
míng zhèng yán shùn	名正言顺	oprávněná slova/činy podložené legitimním statutem a jménem
míng qiāng yì duǒ , àn jiàn nán fáng	明枪易躲, 暗箭难防	veřejně na někoho zaútočit a skrytě jej poškozovat; otevřený a zároveň skrytý útok; před otevřeným útokem je jednoduché utéct, proti skrytému útoku je těžké se bránit
mò míng qí miào	莫名其妙	neschopnost porozumět, co za tím je, co se skrývá za danou věcí
N		
néng shuō huì dào	能说会道	člověk, který umí velmi dobře používat slova
O		
ǒu xīn lì xuè	呕心沥血	pokusit se o vše možné pro dosažení (čeho)
P		
píng ān wú shì	平安无事	poklidný, mírumilovný
Q		
qí féng duì shǒu	棋逢对手	být si rovnocennými protivníky
qī qíng liù yù	七情六欲	sedm citů a šest tužeb --> všechny emoce a tužby člověka
qí xīn xié lì	齐心协力	smýšlet stejně a společně se snažit (něčeho dosáhnout)
qiān dāo wàn guǎ	千刀万剐	odřezávat maso od kostí - smrt tisíce řezů (jeden z trestů smrti)
qiān fāng bǎi jì	千方百计	snažit se ze všech sil najít nějaký způsob, řešení

qiān hū wàn huàn	千呼万唤	opakovaně urgovat a dožadovat se (čeho)
qiān lǐ tiáo tiáo	千里迢迢	předaleká cesta
qiān lǐ zhī dī , kuì yú yǐ xué	千里之堤，溃于蚁穴	k velké katastrofě se obvykle postupně dospěje skrze nepatrné skryté nebezpečí
qiān sī wàn lǚ	千丝万缕	komplikovaný emocionální stav; velmi komplikovaný vztah dvou lidí
qiān zhēn wàn què	千真万确	situace je opravdu skutečná, nemůže být pochyb
qiǎng yán huān xiào	强颜欢笑	nuceně předstírat radost
qiāo luó dǎ gǔ	敲锣打鼓	bujará oslavná událost/ veřejně propagovat způsobem, který přiláká pozornost lidí
qiáo qiān zhī xǐ	乔迁之喜	přestěhování do nového
qiǎo yán lìng sè	巧言令色	získat si něčí přízeň na základě lichotek
qíng bú zì jìn	情不自禁	neovládnout se a dát průchod svým citům
quán xīn quán yì	全心全意	vložit do toho celé své srdce
qún lóng wú shǒu	群龙无首	stádo lidí nemající vůdce
R		
rén mìng guān tiān	人命关天	jde o lidský život
rěn qì tūn shēng	忍气吞声	zatnout zuby a překonat hněv/ spolknout hněvivá slova a neodvážit se vystoupit proti (komu)
rěn rǔ fù zhòng	忍辱负重	zkousnout ponížení a vzít na sebe celou zodpovědnost
rén yán kě wèi	人言可畏	lidské pomluvy jsou děsivé

rén zhě jiàn rén , zhì zhě jiàn zhì	仁者见仁智者见智	různí lidé obvykle vidí stejné věci různě
rén zhì yì jìn	仁至义尽	udělat vše ve svých silách pro (koho)
ruò jí ruò lí	若即若离	vztah mezi dvěma lidmi není ani příliš dobrý ani špatný, nechává lidi v nejistotách
S		
sān gēng bàn yè	三更半夜	hluboká noc (okolo půlnoci)
sān sī ér (hòu) xíng	三思而后行	dobře si něco rozmyslet a pak až podle toho činit
sān xīn èr yì	三心二意	být nerozhodný; nemít pevné odhodlání
shā jī yān yòng niú dāo	杀鸡焉用牛刀	na vykonání malé věci není potřeba velká síla
shàn bà gān xiū	善罢甘休	ukončit hádky a soupeření
shān fēng diǎn huǒ	煽风点火	vyprovokovat druhého ke špatné věci, podněcovat problémy
shāng tiān hài lǐ	伤天害理	konat bezcitně, krutě
shēn bài míng liè	身败名裂	člověk, který udělal špatnou věc a ztratil jméno a postavení
shēn gēng bàn yè	深更半夜	viz. sān gēng bàn yè
shén hún diān dǎo	神魂颠倒	nadchnout se pro něco a být myslí nepřítomen/pozbyt vlastního normálního stavu
shēn wài zhī wù	身外之物	věc těla se netýkající (reputace, majetek...)
shēng sǐ lí bié	生死离别	jen stěží odcházet/od někoho se odloučit; navždy se odloučit/odejít

shì bú liǎng lì	势不两立	dva nepřátelé spolu nemohou koexistovat/ spor nemůže být vyřešen kompromisem
shí è bù shè	十恶不赦	deset zločinů, které nemohly (ve staré době) být prominuty-->velký prohřešek, který nelze odpustit
shí ná jiǔ wěn	十拿九稳	mít to jisté
shī zhī jiāo bì	失之交臂	mít příhodné podmínky, avšak tváří v tvář přejít nabízenou příležitostí
shuāng sù shuāng fēi	双宿双飞	nerozlučitelný manželský pár
shuǐ luò shí chū	水落石出	pravda vyplavala na povrch, vše se vyjasnilo
sì céng xiàng shí	似曾相识	zdá se, že (co, koho) známe, už jsme někdy viděli a matně si pamatujeme
sì dà jiē kōng	四大皆空	holé nic, prázdno
sǐ huī fù rán	死灰复燃	vstát z popela
sǐ pí lài liǎn	死皮赖脸	bez studu
sǐ wú duì zhèng	死无对证	člověk náhle zemřel a již neexistuje způsob jak danou věc (něj se týkající) ověřit; není možné daný fakt objasnit
suǒ zuò suǒ wéi	所作所为	všechny učiněné skutky
T		
tān dé wú yàn	贪得无厌	toužit po něčem, ale nikdy nebýt uspokojený--> nenasytný
táng yī pào dàn	糖衣炮弹	dosl. náboje v cukrovém obalu--> korumpovat lidi, zatahnout je do špíny
tǐ wú wán fū	体无完肤	každý kousek těla je zraněný

tiān shēng lì zhì	天生丽质	být přirozeně krásný
tián yán mì yǔ	甜言蜜语	mazat med kolem pusy
tiān cháng dì jiǔ	天长地久	čas je věčný
tiǎo bō lí jiàn	挑拨离间	provokovat hádky, vyvolávat mezi sebou spory
tòng bú yù shēng	痛不欲生	tak nešťastný, že nechce dále žít
tóng xīn xié lì	同心协力	viz. qí xīn xié lì
tōu jī mō gǒu	偷鸡摸狗	drobná krádež
tóu pò xuè liú	头破血流	rozbitá hlava a tekoucí krev--> vážné zranění/ být zbit či poražen
tuō ní dài shuǐ	拖泥带水	plácát se v bahně
W		
wán huǒ zì fén	玩火自焚	když si člověk zahrává s ohněm, nejvíce utrpí sám
wǔ huā dà bǎng	五花大绑	způsob svázání člověka (který spáchal těžký zločin)
wú kě fèng gào	无可奉告	bez komentáře
wú lǐ qǔ nào	无理取闹	bezdůvodně se hádat, záměrně vyhledávat problémy
wú yōu wú lǜ	无忧无虑	nemít žádné obavy, žádné starosti
wú yuán wú gù	无缘无故	nemít žádný důvod
X		
xī lǐ hú tú	稀里糊涂	mlhavý, nejasný
xǐ nù āi lè	喜怒哀乐	pociťovat všechny možné emoce, mít smíšené city
xī pí xiào liǎn	嬉皮笑脸	mít veselý a bezstarostný vzhled
xǐ xīn yàn jiù	喜新厌旧	mít rád nové a zavrhnout staré - > být nestálý v lásce

xià bù wéi lì	下不为例	pro příště si nebrat z tohoto příklad; příště už se to nestane
xiǎo bù rěn zé luàn dà móu	小不忍则乱大谋	pokud člověk nebude u malých záležitostí trpělivý, může to pokazit velkou věc
xiǎo dù jī cháng	小肚鸡肠	být velmi úzkoprsý
xiǎo niǎo yī rén	小鸟依人	rozkošné, a poslušné dítě či mladá žena
xīn bù zài yān	心不在焉	myšlenkami pryč
xīn gān qíng yuàn	心甘情愿	udělat něco zcela dobrovolně; dobrovolně podstoupit obět'
xīn huī yì lěng	心灰意冷	být zklamáný a bez odhodlání
xìn kǒu cí huáng	信口雌黄	říct něco bez rozmýšlení a nestarat se vůbec o fakta
xīn shén bù níng	心神不宁	nestabilní stav mysli
xīng fēng xuè yǔ	腥风血雨	"krev ve vzduchu"
xiōng duō jí shǎo	凶多吉少	spíše špatné než dobré
xiōng shén è shà	凶神恶煞	člověk nahánějící hrůzu; divoký, dravý člověk
xuán yá lè mǎ	悬崖勒马	na samém okraji útesu zastavit koně --> v pravý čas se vzpamatovat (v nebezpečné situaci)
xuè kǒu pēn rén	血口喷人	škaredě (někoho) očernit/nařknout
xuè qì fāng gāng	血气方刚	být energický
xùn léi bù jí yǎn ěr	迅雷不及掩耳	věc nastala tak rychle, že se člověk nestihl ani bránit
Y		
yán guī zhèng zhuàn	言归正传	vrátit se k jádru věci
yào wǔ yáng wēi	耀武扬威	chlubit se svou mocí

yǐ bù biàn yīng wàn biàn	以不变应万变	s klidem řešit takovou záležitost, která je komplikovaná a každou chvíli se může změnit
yī dāo liǎng duàn	一刀两断	silou rozseknout na dva kusy -- > zcela rozvázat styky
yī gàn èr jìng	一干二净	zcela, dočista
yī jiàn shuāng diāo	一箭双雕	být velmi schopný (udělat něco způsobem : "dvě mouchy jednou ranou")
yǐ mào qǔ rén	以貌取人	soudit lidi podle vzhledu
yī mó yí yàng	一摸一样	úplně stejný, totožný
yì rú fǎn zhǎng	易如反掌	snadno proveditelná věc
yì rú jì wǎng	一如既往	naprosto stejná situace s minulou situací, stejně jako v minulosti, stejně jako dříve
yī sī yí háo	一丝一毫	ani trochu
yì wú shì chù	一无是处	ani kousek pravdy v (čem)
yì wú suǒ yǒu	一无所有	nemít zhora nic
yì wú suǒ zhī	一无所知	nevědět vůbec nic
yì wǔ yī shí	一五一十	popsat přesně tak, jak to bylo; podle skutečnosti
yī xiāng qíng yuàn	一厢情愿	jednostranné tužby/ toužit po něčem a nezhábit objektivně reálnou situaci
yì yán jiǔ dǐng	一言九鼎	slova mající váhu
yì yán nán jìn	一言难尽	těžko vysvětlitelná záležitost-- > komplikovaná záležitost
yì yán wéi dìng	一言为定	platí; jsme domluveni
yīn chà yáng cuò	阴差阳错	chyba, která se stala na základě mnoha náhodných faktorů

yīn huò dé fú	因祸得福	špatná věc se změnila ve věc prospěšnou
yīn móu guǐ jì	阴谋诡计	tajně osnovat zrádné plány
yīn yáng guài qì	阴阳怪气	podivného chování
yíng rèn ér jiě	迎刃而解	všechny problémy jsou vyřešeny (hlavní problém už je vyřešen, vyřešení ostatních problémů už je maličností)
yòng xīn liáng kǔ	用心良苦	dlouze a pracně něco promýšlet
yōu róu guǎ duàn	优柔寡断	váhat a nemoci se rozhodnout v určité věci
yóu zuǐ huá shé	油嘴滑舌	mluvit lehkovážně
yù bà bú néng	欲罢不能	nebýt schopen přestat - nemoci si pomoci
yú sǐ wǎng pò	鱼死网破	chycená ryba bojovala o život až zemřela, ale protrhla i síť--> ztráta na obou soupeřících stranách je katastrofální; zemřít a zavinit u toho i zkázu jiného
yú xīn bù rěn	于心不忍	nemít to srdce udělat (co)
Z		
zá qī zá bā	杂七杂八	komplikovaná a spleť záležitostí
zhào zhī jí lái , huī zhī jí qù	招之即来，挥之即去	skákat jak (kdo) píská
zhēn xiàng dà bái	真相大白	skutečná situace věci se kompletně vyjasnila
zhēn xīn shí yì	真心实意	mít upřímné úmysly
zhēng fēng chī cù	争风吃醋	soupeřit spolu ze vzájemné závidosti či ze snahy získat si (čí) přízeň

zhí mí bú wù	执迷不悟	stále chybovat a neuvědomovat si to; nepoučit se z chyb
zhì zhī bú lǐ	置之不理	odložit stranou a nevnímat si toho
zhū sī mǎ jì	蛛丝马迹	nitky pavouka a stopy koně -> hledat nitky , hledat stopy
zì bào zì qì	自暴自弃	plivat sám na sebe, opovrhovat sám sebou/být ochoten se vzdát a zůstat v pozadí
zì bú liàng lì	自不量力	přehodnotit své síly, neznat se dostatečně a neodhadnout správně své schopnosti
zì cán xíng huì	自惭形秽	stydět se za svůj vzhled (ošklivý vzhled)/ stydět se za to, že se nevyrovnáme jinému člověku
zì zhī zhī míng	自知之明	znát dobře sám sebe
zì zuò zì shòu	自作自受	sám způsobit chybu, sám čelit následkům
zuò zéi xīn xū	做贼心虚	udělat špatnou věc a bát se, že na to ostatní přijdou - pocit nervozity